

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W ŁODZI**

Łódź, 20 października 2016 r.

WOOS-I.4210.5.2015.MG.29
(poprzedni znak sprawy: WOOS.4200.2.2012.MG)

**DECYZJA Nr 25 /2016
z 20 października 2016 r.
o środowiskowych uwarunkowaniach**

Na podstawie art. 104 i 108 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.), zwanej dalej w skrócie k.p.a., w związku z art. 71 ust. 2 pkt. 2, art. 75 ust. 6 oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), zwanej dalej w skrócie ustawą ooś, oraz na podstawie § 3 ust. 1 pkt 60 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71), w sprawie administracyjnej zainicjowanej wnioskiem z 6 lutego 2012 r. Pani Anny Andrzejewskiej-Kalinowskiej działającej z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”,

odmawiam zgody na realizację przedsięwzięcia

UZASADNIENIE

Pani Anna Andrzejewska – Kalinowska reprezentująca firmę URS Polska działając z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad reprezentowanego przez Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi, pismem znak: C32-PO-ERP/PI1548/241/2012 z 6 lutego 2012 r. zwróciła się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”.

Tutejszy Organ uznał w procesie ustalenia kręgu stron, że stron tych jest powyżej 20, mając na uwadze, że oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na ówczesny moment postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wskazuje na szeroki zakres terytorialny, zaś liczba podmiotów władających działkami na terenie, gdzie planowana jest

realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia oraz w zasięgu jego oddziaływania przekracza z pewnością 20. W przedmiotowym przypadku zastosowanie zatem ma art. 74 ust. 3 ustawy ooś: „Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego”.

Po przeanalizowaniu załączonej do wniosku dokumentacji, pismem z 14 lutego 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, na podstawie art. 49 w powiązaniu z art. 61 § 4 oraz art. 9 k.p.a. oraz na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy ooś, poprzez obwieszczenie, poinformował strony o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprza i Srocka w ciągu DK91”. Powyższe obwieszczenie pismem z 14 lutego 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego, przez obszar których przebiega przedmiotowa inwestycja, tj. Urzędu Miasta Tuszyn, Urzędu Gminy Moszczenica, Urzędu Gminy Grabica, Urzędu Gminy Rozprza, Urzędu Gminy Gorzkowice, Urzędu Miejskiego w Kamieńsku, Urzędu Gminy Gomunice, Urzędu Gminy Dobryszycy, Urzędu Gminy Radomsko, Urzędu Miasta Radomsko, Urzędu Gminy Kodrąb, Urzędu Gminy Gidle (zwanych dalej w skrócie: *jednostek samorządu terytorialnego*) z prośbą o zawiadomienie stron postępowania poprzez zamieszczenie ww. obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędów na okres 14 dni (nie licząc dnia wywieszenia) lub powiadomienia stron w inny zwyczajowo przyjęty sposób. Jednocześnie obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi informujące o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 14 lutego 2012 r.

W okresie wywieszenia ww. obwieszczenia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi wpłynęły liczne protesty mieszkańców Radomska przeciwko przebiegu planowanej drogi w wariacie zaproponowanym przez Inwestora, które zostały dołączone do akt sprawy (m.in. 25 pism „protestów” podpisanych łącznie przez 43 osoby). Ponadto kserokopie protestów zostały przekazane pełnomocnikowi Inwestora wraz z postanowieniem z 21 marca 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG nakładającym obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej inwestycji.

7 marca 2012 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi wpłynął sprzeciw Wójta Gminy Rozprza wobec budowy obwodnicy Rozprza w wariacie zaproponowanym przez Inwestora, Sprzeciw ten został również przesłany do pełnomocnika Inwestora wraz z postanowieniem z 21 marca 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG, z prośbą, aby wykonawca raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji odniósł się do ww. pisma w opracowywanym dokumencie.

Ponieważ przedmiotowa droga przebiega na obszarze trzech powiatów, tj.: powiatu łódzkiego wschodniego, powiatu piotrkowskiego oraz powiatu radomszczańskiego, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.3 z 14 lutego 2012 r. skierowanym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, pismem znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.4 z 14 lutego 2012 r. skierowanym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim oraz pismem znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.5 z 14 lutego 2012 r. skierowanym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku, zwrócił się z prośbą o wydanie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny

oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy ooŚ, załączając do swojego pisma m.in.:

- kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- kartę informacyjną przedsięwzięcia.

W piśmie znak: PPIS-Ł-ZNS-440/R/21/2012 130 z 2 marca 2012 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 5 marca 2012 r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi wyraził opinię, w której nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu pod kątem wymagań higienicznych i zdrowotnych dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Z punktu widzenia wymagań higienicznych i zdrowotnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi nie widzi przeciwwskazań do realizacji przedsięwzięcia uzasadniając swoją opinię tym, iż odcinek poddany analizie w powiecie łódzkim wschodnim, to droga na przestrzeni od km 0+000 do km 0+670. Na tym odcinku wszystkie warianty proponowane w karcie informacyjnej przedsięwzięcia przebiegają w istniejącym przebiegu drogi krajowej Nr 91, a zakres robót związanych z przebudową drogi nie spowoduje pogorszenia istniejących warunków.

W piśmie znak: PPIS-ON-ZNS-440/14/12 z 27 lutego 2012 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 5 marca 2012 r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim uznał za zasadne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91” – na odcinku przebiegającym przez teren powiatu piotrkowskiego. W opinii PPIS w Piotrkowie Trybunalskim, raport oddziaływania na środowisko wymienionego wyżej przedsięwzięcia, z punktu widzenia warunków higieniczno – zdrowotnych, winien spełniać wymagania określone w art. 66 ustawy ooŚ.

W piśmie znak: PPIS-ZNS/450/17/12 z 27 lutego 2012 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 1 marca 2012 r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz konieczność sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia w pełnym zakresie zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy ooŚ.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 60 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71) „drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg oraz obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody” należą do przedsięwzięć, dla których wykonanie raportu może być wymagane.

Biorąc pod uwagę skalę przedmiotowej inwestycji, występujące konflikty społeczne, brak szczegółowych analiz oddziaływania planowanej drogi w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu, gospodarki wodno-ściekowej oraz bliskość zabudowy mieszkaniowej jak również mając na uwadze wydane opinie przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wydał postanowienie z 21 marca 2012 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG, w którym nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko ww. inwestycji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z 21 marca 2012 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.2 działając na podstawie art. 49 k.p.a. w powiązaniu z art. 61 § 4

oraz art. 9 k.p.a. oraz art. 74 ust. 3 ustawy ooś, poprzez obwieszczenie, poinformował strony postępowania, że 21 marca 2012 r. wydał postanowienie znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG o nałożeniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”. Powyższe obwieszczenie pismem z 21 marca 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.3 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego, z prośbą o zawiadomienie stron postępowania poprzez zamieszczenie ww. obwieszczenia na tablicach ogłoszeń ww. instytucji na okres 14 dni (nie licząc dnia wywieszenia) lub powiadomienia stron w inny zwyczajowo przyjęty sposób. Jednocześnie obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi informujące o nałożeniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowej inwestycji zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 22 marca 2012 r.

22 marca 2012 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynął wniosek z 14 marca 2012 r. Społecznego Komitetu Budowy Obwodnicy Niechcic, Gmina Rozprza dotyczący uwzględnienia w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91” skutków braku obwodnicy dla Niechcic, oraz pismo z 14 marca 2012 r. Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Niechcic i Gminy Rozprza dotyczący „Przedsięwzięcia mającego na celu rozbudowę drogi krajowej nr 91 przez miejscowość Niechcice”. Oba ww. pisma dotyczące budowy obwodnicy Niechcic, przy piśmie z 4 kwietnia 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.3 zostały przekazane do inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do pełnomocnika inwestora Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej reprezentującej firmę URS Polska celem zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

29 marca 2012 r., przy piśmie znak: C32-PO-ERP/PI1548/563/2012 z dnia 28 marca 2012 r. Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska reprezentująca firmę URS Polska, działającą z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, przedłożyła do RDOŚ w Łodzi raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”.

Po przeanalizowaniu powyższego pisma pod względem formalnym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie art. 33 ust. 1 w związku art. 79 ust. 1 ustawy ooś oraz art. 49 k.p.a., poprzez obwieszczenie z 4 kwietnia 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG zawiadomił, że 7 lutego 2012 r. wpłynął wniosek w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”. Mając na uwadze, że planowane przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, po uzyskaniu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku, po wydaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi postanowienia znak:

WOOS.4200.2.2012.MG z 21 marca 2012 r. o nałożeniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Po złożeniu przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji, przystąpiono do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Organem administracji właściwym do wydania decyzji w tej sprawie jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi

Jednocześnie w ww. obwieszczeniu zawiadomiono strony postępowania oraz wszystkich zainteresowanych, że termin składania uwag i wniosków zostanie wyznaczony po szczegółowej analizie przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji oraz po skompletowaniu pełnej dokumentacji w sprawie, o czym społeczeństwo zostanie poinformowane odrębnym pismem.

Powyższe obwieszczenie pismem z 4 kwietnia 2012 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 3 kwietnia 2012 r.

12 kwietnia 2012 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej URS Polska Sp. z o.o., będące stanowiskiem autorów raportu (projektantów) dot. kwestii poruszanych w pismach z 14 marca 2012 r. Społecznego Komitetu Budowy Obwodnicy Niechcic, Gmina Rozprza oraz Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Niechcic i Gminy Rozprza.

W ww. piśmie Pani Anna Andrzejewska – Kalinowska podkreśla, iż zlecenie projektu przez GDDKiA nie obejmowało niezależnego zaprojektowania obwodnicy m. Niechcice. Autorzy opracowań projektowych wskazują, iż każdy z rozważanych wariantów posiada rozwiązania poprawiające komfort akustyczny (cicha nawierzchnia i/lub ekrany akustyczne) jak i poprawiające bezpieczeństwo (zatoczki, azyle dla pieszych, urządzenia BRD), natomiast sama rozbudowa drogi nie spowoduje zwiększenia ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych.

W kwestii dotyczącej oddziaływania na środowisko przyrodnicze, zdaniem autorów raportu, oddalenie drogi od cennych przyrodniczo obszarów jest wartym analizy wariantem. Jednakże wariant omijający wszystkie cenne ekosystemy w okolicy Rozprzy i Niechcic nie został zaproponowany, a ze względu na południkowy przebieg cennej przyrodniczo doliny rzecznej stworzenie wariantu mniej kolizyjnego niż przebieg drogi po istniejącym śladzie pomiędzy Rozprzą a Niechcicami wydaje się być niemożliwy. Co więcej proponowany przez mieszkańców Niechcic wariant dokonuje daleko idącej fragmentacji opisanego przez autorów wniosku cennego ekosystemu podmokłego. Ponadto proponowany przez mieszkańców wariant oddziałuje znacząco na lokalne populacje co najmniej 4 gatunków wymienionych w Załączniku Dyrektywy Ptasiej i powoduje daleko idące zaburzenia funkcjonowania lokalnych ekosystemów, które zostało szerzej opisane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji.

W związku z powyższym, zdaniem pełnomocnika Inwestora, opinia przedstawiona przez mieszkańców Niechcic w zakresie oddziaływania wariantu społecznego na przyrodę jest nieprawdziwa i nie jest oparta na żadnych badaniach.

Pismem z 24 kwietnia 2012 r., znak: GDDKiA-O/Ł/P2-ad/4100/16/350/2012 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 4 maja 2012 r.) Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi Pani Iwona Renata Zatorska-Sytyk wskazała, iż GDDKiA Oddział w Łodzi podtrzymuje swoje stanowisko co do wyboru wariantu, zawarte w dokumentacji załączonej do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji.

W związku ze szczególnym skomplikowaniem sprawy, koniecznością dokonania dodatkowych ustaleń i wyjaśnień w sprawie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 27 kwietnia 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG zawiadomił strony postępowania o tym, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia nastąpi z przekroczeniem terminu oraz że planowany termin wydania decyzji to termin do 31 lipca 2012 r.

Powyższe obwieszczenie pismem z 27 kwietnia 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 27 kwietnia 2012 r.

Po merytorycznej analizie przedłożonej do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi dokumentacji przedmiotowej sprawy, w tym w szczególności raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi uznał, iż zawiera on braki merytoryczne i pismem z 13 czerwca 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG wezwał Panią Annę Andrzejewską – Kalinowską reprezentującą firmę URS Polska, działającą z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, do wyjaśnienia i uzupełnienia informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprza i Srocka w ciągu DK91”, złożonym przez wnioskodawcę przy piśmie znak: C32-PO-ERP/PI1548/563/2012 z 28 marca 2012 r. (otrzymanym przez RDOŚ w Łodzi 29 marca 2012 r.) będącym załącznikiem do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowej inwestycji, wskazując jednocześnie zakres wymaganego uzupełnienia oraz informując, iż uzupełnienie braków winno nastąpić w terminie 40 dni od dnia otrzymania wezwania.

18 lipca 2012 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Niechcic i Gminy Rozprza (pismo z 12 lipca 2012 r.) wyjaśniająca, iż Stowarzyszenie wnioskuje o obwodnicę samych Niechcic od strony wschodniej, a nie jak to zostało wskazane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko wspólną obwodnicę z Rozprzą.

27 lipca 2012 r. do RDOŚ w Łodzi przy piśmie z 26 lipca 2012 r., znak: C32-PO-EPR/PL1548/1219/2012, uzupełnionym o załączniki graficzne 30 lipca 2012 r., zostało przedłożone uzupełnienie do raportu oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji, o które pełnomocnik inwestora został wezwany pismem z 13 czerwca 2012 r.

W związku z koniecznością przeanalizowania uzupełnienia do raportu oddziaływania na środowisko oraz w związku ze szczególnym skomplikowaniem sprawy, koniecznością dokonania dodatkowych ustaleń i wyjaśnień w sprawie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 30 lipca 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 9, art. 35 i art. 36 k.p.a., zawiadomił strony postępowania o tym, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia nastąpi z przekroczeniem terminu oraz że planowany termin wydania decyzji to termin do 28 września 2012 r.

Powyższe obwieszczenie pismem z 30 lipca 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń

Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 31 lipca 2012 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi po przeanalizowaniu uzupełnionego raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji przesłanego przy piśmie z 26 lipca 2012 r., znak: C32-PO-EPR/PL1548/1219/2012, uzupełnionym o załączniki graficzne 30 lipca 2012 r., uznał, iż informacje w nim zawarte nie pozwalają w pełni ocenić oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji i pismem z 28 września 2012 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.3 ponownie wezwał Panią Annę Andrzejewską – Kalinowską reprezentującą firmę URS Polska, działającą z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi do dalszych wyjaśnień i uzupełnienia informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia.

W związku z koniecznością dokonania dodatkowych ustaleń w sprawie, w tym uzupełnienia do raportu oddziaływania na środowisko oraz w związku ze szczególnym skomplikowaniem sprawy, koniecznością dokonania dodatkowych ustaleń i wyjaśnień w sprawie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 28 września 2012 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooŚ oraz nawiązując do art. 9, art. 35 i art. 36 k.p.a., zawiadomił strony postępowania o tym, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia nastąpi z przekroczeniem terminu oraz że planowany termin wydania decyzji to termin do 31 grudnia 2012 r.

Powyższe obwieszczenie pismem z 28 września 2012 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 28 września 2012 r.

Pismem z 2 listopada 2012 r., znak: C76-PO-RDE/PL1548/1604/2012 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 5 listopada 2012 r.), pełnomocnik Inwestora przesłał wyjaśnienia dotyczące zagadnień zawartych w wezwaniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 28 września 2012 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.3 złożone do GDDKiA Oddział w Łodzi 18 października 2012 r. oraz zwrócił się z prośbą o przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do raportu o oddziaływaniu na środowisko o 3 tygodnie. Swoją prośbę pełnomocnik Inwestora uzasadniał czasochłonnością korekt załączników graficznych oraz tym, iż do dnia ww. pisma (2 listopada 2012 r.) nie uzyskał od Inwestora stosownych wyjaśnień.

W związku z tym, że 23 października 2012 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 8 października 2012 r. poz. 1109), oraz w związku z brakiem w rzeczonym rozporządzeniu przepisów intertemporalnych, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 14 listopada 2012 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.4 wezwał Panią Annę Andrzejewską – Kalinowską z firmy URS Polska, działającą na mocy pełnomocnictwa Inwestora o dokonanie aktualizacji analizy oddziaływania akustycznego w raporcie o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z zasadą aktualności regulacji wg nowych przepisów (rozporządzenia z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku).

Ponieważ do 31 grudnia 2012 r. nie został przedłożony do RDOŚ w Łodzi uzupełniony raport oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji, mając na uwadze wyjątkowo skomplikowany charakter sprawy oraz w związku z koniecznością dokonania dodatkowych ustaleń

w sprawie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 2 stycznia 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 9, art. 35 i art. 36 k.p.a., zawiadomił strony postępowania o tym, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia nastąpi z przekroczeniem terminu oraz że planowany termin wydania decyzji to termin do 29 marca 2013 r.

Powyższe obwieszczenie pismem z 2 stycznia 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 2 stycznia 2013 r.

17 stycznia 2013 r. przy piśmie z 16 stycznia 2013 r., znak: C32-PO-EPR/PL1548/46/2013 pełnomocnik Inwestora Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska reprezentująca firmę URS Polska przedłożyła do RDOŚ w Łodzi uzupełniony i ujednolicony raport oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji. Jednocześnie w ww. piśmie z 17 stycznia 2013 r. zawarto ustosunkowanie się autorów raportu do uwag sformułowanych w wezwaniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 28 września 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.3.

Po przeanalizowaniu zgromadzonej dokumentacji, w tym raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji wraz z przedłożonymi uzupełnieniami, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi przystąpił do dalszego etapu oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi działając na podstawie art. 49 w związku z art. 97 § 3 k.p.a. w powiązaniu z art. 74 ust. 3 oraz art. 33 i art. 36 ustawy ooś, poprzez obwieszczenie z 6 lutego 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG zawiadomił strony postępowania oraz podał do publicznej wiadomości następujące informacje:

1. O możliwości składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od 12 lutego 2013 r. do 4 marca 2013 r. w RDOŚ w Łodzi przy ul. Traugutta 25, w godzinach 7:30-15:30. Złożone uwagi i wnioski zostaną rozpatrzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowej inwestycji.
2. O wyznaczeniu terminu i miejsca rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa w dniach 06-07 marca 2013 r. w Łodzi przy ul. Traugutta 25
3. Poinformował o porządku obrad w ramach rozprawy administracyjnej:
 - w dniu 6 marca 2013 r. obrady rozpoczną się o godz. 15.00 i będą dotyczyły części planowanego przedsięwzięcia tj. drogi krajowej nr 91 (wraz z obwodnicą Srocka oraz Rozpry) przebiegającej przez następujące powiaty: łódzki wschodni, piotrkowski;
 - w dniu 7 marca 2013 r. obrady rozpoczną się o godz. 15.00 i będą dotyczyły części planowanego przedsięwzięcia tj. drogi krajowej nr 91 (wraz z obwodnicą Radomska DK42/DK91) przebiegającej przez powiat radomszczański;
4. Rozprawa nie rozstrzygnie realizacji inwestycji, jest elementem (dowodem) postępowania administracyjnego ww. sprawie administracyjnej i służy zapewnieniu udziału społeczeństwa ocenie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia i zagwarantowaniu dobrej komunikacji społeczeństwa z organami administracji publicznej i inwestorem, oraz wyjaśnienia wątpliwości związanych z oddziaływaniem przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

Jednocześnie w ww. obwieszczeniu z 6 lutego 2013 r. zawiadomiono wszystkich zainteresowanych o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi przy ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź.

Powyższe obwieszczenie pismem z 6 lutego 2013 r. znak: WOOS.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego z prośbą o zawiadomienie stron postępowania w trybie art. 49 k.p.a. oraz podanie do publicznej wiadomości w trybie art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. d *in fine* ustawy ooś poprzez zamieszczenie załączonego zawiadomienia na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 7 lutego 2013 r.

Włączanie społeczności w proces decyzyjny stanowi dodatkowe źródło informacji i przyczynia się do szerszej identyfikacji oddziaływań i określania efektów przedsięwzięcia. W konsekwencji możliwa jest (ewentualna) modyfikacja projektu przedsięwzięcia, aby zadowalał on (w mniejszym lub większym stopniu) wszystkie zainteresowane strony.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś przez ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się: „*postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:*

- a) *weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,*
- b) *uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,*
- c) *zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu”.*

Jednym z szczególnych elementów oceny oddziaływania na środowisko jest zatem udział społeczeństwa. Jest on tym bardziej konieczny, albowiem na etapie stosowania prawa organy administracji publicznej (zwłaszcza na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) winny realizować wymogi wyływające z ustawy z 21 czerwca 2001 r. o ratyfikacji Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2001 r., Nr 89, poz. 970) w kontekście następujących zapisów art. 6 ust. 4 ww. Konwencji, „*Każda ze Stron umożliwi udział społeczeństwa na tyle wcześnie, że wszystkie warianty będą jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny*”.

Udział społeczeństwa w procesie przygotowywania inwestycji drogowej jest jednym z ważniejszych, obligatoryjnych jego części. Celem konsultacji jest włączenie ogółu społeczeństwa w proces projektowo – decyzyjny poprzez informowanie oraz zbieranie uwag i wniosków dotyczących wypracowywanych rozwiązań na poszczególnych etapach realizacji przedsięwzięcia. Do konsultowania projektu w charakterze stron zapraszane są:

- organy administracji publicznej (głównie na szczeblu lokalnym);
- mieszkańcy obszaru oraz jego użytkownicy w rejonie planowanego przedsięwzięcia;
- organizacje ekologiczne i pozarządowe.

W związku z udziałem społeczeństwa w ramach sprawy administracyjnej dotyczącej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „*Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91*”, której elementem była możliwość składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od 12 lutego 2013 r. do 4 marca 2013 r. oraz na rozprawach administracyjnych otwartych dla społeczeństwa w dniach 6 i 7 marca 2013 r., do RDOŚ w Łodzi wpłynęły następujące uwagi i wnioski społeczeństwa:

- pismo z 20 lutego 2013 r. Pani Krystyny Wiszyńskiej-Garbaciak (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 28 lutego 2013 r.) wraz z załączonymi indywidualnymi protestami i podpisami mieszkańców Radomska. Pismo to w swej treści zawiera stanowczy protest mieszkańców Radomska zamieszkałych przy ulicach Piłsudskiego i Wypoczynkowej odnośnie preferowanego przez GDDKiA Oddział w Łodzi odcinka obwodnicy Radomska w wariantcie 5 (A);
- pismo z 23 lutego 2013 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 4 marca 2013 r.) Pana Lecha Nowaka zawierające w swej treści wniosek o przesunięcie przebiegu obwodnicy Rozprza do granicy między gminą Rozprza i Wola Krzysztoporska, a tym samym do granicy gospodarstwa wnoszącego pismo. Ponadto w piśmie tym zawarto propozycję, aby obwodnica Rozprza przebiegała ok. 1 km od centrum Rozprza między końcem ul. Kościuszki a Magdalenką, ponieważ nie ma tam zabudowy (jest przesmyk ok. 100 m) i nie szkodziłaby środowisku naturalnemu;
- pismo z 24 lutego 2013 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 28 lutego 2013 r.) Pani Renaty Szczygielskiej Sołtys Kęszyn-Dzięciary wraz z listą podpisów mieszkańców sołectwa Kęszyn-Dzięciary przeciwko budowie obwodnicy Rozprza. Pismo to w swej treści zawierało protest przeciwko proponowanym przez GDDKiA wariantom A Zach., A Wsch., B, E obwodnicy Rozprza. Jednocześnie w piśmie tym wskazano wybrany przez lokalną społeczność wariant obwodnicy przebiegający poza niezabudowane tereny od Ignacowa między Pieńkami i Kisielami oraz zachodniej strony między Magdalenką i Jeżowem, między Dzięciarami i Bogumiłowem w dalszym kierunku z zachodniej strony Białocina – Dębiny i Białocina (lub z propozycją wjazdu za Janówką w kierunku Romanówki);
- pismo z 25 lutego 2013 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi 27 lutego 2013 r.) Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Niechcic i Gminy Rozprza (zwanego dalej w skrócie: Stowarzyszeniem Niechcice) zawierające uwagi i wnioski do raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem odcinka drogi 34+000 – 38+250 (Niechcice). W złożonym piśmie zawarto m.in. następujące uwagi i wnioski.
Zdaniem Stowarzyszenia Niechcice, planowane w ramach przedmiotowej inwestycji obwodnice, wpłyną na poprawę warunków życia w tych miejscowościach, lecz wpłyną jednocześnie na znaczne pogorszenie warunków życia w miejscowości Niechcice, która znajduje się na linii łączącej Rozprzę i Kamieńsk.
Rozbudowę DK91 projektuje się po to, aby obejść centra zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej, aby poprawić bezpieczeństwo ludzi mieszkających jak i przemieszczających się przez daną miejscowość. W opinii Stowarzyszenia Niechcice, zakładany przebieg DK91 przez samo centrum Niechcic stanowi szeroko rozumiane zagrożenie dla ludności tam zamieszkującej.
Zdaniem Stowarzyszenia Niechcice wartości dotyczące ilości pojazdów przemieszczających się przez Niechcice, wskazane w raporcie oddziaływania na środowisko, są zdecydowanie zaniżone, to też niewątpliwie nie da się na nich budować trafionych prognoz na 2015 r. czy 2030 r. Natężenie jest zróżnicowane w określonych porach dnia i nocy oraz w określone dni. W opinii Stowarzyszenia Niechcice nikt, ani żadne najlepsze metody prognozowania nie są w stanie określić natężenia ruchu pojazdów w następnym roku, czy tym bardziej w kolejnych latach. Ponieważ prognoza sama w sobie dopuszcza błąd, zatem wyniki prognoz opartych na błędnej podstawie nie mają żadnej wartości informacyjnej i decyzyjnej. Ponadto niepokoi brak szacunku błędu.
Kolejną sprawą budzącą niepokój Stowarzyszenia Niechcice, to fakt iż DK91 przebiega obok szkoły, czyli obok terenów zabudowy związanej z czasowym pobytem dzieci i młodzieży, oraz terenu zabudowy jednorodzinnej, terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

i zamieszkania zbiorowego, tereny mieszkaniowo-usługowe. W ocenie Stowarzyszenia Niechcice wartości norm hałasu, określone przepisami prawa, zostaną przekroczone nawet dwukrotnie (75 dB – 130 dB). Również dopuszczalne poziomy hałasu wynikającego z robót budowlanych podczas remontu DK91 zostaną przekroczone.

Wątpliwości Stowarzyszenia Niechcice budzi również sam pomiar poziomu hałasu w Niechcicach, o którym mowa w raporcie oddziaływania na środowisko.

Cichy asfalt (o którym mowa w raporcie) zmniejsza hałas do 5 dB, nie będzie kładziony w przebiegu przez całą długość Niechcic, a jego skuteczność przewiduje się na 2-3 lata, a po tym czasie wymaga czyszczenia. W związku z tym Stowarzyszenie Niechcice przewiduje zapewnienia zarządcy drogi, że te zabiegi będą prowadzone.

Kolejne obawy Stowarzyszenia Niechcice dotyczą czystości powietrza. Niepokoją zanieczyszczenia pyłowe i gazowe w fazie budowy i użytkowania DK91. Oczywistym jest fakt, że pojazdy emitują zanieczyszczenia. Ponadto zwarta zabudowa mieszkaniowa (w bardzo bliskim sąsiedztwie drogi) powoduje emisję zanieczyszczeń wynikającą z ogrzewania domostw w okresie jesienno-zimowo-wiosennym.

Ponadto Stowarzyszenie Niechcice dowiodło, iż na obszarach przyległych do Niechcic nie ma gniazdowania bociana czarnego, mimo iż w raporcie uparcie stwierdza się, że jest.

W opinii Stowarzyszenia Niechcice przeprowadzona w raporcie oddziaływania na środowisko analiza flory i fauny w okolicach Niechcic jest zbyt ogólna i dotyczy większego obszaru, co dyskwalifikuje projekt obwodnicy Niechcic. Wariant społeczny postulowany przez Stowarzyszenie Niechcice dotyczy ominięcia wyłącznie Niechcic.

Kolejną sprawą budzącą wątpliwości Stowarzyszenia Niechcice jest szlak migracyjny dla zwierząt w okolicach Niechcic. Nie zostało tu zaproponowane żadne zabezpieczenie dla zwierząt dużych, a mimo to remontowana droga jest określana jako bezpieczna dla ludzi i zwierząt. Opisane w raporcie bogactwo flory i fauny z jednej strony jest argumentem „na nie” dla obwodnicy, a z drugiej strony jest ono zbagatelizowane.

DK91 to jedyna główna ulica Niechcic, w niej znajdują się azbestowe wodociągi z lat 70-tych. Planowanie inwestycji biegnącej po śladzie istniejącej DK91 będzie niosło za sobą wysokie koszty zmodernizowania wodociągów, zainstalowania kanalizacji burzowej i ściekowej oraz wykonania sieci elektrycznej w ziemi. W raporcie brak jest analizy szerokości jezdni, pobocza, infrastruktury (usytuowanie oświetlenia, chodników, ścieżek rowerowych, kanalizacji deszczowej itp.). Brak inwentaryzacji urządzeń podziemnych aktualnie istniejących w przebiegu drogi DK91. Powyższe uchybienia merytoryczne nie dają żadnych podstaw do społecznej oceny wariantów, do dyskusji nad projektem budowlanym.

W ocenie Stowarzyszenia Niechcice zarówno realizacja inwestycji i wybranie wariantu, który przebiega przez centrum Niechcic, czy też zaniechanie inwestycji – podobnie negatywnie wpłynie na życie mieszkańców Niechcic, życie zwierząt i florę otaczającą.

Ponadto zdaniem Stowarzyszenia Niechcice poważnym uchybieniem jest to, że raport nie przewiduje żadnej analizy powykonawczej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza, hałasu, ochrony środowiska w szerokim znaczeniu tego słowa;

- pismo z 27 lutego 2013 r. Pana Roberta Kołodziejczyka (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 27 lutego 2013 r.) wraz z listą osób przeciwnych budowie obwodnicy Rozprza przebiegającej w okolicy wsi Kisiele, Pieńki, Magdalenka.

Pismo wnoszone w imieniu mieszkańców wsi Pieńki, Kisiele, Magdalenka, wskazujące, że warianty obwodnicy proponowane przez Gminę Rozprza mają bezpośredni, niekorzystny wpływ na środowisko. Wg mieszkańców ww. wsi obwodnica poprowadzona w proponowanych przez Gminę Rozprza wariantach przebiegałaby przedzielając okoliczne lasy i pola stanowiące

w tym rejonie ostoję dla okolicznej fauny (licznie występujących ptaków, ssaków i gadów). W opinii podpisanych mieszkańców, ingerencja człowieka w środowisko naturalne powinna być jak najmniejsza, dlatego sprzeciwiają się budowie obwodnicy w proponowanych wariantach;

- pismo z 28 lutego 2013 r. Państwa Iwony i Pawła Gonera (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 5 marca 2013 r.) wraz z listą 41 podpisów mieszkańców ul. Chabrowej oraz załącznikami w formie elektronicznej. W piśmie tym mieszkańcy Radomska, osiedla Wymysłówek składają zażalenie na niekompletnie przygotowany raport oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji (brak w raporcie ujętych zwierząt licznie występujących w okolicy ul. Chabrowej w Radomsku). Ponadto w piśmie tym wskazano, że planowana droga w wariantcie A (wariant 5) jest nie do przyjęcia przez lokalną społeczność, ze względu na niewielką odległość od domów mieszkalnych oraz zagrożenia jakie niesie dla okolicznego ekosystemu.

Pod pismem z 28 lutego 2013 r., w którym również wskazano, że wariantem w pełni akceptowalnym przez lokalną społeczność jest wariant C przebiegu obwodnicy Radomska podpisało się 41 osób;

- pismo Wójta Gminy Rozprza z 1 marca 2013 r., znak: I.7010.7.2013 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi za pośrednictwem faksu: 4 marca 2013 r., oraz za pośrednictwem operatora pocztowego: 5 marca 2013 r.).

Wójt Gminy Rozprza w swoim piśmie wnosi m.in. o:

- a) aktualizację raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji, w sprawie potwierdzenia istnienia stanowiska lęgowego bociana czarnego (*Ciconia nigra*) w rejonie miejscowości Niechcice. Z raportu oś bowiem nie wiadomo, jaki jest obecny status występowania bociana czarnego na omawianym obszarze. Dane zawarte w raporcie, w świetle przywołanych informacji w piśmie Wójta Gminy Rozprza z 1 marca 2013 r., są nieaktualne i niekompletne oraz wymagają ponownego potwierdzenia w terenie;
- b) korektę zapisu na str. 80 raportu, ponieważ nie jest prawdziwy zapis, że „...wariant AB został wypracowany na drodze konsultacji społecznych jako owoc kompromisu między interesami przyrody, względami ekonomicznymi a oczekiwaniami mieszkańców miejscowości przez które przebiega wariant (zwłaszcza mieszkańców Rozprzy i Niechcic)”. W przeprowadzonych konsultacjach społecznych wariant AB nie zdobył żadnego głosu poparcia, nie złożono żadnej ankiety za tym wariantem;
- c) uwzględnienie pierwszeństwa prawa ludzi do bezpieczeństwa. W piśmie Wójta Gminy Rozprza wskazano, że przeprowadzona analiza bezpieczeństwa ruchu drogowego wykazała w miejscowości Niechcice wystąpienie 24 kolizji. 8 wypadków, w tym 6 osób rannych i 3 ofiar śmiertelnych. W opinii Wójta Gminy Rozprza fakt ten nie został uwzględniony w trakcie prac projektowych i ustalania tras obwodnicy.

Dodatkowo Wójt Gminy Rozprza w swoim piśmie zaznaczył, iż wielokrotnie apelował do inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, o uwzględnienie konieczności budowy obwodnicy miejscowości Niechcice niezależnie od preferowanego wariantu obwodnicy miejscowości Rozprza oraz o ponowne przeanalizowanie kosztów budowy. Zdaniem Wójta Gminy Rozprza, przy kształtowaniu przebiegu trasy DK91 to czynnik społeczny, czyli bezpieczeństwo okolicznych mieszkańców powinien być najważniejszy. Przy projektowaniu drogi należy dążyć do minimalizacji miejsc kolizyjnych, poprzez budowę obwodnic Rozprzy i Niechcic. Koszty wypadków drogowych i konsekwencje tych wypadków dla rodzin (zdrowotne, psychologiczne, majątkowe) są niewspółmiernie wysokie w stosunku do kosztów inwestycyjnych, czy kosztów w środowisku w omawianym obszarze.

Biorąc pod uwagę powyższe, Wójt Gminy Rozprza wnosi o uwzględnienie ww. argumentów przy podejmowaniu decyzji środowiskowej w kwestii wyboru wariantu obwodnicy – przebiegu DK91 na terenie gminy Rozprza.

- pismo Pana Jarosława Ferenc z 4 marca 2013 r. (pismo przekazane do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną). W piśmie tym Pan Jarosław Ferenc informuje, iż w imieniu mieszkańców miasta Radomska, a szczególnie dzielnicy Folwarki zgadza się z ustaleniami raportu, że warianty 3 oraz 4 obwodnicy DK91 na terenie miasta Radomska są szczególnie niekorzystne. Niemniej jednak w ww. piśmie Pan Jarosław Ferenc złożył następujące uwagi do oceny oddziaływania na środowisko, które dodatkowo dyskwalifikują wariant przebiegu obwodnicy przez skrzyżowanie dróg ul. Dąbrowskiej i ul. Torowej:
 - a) Wariant 3 i 4 przecina stawy w dolinie rzeki Radomki, w których bytują liczne gatunki ptaków. Zbiorniki te stanowią miejsce migracji zwierząt zarówno wzdłuż rzeki Radomki, jak i jej lewego dopływu płynącego wzdłuż ul. Torowej;
 - b) Na południe od granic miasta na terenie lasów państwowych proponowany wariant zniszczy kilka unikalnych stawów śródleśnych, które są małymi oczkami powytopiskowymi i porośnięte są roślinnością torfowiskową, stawy te zamieszkałe są przez liczną faunę;
 - c) W tym wariantcie w dolinie rzeki Radomki zarówno po stronie wschodniej w dzielnicy Folwarki, jak i po stronie zachodniej w dzielnicy Zakrzówek, występują liczne strefy ochrony i obserwacji archeologicznej zaznaczone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radomska.

Dodatkowo, zdaniem Pana Jarosława Ferenc, wariant ten jest niezgodny z przebiegiem obwodnicy zapisanym w Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego. Wariant nie uwzględnia także zapisanej w Studium możliwości podłączenia południowej obwodnicy miasta, łączącej wschodnią część powiatu radomszczańskiego i zachodnich terenów województwa świętokrzyskiego z DK91 oraz dalej z węzłem planowanej autostrady A1.

W opinii Pana Jarosława Ferenc, ze społecznego punktu widzenia najlepszy jest wariant 1 lub 2.

- pismo Prezydenta Miasta Radomska Pani Anny Milczanowskiej z 28 lutego 2013 r., znak: TIN.7012.1.2013 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 4 marca 2013 r.). W piśmie tym Pani Anna Milczanowska zawarła następujące uwagi i wnioski, które dotyczą głównie treści i wniosków zapisanych w raporcie o oddziaływaniu przedmiotowej inwestycji na środowisko:
 - a) Oddziaływanie na środowisko:

Inwestor programowo i systematycznie marginalizuje zagadnienia dotyczące oddziaływania inwestycji na ludzi i dobra materialne, poruszając te kwestie w sposób lakoniczny i rozproszony pomimo ustawowego obowiązku zawarcia w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem, który wskazany był również w postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 21 marca 2012 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG, pomija te kwestie pozostawiając je nie zdiagnozowanymi. Raport nie zawiera odnośnego rozdziału, ani nawet odrębnego punktu dotyczącego tej problematyki. Na str. 630 raportu zapisano, iż pod względem oddziaływania na ludzi za najkorzystniejszy uznaje się wariant 5. W ocenie tej mieści się zarówno oddziaływanie akustyczne, ekspozycja ludności na emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, konflikty społeczne, rozbiórki gospodarstw domowych. Jest to jedyna wzmianka w tym obszernym materiale dotycząca problematyki konfliktów społecznych. Wydaje się, że minimalizację konfliktów społecznych autorzy opracowania wywodzą wyłącznie z informacji zawartej na kolejnej stronie, zestawiającej ilość wyburzeń dla poszczególnych

wariantów, w tym 29 wyburzeń dla wariantu 5. Jeśli ilość wyburzeń ma przesądzać o minimalizacji konfliktów, to tak podaną ilość można potraktować jako nieświadomą próbę manipulacji danych dla wzmocnienia określonego wniosku.

b) Konsultacje społeczne:

Wielokrotnie podaje się do informacji, że wariantem preferowanym przez inwestora jest wariant 5, który w przypadku obwodnicy Radomska w ciągu DK91 określa przebieg zgodnie z wariantem A wg STEŚ II zatwierdzonym uchwałą z posiedzenia Komisji Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych przy Generalnym Dyrektorze Dróg Krajowych i Autostrad 11 sierpnia 2011 r. w Warszawie. Wariant ten określany jest też jako A po KOPI. Nie jest właściwym, aby w raporcie (str. 689-690) autorzy powoływali się na konsultacje społeczne w Radomsku, w dniu 20 maja 2010 r., w wyniku których „osoby obecne na konsultacjach zgodnie wybrały przebieg obwodnicy w ciągu DK91 wg opcji A (18 głosów z 19)”, podczas gdy dotyczy to zupełnie innego wariantu tego fragmentu obwodnicy, niż wariant będący składową wariantu 5 w raporcie, tj. wariant A po KOPI. W maju 2010 r. mieszkańcy Radomska przychylnie odnieśli się do przedstawionego im projektu przebiegu obwodnicy, a już w sierpniu 2011 r. inwestor przyjął za właściwy inny, daleko mniej korzystny dla mieszkańców wariant. Dlatego na kolejnej stronie czytamy, że po zmianie wariantu na konsultacjach 7 grudnia 2011 r., spośród 58 uczestników, 38 osób wyraziło sprzeciw, a 14 wypowiedziało się za wariantem C. GDDKiA w Łodzi przedstawiło tym samym dwa warianty, z których w odbiorze mieszkańców A po KOPI jest wariantem złym podczas gdy wariant C jest wariantem niedobrym. Zatem spośród tych dwóch wariantów mieszkańcy mieli możliwość dokonania oceny i wyboru. Potwierdzeniem funkcjonowania w przeszłości akceptowanego wariantu A jest materiał zamieszczony na str. 76 raportu rys. 15, gdzie izolacje akustyczne na rok 2030 obrazujące hałas na obwodnicy – część południowa, zostały naniesione na przebiegu właśnie tego wariantu A. Wydaje się to być kolejną nieprawidłowością, gdyż rozważania powinny być zobrazowane na przebiegu wariantu A po KOPI (wg STEŚ II), stanowiącego wariant 5 w raporcie.

c) Uzasadnienie wyboru wariantu proponowanego przez inwestora.

W art. 66 pkt 1 ppkt 7 ustawy o oś, określono szczegółowo kryteria wyboru wariantu ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w tym ludzi i dobra materialne. Tymczasem autorzy raportu (str. 559) wybór najkorzystniejszego i najmniej korzystnego wariantu oparli na jedynie 3 kryteriach, tj. średnia wartość przyrodnicza, ilość odcinków o najwyższej kolizyjności i subiektywnej ocenie przyrodników prowadzących inwentaryzację. Jest to spójne z ogólną filozofią opracowania tak dalece marginalizującego zagadnienia ochrony ludzi, mienia i możliwych konfliktów społecznych, a raczej prawdopodobnego, wysokiego stopnia ich eskalacji. Mimo, że zgodnie z autorskimi kryteriami wariant 5 w większym stopniu ingeruje w środowisko przyrodnicze niż warianty 3 i 4, a ponadto spowoduje on zniszczenie części walorów przyrodniczych w okolicy Radomska, za najkorzystniejszy uznaje się wariant 5 i rekomenduje się go do dalszych prac projektowych (str. 562). W uzasadnieniu pojawia się tzw. czynnik społeczny gwarantujący mniejszą kolizyjność z zabudową mieszkaniową. Owa mniejsza kolizyjność to w opinii inwestora zaledwie 29 wyburzeń w porównaniu z liczniejszymi dla wariantów 1, 2, 3, 4, chociaż więcej niż dla wariantów 6 i 7. Fakt, że prawidłowa liczba wyburzeń dla wariantu 5 to 32 szt. nie ma, jak widać w tym przypadku, większego znaczenia w ocenie inwestora. Tymczasem dla mieszkańców Radomska w odniesieniu do każdego z 18 zainteresowanych to jego dorobek, miejsce zamieszkania oraz dla niektórych miejsce prowadzenia działalności gospodarczej i źródło utrzymania. Przy takich racjach nie jest elementem neutralizującym konflikt,

perspektywa wypłacenia poszkodowanym rekompensat w kwotach liczonych łącznie na dziesiątki milionów zł. Wziąć to powinien jednak pod uwagę inwestor, który gospodaruje środkami publicznymi.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezydent Miasta Radomska Pani Anna Milczanowska oczekuje, iż Organ prowadzący sprawę kierując się zapisami art. 80 pkt 1 ppkt 2 i 3 ustawy ooś rozważy możliwość wydania decyzji wynikającej z art. 81 ust. 1 tego przepisu.

- pismo Burmistrza Kamieńska z 4 marca 2013 r., znak: IOŚ.6220.1.2012 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi za pośrednictwem faksu: 4 marca 2013 r., oraz za pośrednictwem operatora pocztowego: 5 marca 2013 r.).

Burmistrz Kamieńska w swoim piśmie wnosi, iż optymalnym rozwiązaniem byłoby uzupełnienie wariantu wskazanego na załączniku graficznym (nie uwzględniającego włączenia trasy komunikacyjnej z kierunku Bełchatów oraz A1) o odcinek łączący drogę z Bełchatowa 484 z projektowaną obwodnicą DK91, na odcinku Ochocice-Kamieńsk. Zdaniem Burmistrza Kamieńska budowa łącznika pomiędzy projektowaną obwodnicą kamieńska oraz drogą wojewódzką nr 484 jest istotna z uwagi na konieczność zapewnienia bezpiecznej komunikacji w ruchu tranzytowym pojazdów, a przede wszystkim jest jedynym skutecznym rozwiązaniem poprawy bezpieczeństwa osób zamieszkujących miasto Kamieńsk. Realizacja tego odcinka drogi wg okolicznych mieszkańców znacząco wpłynie na zminimalizowanie emisji hałasu i zanieczyszczeń w centrum miasta.

- pisma Pani Lilli Gandziarowskiej (2 pisma złożone podczas otwartej dla społeczeństwa rozprawy administracyjnej 6 marca 2013 r.).

W swoich pismach Pani Lilla Gandziarowska wyraża sprzeciw na przeprowadzenie planowanej drogi (w wariantcie proponowanym przez inwestora) przez jej nieruchomość, co skutkowało będzie podzieleniem działki na dwie części i wyburzeniem domu mieszkalnego (który w ostatnich latach został rozbudowany, gruntownie wyremontowany, co zostało udokumentowane w ww. pismach zdjęciami oraz opisem prowadzonych prac i pozwoleń na to uzyskanych), a pozostawienie budynku gospodarczego. W ww. pismach wnosząca wskazuje również, iż sąsiednie działki są niezabudowane, w związku z tym wnosi o ponowne rozpatrzenie lokalizacji planowanych wariantów drogi tak, aby ominąć zabudowania.

Zgodnie z art. 85 ustawy ooś, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać m.in.:

- 1) w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
 - b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
 - ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz opinie organu, o którym mowa w art. 78,
 - wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa zostały zawarte w dalszej części uzasadnienia niniejszej decyzji.

W związku z przeprowadzonym udziałem społeczeństwa w ramach ww. sprawy administracyjnej, której elementem była możliwość składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od 12 lutego 2013 r. do 4 marca 2013 r. oraz na rozprawach administracyjnych otwartych dla społeczeństwa w dniach 6 i 7 marca 2013 r. do RDOŚ w Łodzi, w toku postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, niezbędnym było wezwanie podmiotu planującego realizację przedmiotowego przedsięwzięcia do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, do odniesienia się do uwag i wniosków społeczeństwa złożonych (w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl oraz złożonych w formie pisemnej na adres RDOŚ w Łodzi) do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, w przewidzianym ustawowo dwudziestojednodniowym okresie składania uwag i wniosków.

Biorąc pod uwagę powyższe Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 29 marca 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG, wezwał Panią Annę Andrzejewską – Kalinowską reprezentującą firmę URS Polska, działającą z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, do wyjaśnienia i uzupełnienia informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”, będącym załącznikiem do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowej inwestycji, w następującym zakresie rzeczowym:

- 1) Odniesienie się do załączonych do ww. wezwania uwag i wniosków społeczeństwa złożonych (w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl oraz złożonych w formie pisemnej na adres RDOŚ w Łodzi) do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, w przewidzianym ustawowo dwudziestojednodniowym okresie składania uwag i wniosków, przypadającym na okres od 12 lutego 2013 r. do 4 marca 2013 r. oraz na rozprawach administracyjnych otwartych dla społeczeństwa w dniach 6 i 7 marca 2013 r.
- 2) Zawarcie w raporcie wyprofilowanie środowiskowe planowanych przebiegów tras następujących obwodnic: obwodnica Rozprzy oraz obwodnica Radomska poprzez:
 - a) wyprofilowanie środowiskowe wariantów obwodnicy Rozprzy z uwzględnieniem tzw. obwodnicy Niechcic poprzez scalanie odcinka wariantu 6 od kilometraża 35+500 do kilometraża 38+600 z wariantem 5 wiodącym (kilometraż podany wg wariantu 6 zgodnie z załącznikami mapowymi do raportu o nazwie „Mapy-Orientacja” – część zatytułowana „Plan Orientacyjny”). Scalony wariant winien w raporcie być opisany jako odrębny, z proceduralnymi konsekwencjami, tj. opis w raporcie oddziaływań i ich ocena stosownie do art. 66 ustawy ooś. Wyprofilowanie i scalanie winno być dokonane w taki sposób, by wariant ten był możliwy do realizacji;
 - b) wyprofilowanie środowiskowe wariantów obwodnicy Radomska poprzez:
 - zawarcie w raporcie (przesuniętego) śladu wariantu nr 3 w kierunku południowo-zachodnim (bliżej oczyszczalni ścieków) z ewentualnym ominięciem zbiornika wodnego (kilometraż 67+900 km – kilometraż wg wariantu nr 3) wg podanych poniżej ogólnych, przybliżonych danych identyfikacyjnych:
 - rozłączenie wariantów na wysokości ok. 64+100 km,
 - od ok. kilometraża 66+000 przybliżenie wariantu w kierunku południowo-zachodnim,

- rekomendowane ewentualne ominięcie zbiornika wodnego (w kilometrze 67+900),
- z włączeniem do istniejącej drogi nr 91.

Dotyczy to zatem przesunięcia wariantu nr 3 w kierunku południowo-zachodnim na odcinku od km 66+000 do km 67+900 (zbiornik),

lub (alternatywa łączna):

- zawarcie w raporcie (przesuniętego) śladu wariantu 5 w taki sposób, by wariant ten w jak najmniejszym stopniu przecinał ekosystem leśny (sytuował się na skraju lasu). Przesunięcie ma nastąpić w kierunku północno-wschodnim na tzw. skraj lasu pozostawiając jednakże tereny do dalszej urbanizacji pobliskiego miasta Radomska. Warianty te winny być w raporcie opisane jako odrębne, z proceduralnymi konsekwencjami tj. opis w raporcie oddziaływań i ich ocena stosownie do art. 66 ustawy ooś.

Innymi słowy wyprofilowanie środowiskowe obwodnicy Radomska powinno nastąpić poprzez:

- albo zawarcie w raporcie ww. przesuniętego wariantu nr 3 obwodnicy Radomska,
- albo zawarcie w raporcie ww. przesuniętego wariantu nr 5 obwodnicy Radomska,
- albo jednoczesne zawarcie w raporcie ww. przesuniętego wariantu nr 3 obwodnicy Radomska i ww. przesuniętego wariantu nr 5 obwodnicy Radomska.

3) Wyprofilowanie winno być dokonane w taki sposób, by przedstawione odrębne warianty (wariant) były możliwe do realizacji.

- a) uzupełnienie raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko w sposób uwzględniający dokonane wyprofilowanie środowiskowe mając na uwadze art. 66 ustawy ooś.
- b) jeśli chodzi o przedrealizacyjną inwentaryzację przyrodniczą RDOŚ w Łodzi wskazuje, że ww. wyprofilowanie środowiskowe może opierać się na już przedłożonych dokumentacjach przyrodniczych.

4) Raport o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko po uzupełnieniu ww. okoliczności i wskazań uczynić jednolitym i spójnym zwłaszcza w zakresie opisu przesuniętych (odrębnych) bądź scalonych wariantów.

Wybór wariantu winien dokonany być na tyle wcześnie, gdy wszystkie warianty przedsięwzięcia są jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny w wybraniu wariantu przedsięwzięcia optymalnego środowiskowo. W przedmiotowym przypadku podczas udziału społecznego, w tym rozprawy administracyjnej jej uczestnicy ze strony społeczeństwa zdefiniowali na płaszczyźnie przedmiotowej sprawy administracyjnej konieczność wyprofilowania środowiskowo przebiegu tras następujących obwodnic: obwodnica Rozprzy oraz obwodnica Radomska wskazywanych przez GDDKiA Oddział Łódź wariantów przedsięwzięcia.

Niezbędność zawarcia ww. wskazań ma na celu zagwarantowanie wyboru (w znaczeniu zapewnienia możliwych do realizacji) wariantów dla przedmiotowego przedsięwzięcia w kontekście zgłaszanych przez zainteresowaną społeczność braków wyprofilowania środowiskowego wariantów. Skuteczność proceduralną możliwości uwzględnienia złożonych uwag i wniosków ze strony społeczeństwa gwarantuje art. 81 ustawy ooś - „Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę (...)”. Co istotne obowiązujące przepisy nie formułują ograniczeń co do liczby wariantów, zakresu wariantowania. Są one limitowane przedmiotem sprawy, charakterem przedsięwzięcia i warunkami środowiska w zasięgu ich oddziaływania. Wystarczalność tych wariantów (kryteria ich identyfikacji) winna być z założenia dokonywana z uwzględnieniem

czynnika społecznego. Potwierdza to m. in. pismo Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 27 lutego 2012 r., znak: TA5-eb-053-829/12 wskazując, że „Zainteresowane strony oraz mieszkańcy mogą na tym etapie zgłaszać uwagi i wnioski oraz proponować zmianę lokalizacji oraz korekty do przebiegu przedmiotowej obwodnicy”. Potwierdzają to wytyczne Komisji Europejskiej wskazujące na możliwości zmiany lokalizacji lub tras dla części lub całości przedsięwzięcia (*Guidance on EIA s. 20- 21*). Co istotne wskazuje na to kompetencja organu właściwego do wydania decyzji środowiskowej art. 68 ust. 2 pkt 2 ustawy o oś przyzwalająca organowi administracji wskazać rodzaje wariantów alternatywnych wymagających zbadania w raporcie. Wskazuje na to iteracyjny charakter oceny oddziaływania na środowisko m. in. sprowadza się to do uwzględniania konsultacji społecznych dla takiej modyfikacji projektu, tak by był on najlepszy z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju, w tym interesariuszy przedmiotowego przedsięwzięcia (lokalnego społeczeństwa).

W przedmiotowym przypadku zasadniczo chodziło o wyprofilowanie środowiskowe przedmiotowego przedsięwzięcia w dokonującej się ocenie oddziaływania na środowisko. Sposobem na zapobieganie i zmniejszanie negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia jest m. in. analiza wariantowa, rozumiana jako wyprofilowanie środowiskowe już podanych wariantów w kontekście zgłaszanych przez społeczeństwo uwag i wniosków dot. obciążeń środowiska, wpływu przedsięwzięcia na zdrowie, warunki życia ludzi, dobra materialne (wyburzenia).

Swoistość tego rodzaju profilowania wariantów umacnia przedmiot oceny oddziaływania na środowisko w ramach której określa się, analizuje i ocenia po pierwsze bezpośredni i pośredni wpływ przedsięwzięcia na środowisko, zdrowie, warunki życia ludzi, dobra materialne wraz z ustaleniem wzajemnego oddziaływania między tymi wartościami.

Konkludując wprowadzenie wielości rozróżnień spośród analizowanych wariantów nie może istnieć samo dla siebie, ale powinno być stosowane po to, by przynieść wartość realnego wyboru wariantu m. in. w kontekście zgłaszanych uwag i wniosków z udziału społeczeństwa. Warianty alternatywne przedstawiane w raporcie niejako w opozycji do wariantu realizacyjnego winny uwzględniać konkretne uwarunkowania i być możliwe do zastosowania przez organ administracji publicznej (w tym RDOŚ w Łodzi).

Innymi słowy analiza wariantowa w ramach oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska ma służyć organowi administracji publicznej do optymalizacji realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia przede wszystkim według kryterium oddziaływania na środowisko.

Wskazanie RDOŚ w Łodzi o przenoszalności ustaleń w zakresie inwentaryzacji przyrodniczej podyktowane było zasięgiem możliwych przesunięć bądź scaleń wariantów. Wyprofilowanie środowiskowe będzie mieścić się w już dokonanych ustaleniach przyrodniczych.

Uzasadniając konieczność odniesienia się do uwag i wniosków złożonych podczas udziału społecznego oraz rozszerzenia opisu w rozdziale raportu analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem należy podkreślić, iż raport winien być realnym studium oceny realizacji i eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia w kontekście zdefiniowanego przez lokalną społeczność interesu publicznego, w tym potrzeb tej społeczności.

W przedmiotowym przypadku w toku prowadzonego postępowania zmierzającego do wydania decyzji środowiskowej na podstawie ustawy o oś, RDOŚ w Łodzi przeprowadza postępowanie wyjaśniające mające na celu uzupełnienie głównego dowodu, a mianowicie raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Z uwagi na skomplikowane okoliczności prawne i faktyczne istniejące w ramach przedmiotowego postępowania, w tym duży zakres uzupełnień konieczne było wyznaczenie nowego terminu wydania orzeczenia kończącego

postępowanie. Nowy termin zakończenia postępowania wyznaczono biorąc pod uwagę konieczność przeanalizowania przyszłego raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

W związku z wystosowaniem wezwania skierowanego do pełnomocnika Inwestora do złożenia dodatkowych uzupełnień i wyjaśnień w sprawie, mając na uwadze wyjątkowo skomplikowany charakter sprawy oraz w związku z koniecznością dokonania dodatkowych ustaleń w sprawie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 29 marca 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.2 na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 9, art. 35 i art. 36 k.p.a., zawiadomił strony postępowania o tym, że RDOŚ w Łodzi pismem z 29 marca 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG wezwał Inwestora do złożenia dodatkowych uzupełnień i wyjaśnień w sprawie, i że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia nastąpi z przekroczeniem terminu oraz że planowany termin wydania decyzji to termin do 30 września 2013 r.

Powyższe obwieszczenie pismem z 29 marca 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.3 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 29 marca 2013 r.

16 maja 2013 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo z 14 maja 2013 r., znak: INW.271.76.2011/2013 Wójta Gminy Moszczenica. W piśmie tym Wójt Gminy Moszczenica złożył wniosek o zmianę rozwiązań komunikacyjnych na trasie obwodnicy Srocka, w postaci zaprojektowania dwóch rond (na połączeniach planowanej obwodnicy z DK91). Uzasadniając swój wniosek Wójt Gminy Moszczenica wskazuje, iż projektowana obwodnica w miejscowości Srock, gm. Moszczenica w obecnym zakresie znacznie ograniczy mieszkańcom włączenie się do ruchu sieci dróg krajowych, ale także wydłuży trasy i zwiększy natężenie ruchu przez centrum Srocka ciężkiego taboru, co wpłynie niekorzystnie na środowisko. Obecny zakres planowanej inwestycji przewiduje z jednej strony uwolnienie centrum Srocka od zwiększającego się ruchu komunikacyjnego, ale jednocześnie włączy drogę DKL, generującą w przyszłości potężny ruch ciężkiego taboru z terenów inwestycyjnych w dotychczasowy odcinek DK91 przebiegający przez centrum Srocka.

W związku z powyższym wnioskiem Wójta Gminy Moszczenica z 14 maja 2013 r., znak: INW.271.76.2011/2013, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 17 maja 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG wystąpił do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do Pani Anny Andrzejewskiej-Kalinowskiej reprezentującej URS Polska o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, załączając jednocześnie do swojego pisma kopie ww. wniosku Wójta Gminy Moszczenica.

Pismem z 17 maja 2013 r., znak: 2442/PL1548/355/2013 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 20 maja 2013 r.) Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska przesłała ustosunkowanie się autorów raportu do uwag społeczeństwa złożonych do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, w przewidzianym ustawowo dwudziestojednodniowym okresie składania uwag i wniosków, przypadającym na okres od 12 lutego 2013 r. do 4 marca 2013 r. oraz na rozprawach administracyjnych otwartych dla społeczeństwa w dniach 6 i 7 marca 2013 r.

Pismem z 29 maja 2013 r., znak: C71-PO-RDE/PL1548/394/2013 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 31 maja 2013 r.) Pan Tomasz Rejewski Kierownik Drogowego Zespołu Projektowego URS Polska, odpowiadając na pismo RDOŚ w Łodzi z 17 maja 2013 r., poinformował, że

doprojektowanie dwóch skrzyżowań do aktualnego preferowanego wariantu obwodnicy Srocka, byłoby sprzeczne z decyzją KOPI o odległościach między skrzyżowaniami, które należało zachować, tj. 2 km między skrzyżowaniami. Zaprojektowanie tylko dwóch skrzyżowań (ronda) wymusiłoby likwidację skrzyżowania z drogą powiatową 2932E i dodatkowy obiekt na tej drodze, co zmieniłoby znacząco koszty budowy obwodnicy Srocka. W założeniach podstawowych było m.in. skomunikowanie w pierwszej kolejności dróg istniejących zaczynając od dróg wyższej kategorii. Drogą istniejącą najwyższej kategorii, która krzyżuje się z obwodnicą Srocka w wariantcie preferowanym jest droga powiatowa 2932E i to ona powinna mieć w pierwszej kolejności powiązanie z obwodnicą.

Pismem z 13 czerwca 2013 r., znak: GDDKiA-O/Ł/P2-ad/4100/16/447/2013 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 18 czerwca 2013 r.) Zastępca Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi Pani Joanna Wasilewska-Kłąb poinformowała, iż w związku z wnioskiem Wójta Gminy Moszczenica z 14 maja 2013 r., znak: INW.271.76.2011/2013 zostanie przeprowadzona szczegółowa analiza możliwości wprowadzenia zmian w dotychczasowych rozwiązaniach projektowych obwodnicy Srocka, tj. zaprojektowania rond na początku i na końcu obwodnicy Srocka.

14 maja 2013 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo z 6 maja 2013 r., znak: GDDKiA-O/Ł/P2-ad/4100/16/429/2013 Zastępcy Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad W Łodzi Pani Joanny Wasilewskiej-Kłąb wnoszące o zawieszenie postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla zadania: „Rozbudowa drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozpry i Srocka w ciągu DK91” do czasu złożenia wymaganych dokumentów.

Pismem z 3 czerwca 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, poprzez obwieszczenie, zawiadomił strony postępowania, że 14 maja 2013 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynął wniosek Pani Joanny Wasilewskiej – Kłąb Zastępcy Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi z prośbą o zawieszenie postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, do czasu złożenia wymaganych dokumentów i uzupełnień w kontekście wezwania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 29 marca 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG do złożenia wyjaśnień oraz wprowadzenia zmian w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji. Jednocześnie RDOŚ w Łodzi w ww. obwieszczeniu poinformował o wyznaczeniu siedmiodniowego terminu, od dnia doręczenia obwieszczenia, do wniesienia ewentualnych sprzeciwów co do zawieszenia przedmiotowego postępowania.

Powyższe obwieszczenie pismem z 3 czerwca 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 2 czerwca 2013 r.

W wyznaczonym siedmiodniowym terminie do wniesienia ewentualnych sprzeciwów co do zawieszenia przedmiotowego postępowania do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi nie wpłynął żaden sprzeciw w przedmiocie zawieszenia postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Mając na uwadze zapisy art. 98 § 1 oraz art. 9 k.p.a. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi uznał, że w rozpatrywanym przypadku zawieszenie postępowania nie zagraża interesowi społecznemu.

Mając na uwadze powyższe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi postanowieniem z 19 lipca 2013 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG zawiesił postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Pismem z 19 lipca 2013 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, poprzez obwieszczenie, zawiadomił strony postępowania, że na wniosek Pani Joanny Wasilewskiej – Klub Zastępcy Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi z 6 maja 2013 r., postanowieniem z 19 lipca 2013 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG zawiesił postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz, że na ww. postanowienie przysługuje zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi w terminie 7 dni od dnia doręczenia ww. postanowienia.

Powyższe obwieszczenie pismem z 19 lipca 2013 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.2 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 22 lipca 2013 r.

20 listopada 2013 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi wpłynęło kompleksowe pismo trzech wnioskodawców (Pani I. Sochacka, Pan P. Sochacki, Pani M. Ostrowska) z 15 listopada 2013 r., w którym zawarto następujące żądania:

1. Uznanie ww. podmiotów za stronę w postępowaniu administracyjnym związanym z ubieganiem się przez Generalną Dyрекcję Dróg i Autostrad Oddział Łódź o udzielanie pozwolenia na budowę drogi – obwodnicy w miejscowości Srock, powiat piotrkowski
2. Zawiadomienie ww. podmiotów o wszelkich czynnościach, wnioskach, decyzjach, opiniach podejmowanych w związku z ww. inwestycją.

RDOŚ w Łodzi przeprowadził postępowanie sprawdzające, czy w urzędzie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi toczy się jakiegokolwiek postępowanie administracyjne dotyczące wskazywanego przez ww. podmioty przedsięwzięcia polegającego na budowie obwodnicy w miejscowości Srock, powiat piotrkowski.

Ustalono, że nazywane przez wnioskodawców przedsięwzięcie - budowa obwodnicy Srocka jest częścią przedsięwzięcia planowanego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska Oddział Łódź polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozpry i Srocka w ciągu DK91”. Przedsięwzięcie to jest przedmiotem postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

RDOŚ w Łodzi ustalił strony postępowania ww. sprawie administracyjnej. Liczba stron ww. postępowaniu dotyczącym również budowy obwodnicy Srocka przekracza 20. Wśród ustalonych stron ww. postępowania byli podpisani pod powyższym pismem Pani Iwona Sochacka, Pan Piotr Sochacki oraz Pani Małgorzata Ostrowska.

Co istotne zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy ooś, według którego „Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego”. Zgodnie zaś z treścią art. 49 k.p.a. „Strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach (m.in. zawiadomienie o wszczęciu danego postępowania administracyjnego – dopisek RDOŚ w Łodzi) organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, jeżeli przepis szczególny tak stanowi; w tych przypadkach

zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia". Prawnie dopuszczalne jest zatem powiadamianie stron postępowanie ww. sprawie administracyjnej w trybie art. 49 k.p.a. Podsumowując, o wszelkich czynnościach procesowych w ww. sprawie strony zawiadamiane są w trybie art. 49 k.p.a. m.in. poprzez publikowanie obwieszczeń na tablicy ogłoszeń Urzędów Gmin i Miast, przez które przebiega przedmiotowa inwestycja (w przypadku ww. osób właściwym jest Urząd Gminy Moszczenica), tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej RDOŚ w Łodzi (Biuletynie Informacji Publicznej - BIP). O powyższych okolicznościach Państwo Iwona Sochacka, Piotr Sochacki oraz Małgorzata Ostrowska zostali zawiadomieni indywidualnymi pismami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 3 grudnia 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.(1, 2, 3).

Pismem z 5 grudnia 2013 r., znak: 2442/40027324/856/2013 (otrzymanym przez RDOŚ w Łodzi 6 grudnia 2013 r.) Pani Anna Andrzejewska – Kalinowska reprezentującą firmę URS Polska, działając z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, przedłożyła do RDOŚ w Łodzi wyjaśnienia oraz uzupełnienie informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji w kontekście wezwania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 29 marca 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.

Pismem z 10 grudnia 2013 r., znak: GDDKiA-O/Ł/P2-ad/4100/16/489/2013 (otrzymanym przez RDOŚ w Łodzi 13 grudnia 2013 r.) Pani Joanna Wasilewska – Kłęb Zastępca Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi (Inwestor) zwróciła się z prośbą o podjęcie zawieszono postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji.

W związku wnioskiem o podjęcie postępowania, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi postanowieniem z 30 grudnia 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG podjął postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”.

W związku z podjęciem przedmiotowego postępowania, w związku ze szczególnym skomplikowaniem sprawy oraz koniecznością dokonania dodatkowych ustaleń i wyjaśnień w sprawie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 30 grudnia 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.2 na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 9, art. 35 i art. 36 k.p.a., zawiadomił strony postępowania o tym, że na wniosek Pani Joanny Wasilewskiej – Kłęb Zastępcy Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi z 13 grudnia 2013 r., postanowieniem z 30 grudnia 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG podjął postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o tym, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia nastąpi z przekroczeniem terminu oraz że planowany termin wydania decyzji to termin do 30 czerwca 2014 r.

Powyższe obwieszczenie pismem z 30 grudnia 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.3 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, do jednostek samorządu terytorialnego oraz do wiadomości do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 30 grudnia 2013 r.

Pismem z 16 stycznia 2014 r., znak: KZP.7321-01/09/2014 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 22 stycznia 2014 r.) Wójt Gminy Radomsko zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi o rozważenie możliwości wprowadzenia modyfikacji w zaproponowanym przebiegu północnej obwodnicy miasta Radomska w wariantcie „G”. W swoim piśmie Wójt Gminy Radomsko sugeruje przesunięcie fragmentu proponowanego przebiegu obwodnicy w kierunku północnym, tak aby przebiegała w miejscu już istniejącego traktu polnego pomiędzy miejscowościami Kietlin i Konradów. Pozwoli to na uniknięcie dzielenia osady Gaj w Kietlinie, odsunie projektowaną obwodnicę od istniejącego ujęcia wodnego zlokalizowanego w Kietlinie a obsługującego miejscowości: Kietlin, Okrajszów, Płoszów i część miasta Radomska, a także budowy drogi komunikacyjnej dla mieszkańców osady Gaj w Kietlinie.

22 stycznia 2014 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi wpłynęło pismo z 18 stycznia 2014 r. Pana Sławomira Kalinowskiego, w którym zawarto następujące kwestie:

1. Wniosek o uznanie ww. podmiotu za stronę w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Łodzi w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”.
2. Wniosek o zawiadamianie ww. podmiotu o wszelkich czynnościach faktycznych i prawnych (w tym wnioskach, decyzjach, opiniach) podejmowanych w związku z ww. inwestycją.
3. Uwagi i wnioski do wniosku Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi w przedmiotowej sprawie w zakresie dotyczącym projektu budowy obwodnicy miejscowości Srock.
4. Wniosek o wstrzymanie prac nad rozpatrzeniem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji do czasu przeprowadzenia przez inwestora w sposób rzetelny procesu konsultacji społecznych, w tym przedstawienia mieszkańcom Srocka raportu na temat wpływu poszczególnych wariantów obwodnicy Srocka na środowisko naturalne.

Po weryfikacji pisma pełnomocnika Inwestora z 5 grudnia 2013 r., znak: 2442/40027324/856/2013 wraz z poczynionym uzupełnieniem przesłanym do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi w toku postępowania zmierzającego do określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91, RDOŚ w Łodzi wobec wskazań inwestora o braku projektowej możliwości wydzielania zgodnie z wezwaniem z 29 marca 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG zaproponowanych w wyniku konsultacji społecznych wariantów, uznał za konieczne zwrócić się do inwestora o techniczne wyodrębnienie nowego wariantu poprzez połączenie poszczególnych odcinków już zaproponowanych wariantów (technicznie i projektowo możliwych do realizacji).

Uzasadniając niezbędność i potrzebę ww. wyodrębnienia RDOŚ w Łodzi podkreślił, że z dotychczas przeprowadzonych czynności procesowych (zwłaszcza konsultacji społecznych) w ramach oceny oddziaływania na środowisko wynikała konieczność wyprofilowania środowiskowego zaproponowanych wariantów.

Mając powyższe na uwadze Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 31 stycznia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.1 zwrócił się do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi w imieniu której działa z upoważnienia Pani Anna Andrzejewska – Kalinowska reprezentującą firmę URS Polska o wyodrębnienie proceduralne

i treściowe w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozpry i Srocka w ciągu DK91” wariantu składającego się z połączenia wariantu 5 na odcinku od początku opracowania do ok. km 57+364 oraz wariantu 3 na odcinku obwodnicy Radomska od skrzyżowania z DK 42 (w km 63+858) do końca opracowania, tj. km 76+281 wariantu 3 z zastrzeżeniem uwzględnienia w wyodrębnionym wariantcie możliwości przeprojektowania obwodnicy Srocka pozwalającej na zmniejszenie uciążliwości projektowanej inwestycji na nieruchomości położone m.in. na działkach nr ewid. 373 i 374, jak również nieruchomości na działkach nr ewid. 71/3 4/1, 4/2 obręb Srock Prywatny – zabudowania znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanego wiaduktu nad drogą łączącą Srock z miejscowością Dąbrówka (zgodnie propozycjami zawartymi w piśmie z 18 stycznia 2014 r. Pana Sławomira Kalinowskiego – kopię pisma załączono do wezwania RDOŚ w Łodzi z 31 stycznia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.1).

Innymi słowy Organowi chodziło o scalenie odcinka wariantu 5 (od początku opracowania do ok. km 57+364) – ze szczególnym zwróceniem uwagi na możliwości wyprofilowania środowiskowego wariantu 5, z odcinkiem wariantu 3 (odcinek obwodnicy Radomska w ciągu drogi krajowej nr 91 od skrzyżowania z DK 42 w km 63+858, do końca opracowania, tj. km 76+281 wariantu 3) w celu proceduralnego wyodrębnienia.

Wyodrębnienie wariantu winno być nastąpić po uprzedniej ocenie przez GDDKiA Oddział w Łodzi możliwości przeprojektowania obwodnicy Srocka wg wskazań zawartych w punkcie 2 ww. wezwania z 31 stycznia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.1. Ocena możliwości przeprojektowania powinna zostać wyartykułowana w raporcie o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia w stosownych rozdziałach dot. tego wyodrębnionego wariantu.

Scalony wariant powinien być w raporcie o oddziaływaniu na środowisko opisany jako odrębny (w warstwie tekstowej, kartograficznej, wizualnej wraz z uwzględnieniem załączników raportu) z proceduralnymi konsekwencjami. Opis i analiza w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i ich ocena winna być uczyniona stosownie do art. 66 ustawy ooś. Jednocześnie RDOŚ w Łodzi poinformował, iż dopuszczalne i celowe jest wykorzystanie dotychczas przeprowadzonych analiz przedstawionych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko dla łączonych odcinków.

Ww. wyodrębnienie wariantu oraz ocena możliwości przeprojektowania było niezbędne do ewentualnej możliwości określenia środowiskowych uwarunkowań w kontekście analizy wariantowej o której mowa w art. 81 ustawy ooś.

W przedmiotowym przypadku wydzielanie nowych wariantów wedle wezwania RDOŚ w Łodzi z 29 marca 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG nie nastąpiło, zatem RDOŚ w Łodzi poinformował o ryzyku administracyjnoprawnym związanym z nieakceptacją społeczną ograniczeń zaproponowanych wariantów.

Co istotne jednak w przedmiotowym przypadku podmiotem pełniącym funkcję inwestora jest GDDKiA Oddział w Łodzi, w gestii tej jednostki pozostaje również ocena możliwości projektowych zaproponowanych wariantów.

Mając jednak na uwadze, ograniczenie ryzyka nieakceptacji społecznej RDOŚ w Łodzi zwrócił się o wydzielanie proceduralne i treściowe odrębnego wariantu stanowiącego połączenie poszczególnych odcinków już zaproponowanych wariantów (a więc technicznie i projektowo możliwych do realizacji). W opinii RDOŚ w Łodzi możliwa była (ewentualna) modyfikacja projektu przedsięwzięcia, aby zadowalał on (w mniejszym lub większym stopniu) wszystkie zainteresowane strony. Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy ooś „Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez

wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach za zgodą wnioskodawcy wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia”.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy ooś przez ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się: „Ilekróć w ustawie jest mowa o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - rozumie się przez to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:

- a) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- b) uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
- c) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu”.

Jednym z szczególnych elementów oceny oddziaływania na środowisko jest zatem udział społeczeństwa. Jest on tym bardziej konieczny, albowiem na etapie stosowania prawa organy administracji publicznej (zwłaszcza na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) winny realizować wymogi wypływające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ratyfikacji Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2001 r., Nr 89, poz. 970) w kontekście następujących zapisów art. 6 ust. 4 ww. Konwencji.

„Każda ze Stron umożliwi udział społeczeństwa na tyle wcześnie, że wszystkie warianty będą jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny”.

Chodzi o to, by wybór wariantu dokonywany był na tyle wcześnie, gdy wszystkie warianty przedsięwzięcia są jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny w wybraniu wariantu przedsięwzięcia optymalnego środowiskowo.

Wyodrębniony wariant powinien być w raporcie opisany jako odrębny, z proceduralnymi konsekwencjami tj. opis w raporcie oddziaływań i ich ocena stosownie do art. 66 ustawy ooś.

Niezbędność zawarcia ww. wskazań miała na celu zagwarantowanie wyboru (w znaczeniu zapewnienia możliwych do realizacji) wariantów dla przedmiotowego przedsięwzięcia w kontekście zgłaszanych przez zainteresowaną społeczność braków wyprofilowania środowiskowego wariantów. Skuteczność proceduralną możliwości uwzględnienia złożonych uwag i wniosków ze strony społeczeństwa gwarantuje art. 81 ustawy ooś - „Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę (...)”. Co istotne obowiązujące przepisy nie formułują ograniczeń co do liczby wariantów, zakresu wariantowania. Są one limitowane przedmiotem sprawy, charakterem przedsięwzięcia i warunkami środowiska w zasięgu ich oddziaływania. Wystarczalność tych wariantów (kryteria ich identyfikacji) winna być z założenia dokonywana z uwzględnieniem czynnika społecznego. Potwierdza to m. in. pismo Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 27 lutego 2012 r. znak: TA5-eb-053-829/12 wskazując, że „Zainteresowane strony oraz mieszkańcy mogą na tym etapie zgłaszać uwagi i wnioski oraz proponować zmianę lokalizacji oraz korekty do przebiegu przedmiotowej obwodnicy”. Potwierdzają to wytyczne Komisji Europejskiej wskazujące na możliwości zmiany lokalizacji lub tras dla części lub całości przedsięwzięcia (*Guidance on EIA s. 20- 21*). Co istotne wskazuje na to kompetencja organu właściwego do wydania decyzji środowiskowej art. 68 ust. 2 pkt 2 ustawy ooś przyzwalająca organowi administracji wskazać rodzaje wariantów alternatywnych wymagających zbadania w raporcie. Wskazuje na to iteracyjny charakter oceny oddziaływania na środowisko m. in. sprowadza się to do uwzględniania konsultacji społecznych dla takiej modyfikacji projektu, tak by był on najlepszy z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju, w tym interesariuszy przedmiotowego przedsięwzięcia (lokalnego społeczeństwa).

Konkludując wprowadzenie wielości rozróżnień spośród analizowanych wariantów nie może istnieć samo dla siebie, ale powinno być stosowane po to, by przynieść wartość realnego wyboru wariantu m. in. w kontekście zgłaszanych uwag i wniosków z udziału społeczeństwa. Warianty alternatywne przedstawiane w raporcie niejako w opozycji do wariantu realizacyjnego winny uwzględniać konkretne uwarunkowania i być możliwym do zastosowania przez organ administracji publicznej (w tym RDOŚ w Łodzi).

Innymi słowy analiza wariantowa w ramach oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska ma służyć organowi administracji publicznej do optymalizacji realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia przede wszystkim według kryterium oddziaływania na środowisko.

W przedmiotowym przypadku w toku prowadzonego postępowania zmierzającego do wydania decyzji środowiskowej na podstawie ustawy ooś, RDOŚ w Łodzi przeprowadził postępowanie wyjaśniające mające na celu uzupełnienie głównego dowodu, a mianowicie raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

W związku z powyższym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 31 stycznia 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.2 na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 9, art. 35 i art. 36 k.p.a., zawiadomił strony postępowania o tym, że pismem z 31 stycznia 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.1 zwrócił się do GDDKiA Oddział w Łodzi o wyodrębnienie proceduralne i treściowe w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia wariantu składającego się z połączenia wariantu 5 na odcinku od początku opracowania do ok. km 57+364 z wariantem 3 na odcinku obwodnicy Radomska od skrzyżowania z DK 42 (w km 63+858) do końca opracowania z zastrzeżeniem uwzględnienia w wyodrębnionym wariantcie możliwości przeprojektowania obwodnicy Srocka. Ponadto w ww. obwieszczeniu zawiadomił strony postępowania oraz wszystkich zainteresowanych, że ponowny termin składania uwag i wniosków zostanie wyznaczony po szczegółowej analizie przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji uzupełnionego o wyodrębniony wariant.

Powyższe obwieszczenie pismem z 31 stycznia 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.3 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, do jednostek samorządu terytorialnego oraz do wiadomości do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 3 lutego 2014 r.

12 lutego 2014 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo Wójta Gminy Moszczenica z 11 lutego 2014 r., znak: INW.271.76.2011/2014 informujące, iż Wójt Gminy Moszczenica ponownie zwraca się z wnioskiem o zmianę przebiegu trasy obwodnicy Srocka oraz że Gmina Moszczenica podtrzymuje swoje stanowisko i wnioski zawarte w piśmie z 14 maja 2013 r., znak: INW.271.76.2011/2013. Ponadto w swoim piśmie Wójt Gminy Moszczenica poparł pisma mieszkańców Srocka w części dotyczącej odsunięcia przebiegu obwodnicy od zabudowań oraz lokalizacji dwóch rond.

Pismem z 13 lutego 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG skierowanym do Pana Sławomira Kalinowskiego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zawiadomił o tym, że:

1. Opisywana w piśmie z 18 stycznia 2014 r. budowa obwodnicy Srocka jest częścią szerszego planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozpry i Srocka w ciągu

DK91”, dla którego toczy się postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. W postępowaniu o określenie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91” (którego częścią jest również budowa obwodnicy Srocka) jest on stroną przedmiotowego postępowania.
3. W związku z tym, że w ww. postępowaniu w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedmiotowego przedsięwzięcia liczba stron postępowania przekracza 20, zatem stosuje się art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś.
4. W przedmiotowym przypadku doręczanie zawiadomienia o wszelkich czynnościach procesowych następuje poprzez zamieszczanie obwieszczeń m.in.: na tablicy ogłoszeń Urzędów Gmin i Miast przez które przebiega przedmiotowa inwestycja (w przypadku Srocka właściwym jest Urząd Gminy Moszczenica), w miejscowości lub miejscowościach (sołectwach) właściwych ze względu na przedmiot postępowania (za pośrednictwem Urzędu Gminy), tablicy ogłoszeń RDOŚ w Łodzi oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej RDOŚ w Łodzi, które są podawane do publicznej wiadomości.
5. W odniesieniu do sugerowanego przez wnioskodawcę wstrzymania rozpatrywania wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko poinformowano, że to właśnie w ramach postępowania w sprawie wydania ww. decyzji przeprowadzane są konsultacje społeczne.
6. Zgłoszone przez Pana Kalinowskiego uwagi i wnioski w zakresie dotyczącym projektu budowy obwodnicy miejscowości Srock zostały przekazane do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych Oddział w Łodzi celem odniesienia się do możliwości przeprojektowania obwodnicy Srocka wg wskazań zawartych w piśmie z 18 stycznia 2014 r.

W odpowiedzi na wezwanie RDOŚ w Łodzi z 31 stycznia 2014 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.1 Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska reprezentująca URS Polska działając jako pełnomocnik GDDKiA Oddział w Łodzi, pismem z 25 lutego 2014 r., znak: 2435/40027324/129/2014 przesłała następujące wyjaśnienia.

W kwestii wyodrębnienia proceduralnego i treściowego w raporcie o oddziaływaniu na środowisko wariantu składającego się z połączenia wariantu 5 i wariantu 3, wskazano, że w przesłanym do RDOŚ w Łodzi raporcie (przy piśmie z 5 grudnia 2013 r., znak: 2442/40027324/856/2013) uzupełniono raport o wariant 8 przedmiotowej inwestycji odpowiadający połączeniu wariantu 5 i wariantu 3.

Wariant 8 obejmuje obwodnicę Srocka w wariantcie A z dwoma zaprojektowanymi rondami, które były wnioskowane przez Wójta Gminy Moszczenica pismem z 22 kwietnia 2013 r., znak: INW.271.76.2011/2013. Wniosek wskazywał lokalizację rond: pierwszą w miejscu skrzyżowania DK91 z drogą gminną nr 106608E (ok. km 0+529 obwodnicy w wariantcie A), a drugą w niewielkiej odległości od pierwszej, w pobliżu cmentarza (ok. km 0+991). Po przeanalizowaniu możliwości terenowych, zgodności z warunkami technicznymi (odległości między skrzyżowaniami) i pod względem funkcjonalności (skomunikowanie Srocka od strony północnej i południowej) zaproponowano lokalizację pierwszego ronda w km 0+991 w pobliżu cmentarza (dojazd do Srocka od strony północnej) i drugiego w km 2+600 (dojazd do Srocka od strony południowej). Wprowadzone zmiany zostały pozytywnie zaopiniowane przez Urząd Gminy Moszczenica jak również przez Zarząd Dróg Powiatowych w Piotrkowie Trybunalskim. Ponadto pełnomocnik inwestora wskazał, że wszystkie rozpatrywane warianty obwodnicy Srocka zostały

dokładnie przeanalizowane i dostosowane tak, aby w jak najmniejszym stopniu powodowały uciążliwość dla społeczności lokalnej.

Odnośnie przeprojektowania obwodnicy Srocka zgodnie z sugestiami wskazanymi przez Pana Sławomira Kalinowskiego w piśmie z 18 stycznia 2014 r., pełnomocnik Inwestora wyjaśnił, że przebiegi wariantów obwodnicy Srocka nie zostały zmienione od momentu spotkań konsultacyjnych i złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zatem nie prawdą jest, że obwodnica zbliżyła się do zabudowań zlokalizowanych na działkach o nr 373 i 374 oraz do cmentarza parafialnego. Z uwagi na zbyt małe odległości pomiędzy skrzyżowaniami, w przypadku obwodnicy w wariancie A, nie było możliwości zaprojektowania trzech skrzyżowań, dwóch rond i skrzyżowania z drogą powiatową. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w celu zapewnienia wymaganego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego dopuszczalna odległość między skrzyżowaniami na drodze klasy GP nie może być mniejsza niż 2000 m na terenie niezabudowanym oraz nie mniejsza niż 1000 m na terenie zabudowanym. Dlatego też zaprojektowany został wiadukt w ciągu obwodnicy nad drogą powiatową. Wprowadzona zmiana została pozytywnie zaopiniowana przez Zarząd Dróg Powiatowych w Piotrkowie Trybunalskim. Zrezygnowano z budowy ronda na skrzyżowaniu obwodnicy z drogą gminną nr 106608E (ok. km 0+529). Rozwiązanie takie było analizowane i zostało odrzucone.

W piśmie z 25 lutego 2014 r., znak: 2435/40027324/129/2014 pełnomocnik Inwestora poinformował również, że po ocenie GDDKiA Oddział w Łodzi nie ma możliwości przeprojektowania obwodnicy Srocka wg wskazań zawartych w wezwaniu RDOŚ w Łodzi z 31 stycznia 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.1. Zmiany proponowane przez Pana Sławomira Kalinowskiego zawierają się w dwóch pozostałych wariantach obwodnicy Srocka (wariant B – jest oddalony od zabudowań na działkach 373 i 374).

13 marca 2014 r. pismem z 11 marca 2014 r., znak: SAO,0002.4.2014 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 13 marca 2014 r.) Przewodniczący Rady Miejskiej w Radomsku przesłał do RDOŚ w Łodzi stanowisko Rady Miejskiej w Radomsku w sprawie rozbudowy DK91 oraz budowy obwodnicy miasta Radomska w ciągu DK91, podjęte podczas L Sesji 10 marca 2014 r. W stanowisku tym wskazano, iż Rada Miejska w Radomsku 30 stycznia 2012 r. podjęła uchwałę odnośnie stanowiska, w którym negatywnie zaopiniowała proponowane wówczas warianty przebiegu obwodnicy miasta Radomska (wariant C oraz zmodyfikowany wariant A) oraz postulowała utrzymanie wariantu A projektowanej obwodnicy przed modyfikacją przez KOPI.

W stanowisku z 10 marca 2014 r., Rada Miejska w Radomsku negatywnie zaopiniowała projektowany przebieg DK91 w wariancie C, uzasadniając to tym, że przebieg drogi w tym wariancie najbardziej koliduje z istniejącą zabudową mieszkaniową, skutkuje koniecznością wyburzenia kilkudziesięciu budynków mieszkalnych i produkcyjnych – to jest stanowczo więcej niż w przypadku wariantu A oraz istniejącym układem dróg. Tego wariantu nie popierają mieszkańcy dzielnicy Folwarki i Wymysłówek i osiedla Mickiewicza.

Jednocześnie w stanowisku z 10 marca 2014 r., Rada Miejska w Radomsku pozytywnie zaopiniowała wariant A projektowanej obwodnicy, który jest preferowany przez GDDKiA i z taką rekomendacją został przedstawiony w poprawionym raporcie oddziaływania na środowisko. Jednocześnie Rada Miejska w Radomsku apelowała o korektę przebiegu tego wariantu w kierunku zachodnim na etapie projektu wykonawczego, aby ograniczyć do maksimum niekorzystne oddziaływanie na nieruchomości przy ul. Wypoczynkowej.

Zdaniem Rady Miasta w Radomsku, proponowane rozwiązanie zagwarantuje ochronę interesów lokalnej społeczności Radomska, racjonalny poziom kosztów i zapobiegnie nieuchronnym działaniom odwoławczym i postępowaniem skarbowym.

2 kwietnia 2014 r., wpłynęło do wiadomości Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi pismo z 24 marca 2014 r. Pana Karola Mazura kierowane do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Radomsku. W piśmie tym Pan Karol Mazur w imieniu swoim oraz mieszkańców ul. Wypoczynkowej, Grzybowej, Piłsudskiego oraz mieszkańców ulic znajdujących się w sąsiedztwie proponowanego wariantu „A po KOPI”, zgłosił zdecydowany protest w odniesieniu do treści stanowiska Rady Miejskiej w Radomsku z 11 marca 2014 r., z następujących względów:

a) nieuzasadnioną i zdumiewającą zmianę decyzji Rady Miejskiej w porównaniu z załącznikiem do uchwały z 30 stycznia 2012 r., a także aktywność w formułowaniu opinii; Z treści ww. stanowiska nie wynikało, jakie czynniki były przedmiotem analizy Rady Miejskiej w kwestii uznania jako większej kolizji z zabudową mieszkaniową wariantu „C” w odniesieniu do wariantu „A po KOPI”, gdyż analizując ogólnie dostępną mapę z przebiegiem wariantu „C” i „A po KOPI”, można stwierdzić, że wg mapy wariant „C” koliduje bezpośrednio z zabudowaniami w jednym miejscu na skrzyżowaniu z ul. Dąbrowskiej dzielnicy Folwarki. Wariant „A po KOPI” zlokalizowany w ciągu ul. Wypoczynkowej oraz poprzez skrzyżowanie z ul. Piłsudskiego, koliduje w sposób powodujący likwidację całego ciągu ul. Wypoczynkowej wraz z zabudowaniami oraz zakładami produkcyjnymi i całodobową przychodnią dentystryczną wraz z koniecznością likwidacji kilkukilometrowej połączenia lasu. Zdaniem Pana Karola Mazura, za nieuprawnione i niezgodne z prawdą należy uznać twierdzenie o ilości budynków przeznaczonych do wyburzenia, gdyż mapa z przebiegiem obu wariantów nie odnosi się do aktualnego stanu zabudowy oraz nieznanne są dokumenty źródłowe, których uprzednia analiza stanowiła podstawę tak sformułowanych wniosków Rady Miejskiej. Ponadto w stanowisku Rady Miejskiej brak jest odniesienia do uprzednio sformułowanego stwierdzenia Rady Miejskiej (uchwała z 30 stycznia 2012 r.), że cyt. „realizacja obydwu wariantów w sposób jaskrawy godzi w interesy dużej grupy mieszkańców miasta Radomska”, co należy rozumieć w ten sposób, że obecne, zmodyfikowane stanowisko Rady uwzględnia wyłącznie interes wybranych grup mieszkańców, pomijając całkowicie dotkliwe skutki akceptacji wariantu „A po KOPI” dla mieszkańców innego rejonu miasta.

b) za wysoce wątpliwe należy uznać, że do akceptacji odpowiedniego wariantu przebiegu planowanej obwodnicy nie uprawnieni są mieszkańcy rejonów miasta, których inwestycja ta bezpośrednio dotyczy, gdyż podobne niedogodności przebiegu obu wariantów, jak w przypadku osiedla Mickiewicza, dotyczą mieszkańców ulic Bohomolca, Chabrowej, Leśnej, Grzybowej i Piłsudskiego, których stanowiska w tej sprawie Rada Miejska nie brała pod uwagę, formułując przedmiotową opinię;

c) nadużyciem marketingowym jest kierowany bez podania adresata, apel Rady Miasta o korektę wariantu „A po KOPI” w fazie projektowania, gdyż powszechnie wiadomo, że korekta ta może dotyczyć tylko niewielkich zmian w trakcie robót, wynikających z błędów lub sytuacji nieprzewidzianych w projekcie.

W związku z powyższym nadawcy ww. pisma z 24 marca 2014 r. z oburzeniem przyjęli stanowisko Rady Miejskiej w Radomsku w kwestii popierania rekomendacji GDDKiA dotyczącej wariantu „A po KOPI”, którego powstanie jest wynikiem popełnienia błędów w opracowaniu uprzedniego wariantu „A” przedstawionego do akceptacji w toku konsultacji społecznych. Jako niedopuszczalny traktują fakt, że zarówno projektanci jak i GDDKiA Oddział w Łodzi nie podjęli żadnych starań celem dokonania zmian w wariantcie „A” w celu doprowadzenia do jego zgodności z wymaganymi przez obowiązujące przepisy warunki techniczne oraz uwzględnienia interesu społecznego, uparczywie forsując od kilku lat wariant „A po KOPI”, powstały w niewyjaśnionych okolicznościach i odrzucany przez społeczeństwo i Urząd Miasta Radomska.

Mieszkańcy ww. rejonu miasta zdecydowanie nie akceptują preferowanego przebiegu obwodnicy, w obu przedstawionych wariantach, usytuowanego w granicach Miasta Radomska. Oba warianty są jednakowo dotkliwie krzywdzące lokalne społeczności, bez względu na rejon ich zamieszkania, a także w rażąco sposób ograniczają dostęp do obszarów indywidualnej zabudowy mieszkaniowej. W ocenie mieszkańców niezrozumiałym i sprzecznym z zasadami logiki jest projektowanie przebiegu obwodnicy przez teren miasta, podczas gdy z założenia podstawową funkcją komunikacyjną tego rodzaju drogi jest zapewnienie omińnięcia zabudowy miejskiej i zmniejszenie natężenia ruchu pojazdów w mieście. Aktualne pozostaje zatem pytanie, w jaki sposób planowana obwodnica wg któregośkolwiek z proponowanych przebiegów zrealizuje powyższe funkcje.

Jednocześnie mieszkańcy ww. rejonu Radomska bardzo krytycznie oceniają organizowanie konsultacji tylko dla określonych grup mieszkańców (konsultacje które odbyły się 4 listopada 2013 r. w dzielnicy Folwarki, przez którą przebiega wariant C planowanej obwodnicy).

Zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy o oś „Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach za zgodą wnioskodawcy wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia”.

Porządkując rolę poszczególnych uczestników oceny oddziaływania należy wskazać, że rolą podmiotu planującego przedmiotowe przedsięwzięcie jest dostarczenie oczekiwanych przez organy informacji. Natomiast rolą i kompetencją organów jest dokonanie oceny informacji środowiskowych dostarczonych przez podmiot planujący daną inwestycję, również w zakresie oceny korzystności zaproponowanych wariantów danego przedsięwzięcia. Należy podkreślić, że analiza wariantowa w ramach uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska ma służyć organowi administracji publicznej do optymalizacji realizacji planowanego przedsięwzięcia, zwłaszcza według kryterium oddziaływania na środowisko.

W przedmiotowym przypadku na podstawie dotychczas przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko, w tym analizach, popartych inwentaryzacją i oceną wartości przyrodniczej szerzej przedstawionych, autorzy rekomendują wariant 8 jako najkorzystniejszy z punktu widzenia oddziaływania na faunę. Spośród zaproponowanych wariantów, za najkorzystniejszy pod względem oddziaływania na środowisko przyrodnicze wybrano wariant 8. Zdecydował o tym fakt, że wiąże się on z najmniejszą ingerencją w szlaki migracji ssaków i małymi zniszczeniami cennych ekosystemów. Ponadto z punktu widzenia ochrony korytarzy migracyjnych wariant 8 jest korzystniejszy od wariantu 5, w szczególności na odcinku stanowiącym obwodnicę Radomska. W tym przypadku sprawa dotyczy spójności głównego korytarza ekologicznego w przebiegu obejmującym Korytarz Południowo-Centralny.

Przeprowadzona analiza oddziaływania emisji zanieczyszczeń pozwalała stwierdzić, że w związku z budową i eksploatacją drogi krajowej nr 91 oraz poszczególnych obwodnic (niezależnie od wybranego wariantu inwestycji) nie dojdzie do przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń poza terenem, do którego prawo będzie już miał inny Inwestor. Pozwalało to uznać, iż standardy jakości powietrza atmosferycznego zostaną dochowane. W związku z powyższym aspekt ten nie jest przedmiotem różnicującym wybór wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, w tym na ludzi i dobra materialne.

Podobnie, w ocenie oddziaływania przedmiotowej drogi na ludzi i dobra materialne, różnica w ilości wyburzanych budynków między wariantem 5 a wariantem 8 jest nieznaczna i wynosi 2 (wg stanu na rok 2012 - 29 budynków w przypadku wariantu 5, zaś 31 budynków dla wariantu 8). W związku z powyższym liczbę wyburzeń również nie można uznać za aspekt kluczowy

w wyborze między zasadnością budowy przedmiotowej drogi w wariantcie 5 lub wariantcie 8. Skala różnicowania w tym względzie jest nieznaczna.

Podsumowując, dokonując sumarycznego wartościowania analizowanych wariantów, należało uznać, że przypisywanie związanym z realizacją przedmiotowej inwestycji wyburzeniom waloru rozstrzygającego nie znajduje oparcia w przedstawionym materiale dowodowym.

Co istotne, zupełnie inna sytuacja występuje w przypadku różnicowania wariantów w odniesieniu do oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Skala różnicowania jest w tym zakresie dość istotna, co z pewnością wpływa na wartość tej zależności w analizie korzystności wariantów.

Biorąc pod uwagę powyższe, z dotychczasowej oceny oddziaływania na środowisko (zwłaszcza analizy korzystności wariantów) wynikała zasadność realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie 8.

W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, pismem z 26 marca 2014 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.4 skierowanym do Pani Anny Andrzejewskiej-Kalinowskiej reprezentującej firmę URS Polska, działającej z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, wezwał o:

1. Wyrażenie jednoznacznej zgody, w imieniu Inwestora, na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia na wyprofilowany środowiskowo wariant alternatywny, którego zakres rzeczowy i lokalizacyjny jest zgodny z **wariantem 8** przedstawionym w uzupełnionym raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedłożonym do RDOŚ w Łodzi przy piśmie z 5 grudnia 2013 r., znak: 2442/40027324/856/2013.
2. W przypadku zgody na zmianę wariantu realizacyjnego na wariant 8, uzupełnienie wypisów z rejestru gruntów dla terenu inwestycji oraz terenu pozostającego w zasięgu znaczącego oddziaływania dla nowego wariantu wiodącego.
3. Uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko, dla wariantu 8 oraz wariantu 5 o:
 - a) aktualne wskazanie przeznaczenia terenów chronionych akustycznie (tzw. klasyfikacja akustyczna) w otoczeniu terenu przedmiotowej inwestycji, a mianowicie:
 - jeśli w obszarze potencjalnego oddziaływania inwestycji obowiązują zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego załączyć do raportu wypis i wyrys z tego planu z zaznaczonym terenem inwestycji oraz wskazać zapisy tego planu odnoszące się do terenów chronionych akustycznie. Dodatkowo należy wystąpić do właściwych jednostek samorządu terytorialnego o informacje o aktualnym sposobie zagospodarowania i wykorzystania ww. terenów, które w mpzp przeznaczone są pod tereny chronione akustycznie;
 - dla terenów, które nie są objęte aktualnie obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a znajdują się w potencjalnym obszarze oddziaływania inwestycji dołączyć prawidłowo sformułowaną opinię organów/u gmin/y dotyczącą faktycznego aktualnego zagospodarowania tych terenów, a mianowicie wskazać w tej opinii położenie najbliższych terenów chronionych akustycznie czyli podać numer każdej działki chronionej akustycznie oraz nazwę i numer jej obrębu wraz z określeniem odpowiednich standardów jakości środowiska akustycznego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w Środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) poprzez podanie dopuszczalnych poziomów hałasu (w dB) dla pory dnia i nocy dla ww. działek chronionych akustycznie.

- b) klasyfikacja akustyczna dla wszystkich uwzględnionych w niej terenów chronionych akustycznie powinna zostać opracowana biorąc pod uwagę art. 114 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
 - c) tereny chronione akustycznie na podstawie ewentualnych zapisów obowiązujących mpzp nanieść na załącznik graficzny wskazując granice i oznaczenie danej jednostki planistycznej. Posiadając informacje na temat obecnego zagospodarowania terenów chronionych akustycznie na podstawie zapisów obowiązujących w mpzp, od właściwej ze względu lokalizacji inwestycji jednostki samorządu terytorialnego, należy również nanieść na załącznik graficzny informacje, w których miejscach znajdują się obecnie budynki chronione akustycznie.
 - d) wyróżnić na mapie o skali odpowiadającej szczegółowości poruszanych zagadnień, tereny chronione akustycznie na podstawie mpzp, ale aktualnie niezagospodarowane i niewykorzystywane zgodnie z ich funkcją ustaloną w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W treści raportu należy szczegółowej analizie te przypadki, w których dokonana inwentaryzacja terenu przez Inwestora stwarza wątpliwości co do aktualności stanowiska właściwych miejscowo jednostek samorządu terytorialnego w przedmiocie zagospodarowania i wykorzystania rzeczzonego terenu.
4. W przypadku gdy dokonane kwalifikacje akustyczne właściwych organów bądź zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dot. wskaźników akustycznych obowiązujących na terenie pozostającym w zasięgu oddziaływania wariantu 8 (który po wyrażonej zgodzie stanie się wariantem realizacyjnym) oraz wariantu 5, spowodują konieczność uzupełnienia analizy propagacji hałasu w raporcie, należy to uczynić.

Powyższa zgoda w formie pisemnej w imieniu inwestora na zmianę wariantu wiodącego była konieczna do przyszłego wskazania w decyzji wariantu 8 jako wariantu dopuszczonego do realizacji.

Jednocześnie należało zauważyć, że RDOŚ w Łodzi przed wydaniem decyzji jest zobowiązany do zapewnienia gwarancji procesowych wszystkim uczestnikom postępowania co do proponowanej zmiany wariantu wiodącego, tj. tego, względem którego podejmowane są czynności procesowe. Dlatego też wystąpienie o zmianę wariantu nastąpiło w niniejszy sposób (zmiana wariantu wiodącego).

W przypadku zgody na zaproponowany przez RDOŚ w Łodzi wariant (wybrany spośród propozycji inwestora) należało dokonać uzupełnienia formalnego wypisów z rejestru gruntów. Ponadto niezbędnym było również przedłożenie aktualnych klasyfikacji akustycznych. Dokonane uzupełnienie w tym względzie mogło wywoływać potrzebę wyartykułowania zaszłych zmian w treści raportu np. zobrazowania określonych zagadnień na załączniku graficznym oraz ich omówienia w warstwie tekstowej. Z tego względu RDOŚ w Łodzi wskazał na konieczność uzupełnienia raportu w podanych powyżej zakresach.

Jednocześnie poinformowano, odnosząc się do art. 9 k.p.a., że wyrażenie zgody inwestora jest niezbędne do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Brak zgody inwestora na realizację przedsięwzięcia w wariantcie 8 może spowodować odmowę wydania decyzji dla ww. przedsięwzięcia. Należy przy tym zauważyć, że odpowiedzialność za realizację i eksploatację przedsięwzięcia, zarówno w wariantcie realizacyjnym jak i alternatywnym ponosi inwestor. Należy podkreślić, że to sam inwestor wskazuje wariant alternatywny możliwy do realizacji i w tym zakresie ponosi odpowiedzialność. Inwestor akceptując rzeczony wariant modyfikuje w ten sposób swój pierwotny wniosek, a ewentualna odpowiedzialność za szkody związane z realizacją zamierzonego przedsięwzięcia będzie następstwem jego własnych działań.

Pismem z 13 kwietnia 2014 r. (otrzymanym przez RDOŚ w Łodzi za pośrednictwem skrzynki e-PUAP: 14 kwietnia 2014 r.) Pan Roman Kędra wniósł, o nie branie pod uwagę stanowiska Rady Miejskiej w Radomsku w sprawie rozbudowy drogi krajowej 91 oraz budowy obwodnicy miasta Radomsko w ciągu drogi krajowej 91, podjętym podczas L sesji 10 marca 2014 r. w związku ze składanym w tej sprawie protestem, popartym przez zainteresowanych mieszkańców, w prowadzonym postępowaniu mającym na celu wydanie decyzji środowiskowej dotyczącej „Rozbudowy drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91” oraz wniósł o unieważnienie wyników ankiety przeprowadzonej podczas uzupełniających konsultacji społecznych w tej sprawie, które odbyły się 4 listopada 2013 r. w Publicznej Szkole Podstawowej nr 3 im. Mieszka I w Radomsku.

RDOŚ w Łodzi nadmienia, iż konsultacje o których wspomina Pan Roman Kędra w swoim piśmie organizowane były przez inwestora (pełnomocnika inwestora) bez wiedzy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi. RDOŚ w Łodzi nie uczestniczył w powyższych konsultacjach, ponieważ nie był o nich informowany, zatem konsultacje te nie były elementem postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji.

W uzasadnieniu swojego pisma z 13 kwietnia 2014 r., Pan Roman Kędra wyjaśnia, iż w dotychczasowym postępowaniu dotyczącym wariantów budowy obwodnicy Radomska, mieszkańcy posesji położonych na zachód od ulicy Wypoczynkowej nie wnosili protestów, zastrzeżeń, co do proponowanego przebiegu obwodnicy, ponieważ planowane rozwiązania nie ingerowały w przedmiotowe posesje. Wspomniane wcześniej stanowisko Rady Miejskiej w Radomsku w części mówiącej o korekcie przebiegu wariantu A w kierunku zachodnim jest krzywdzące i bardzo niesprawiedliwe w stosunku do tych mieszkańców. Nie można się pogodzić z faktem, iż osoby, które protestują w wyniku swych działań odpychają od siebie przebieg obwodnicy kosztem innych. W swych działaniach mają poparcie radnych, którzy w przedmiotowym stanowisku poprzez głosowanie podpisują się pod sformułowaniem „Proponowane rozwiązanie zagwarantuje ochronę interesów lokalnej społeczności Radomska”. W swym stanowisku radni dzielą mieszkańców na lokalną społeczność, która jak doskonale na tym przykładzie widać ma ochronę interesów i pozostałych, mieszkających na zachód od ul. Wypoczynkowej, czyli tych, którzy takiej ochrony nie mają. Rada Miejska w swym stanowisku nie sprecyzowała, co należy rozumieć pod pojęciem lokalny interes i od czego on zależy. Zastanawiające jest to, czy pomysłodawcy takiego stanowiska sprawdzili, jaki jest bilans ilościowy konieczności wyburzeń zabudowań po takim przesunięciu. Podczas konsultacji społecznych, które odbyły się w sprawie obwodnicy z ust osób, których posesje mogą być wyburzone padały sformułowania „dorobek mojego życia”. Wydawać się może, że to stanowisko Rady stawia dorobek życia jednych nad drugimi podnosząc kwestie racjonalnych kosztów nie bacząc na aspekt czysto ludzki, gdzie niejednokrotnie budynek o mniejszej wartości jest większym dorobkiem życia mieszkających w nim niż ten o większej wartości.

Kolejnym aspektem stanowiska Rady w kwestii tzw. ochrony interesów lokalnej społeczności jest zapis mówiący o braku poparcia przez mieszkańców dla wariantu C podczas konsultacji uzupełniających. Całkowicie należy zgodzić się z faktem wybrania miejsca ostatnich konsultacji społecznych, które odbyły się w dzielnicy Folwarki, czyli w miejscu zamieszkania mieszkańców, których dotyczy zmiana w proponowanym Raporcie Oddziaływania na Środowisko, ale tylko w aspekcie przekazania informacji o zmianach. Obecni podczas tych konsultacji wypełniali ankiety odnośnie tego czy są za wariantem A czy C, których wynik został przedstawiony w przedmiotowym stanowisku Rady, jako negatywny dla wariantu C. Powszechnie wiadomym jest

to, że mobilność ludzi jest ograniczona. Bliskość miejsca konsultacji spowodowała ogromną frekwencję mieszkańców dzielnicy Folwarki oraz z powodu niedogodności dojazdu znikomą frekwencję mieszkańców dzielnicy Wymysłówek. Pewnym jest, że gdyby takowe konsultacje odbyły się w dzielnicy Wymysłówek frekwencja mieszkańców kształtowałaby się w odwrotnych proporcjach a ich wynik być może byłby odwrotny, czyli negatywny dla wariantu A. Wobec powyższego należy zastanowić się, czy przy tak zorganizowanych konsultacjach można brać pod uwagę stanowisko ochrony interesów tylko jednej lokalnej społeczności, a inni to nie lokalna społeczność. Gdyby ostatnie konsultacje uzupełniające odbyły się w Urzędzie Miasta wówczas ich wynik byłby może inny, może taki sam, ale na pewno sprawiedliwy dający równe szanse wypowiedzenia się wszystkim, a nie tylko jednej społeczności. Zawarta wówczas w stanowisku Rady Miejskiej informacja o poparciu przez mieszkańców dla konkretnego wariantu byłaby obiektywna, a obecnie jest, co najmniej dyskusyjna.

Uchwałą z 17 grudnia 2001 r. Rada Miejska zatwierdziła kształt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radomska. W dokumencie tym wyraźnie zaznaczony był możliwy przebieg dróg krajowych 91 i 42, zresztą niewiele odbiegający od obecnie proponowanego wariantu C obwodnicy Radomska. Studium, choć nie jest aktem prawa miejscowego, to wskazuje kierunki rozwoju miasta. Każdy, kto zamierza przeprowadzić jakąś inwestycję powinien sprawdzić, co w przyszłości jest planowane w miejscu budowy budynku, z tego właśnie powodu tworzony jest taki dokument. Wiele budynków powstało w miejscach, w których zakładano we wspomnianym Studium lokalizację układów komunikacyjnych. Niektórzy właściciele nowo powstałych budynków świadomie budowali swoje posesje wiedząc o planowanej inwestycji, niektórzy zapewne nie wiedzieli, ale faktem jest, iż wszyscy mieli możliwość sprawdzenia, co w miejscu budowy przyszłościowo jest planowane zapoznając się ze Studium. Czy ktokolwiek z radnych sprawdził, ile powstało takich budynków, niezgodnych z zapisami poprzedniego jak i obecnego Studium, które obecnie kolidują z przebiegiem planowanych wariantów obwodnicy? Radni wskutek protestów również takich osób, a najlepszym znanym mi tego przykładem są składający protesty właściciele nowo powstałych budynków z rejonu ul. Piłsudskiego i Szarych Szeregów, choć takich przypadków jest więcej, zajęli stanowisko, w którym apelują o korektę przebiegu obwodnicy w stronę zachodnią. Należy podkreślić fakt, iż w rejonie ulicy Wypoczynkowej jak i dalej na zachód nigdy nie była planowana żadna obwodnica. Zatwierdzając Studium, w 2001 r., Rada Miejska wskazała gdzie bezpiecznie można się budować, a gdzie mogą powstać inwestycje publiczne. Obecnie zajęтым stanowiskiem krzywdzi tych, którzy świadomie, zgodnie ze studium zainwestowali w swój dorobek życia jednocześnie aprobeje stan niezgodny z tym, co sami wcześniej uchwalili.

22 kwietnia 2014 r. pismem znak: GDDKiA-O/Ł/P2-ad/4100/16/517/2014 Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi przesłała do RDOŚ w Łodzi pismo Pana Romana Kędry z 13 kwietnia 2014 r. skierowane do GDDKiA Oddział w Łodzi. Pismo to w swej treści jest tożsame z powyższym pismem otrzymanym drogą elektroniczną przez RDOŚ w Łodzi 14 kwietnia 2014 r.

Pismem z 23 kwietnia 2014 r., znak: GDDKiA-O/Ł/P2-ad/4100/16/519/2014 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 28 kwietnia 2014 r.) Zastępca Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi Pani Joanna Wasilewska-Kłąb wystąpiła do RDOŚ w Łodzi o przedłużenie terminu na uzupełnienie dokumentacji (o co Inwestor został wezwany pismem z 26 marca 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.4) do 31 lipca 2014 r.

W odpowiedzi na powyższe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 27 maja 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG wyraził zgodę na przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do 31 lipca 2014 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 4 czerwca 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.5 na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 36 § 1, w związku 35 § 3 k.p.a., zawiadomił strony postępowania że:

- w związku z wezwaniem przez RDOŚ w Łodzi pełnomocnika Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, do uzupełnienia dokumentacji złożonej do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i złożenia dodatkowych uzupełnień i wyjaśnień informacji w przedmiocie sprawy oraz wnioskiem Inwestora o przedłużenie terminu złożenia wymaganych uzupełnień i wyjaśnień do 31 lipca 2014 r., jak również z uwagi na znaczny stopień skomplikowania sprawy, dotrzymanie terminu ustawowego wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe;
- wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia w ramach ww. sprawy administracyjnej nastąpi nie później niż do 31 grudnia 2014 r.;
- wyznaczenie nowego terminu determinowane jest szczególnym skomplikowaniem sprawy oraz koniecznością przeanalizowania wymaganych wyjaśnień i uzupełnień dokumentacji oraz dokonania dodatkowych ustaleń w sprawie;
- termin składania uwag i wniosków w sprawie zostanie wyznaczony po szczegółowej analizie przez RDOŚ w Łodzi raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji (wraz z uzupełnieniami) oraz po skompletowaniu pełnej dokumentacji w sprawie, o czym społeczeństwo zostanie poinformowane odrębnym pismem.

Powyższe obwieszczenie pismem z 4 czerwca 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.6 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 4 czerwca 2014 r.

Powyższe informacje zostały również przekazane do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej zawiadomieniem z 4 czerwca 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.7

Pismem z 18 lipca 2014 r., znak: 2435/40027324/539/2014 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 21 lipca 2014 r.) pełnomocni Inwestora Pani Anna Andrzejewska – Kalinowska reprezentująca URS Polska przedłożyła uzupełnienie materiałów do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Ponadto w rzeczonym piśmie ustosunkowano się do kwestii poruszanych w wezwaniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 26 marca 2014 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.4.

Celem uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji była m.in. aktualizacja informacji o zagospodarowaniu przestrzennym oraz sposobie wykorzystania obszaru znajdującego się w pobliżu omawianej inwestycji. W związku z powyższym URS Polska wystosowała zapytania do właściwych jednostek samorządu terytorialnego z prośbą o określenie aktualnego sposobu zagospodarowania i wykorzystania terenów znajdujących się w zasięgu oddziaływania akustycznego inwestycji. Poprzednie wystąpienia z prośbą o określenie sposobu zagospodarowania i wykorzystania terenu datowane były na 21 grudnia 2012 r. W związku z tym, poproszono urzędy poszczególnych gmin o wskazanie zmian, jakie zaszły w pobliżu inwestycji od czasu udzielenia poprzedniej odpowiedzi.

W związku z faktem, iż rozważane warianty 5 i 8 różnią się w przebiegu na odcinku obwodnicy Radomska, Urząd Miasta Radomska otrzymał od URS szczegółowe zestawienie działek (z podanym numerem i obrębem) wraz z przypisaną funkcją zagospodarowania terenu oraz

faktycznym sposobem wykorzystania terenu (zagospodarowanie oraz wykorzystanie przedstawiono na mapach) określonym na podstawie wcześniejszych wystąpień. Szczegółowe zapytanie miało na celu wykazać, czy dla omawianego fragmentu nie zaszły zmiany, które mogłyby wpłynąć na ocenę środowiskową porównywanych wariantów.

Na podstawie otrzymanych od samorządów terytorialnych odpowiedzi, stwierdzono, że dla terenów znajdujących się w zasięgu oddziaływania akustycznego inwestycji nie zaszły zmiany w zagospodarowaniu oraz faktycznym wykorzystywaniu terenów. Oznacza to, że wykonane analizy akustyczne są aktualne i pozwalają prawidłowo ocenić oddziaływanie inwestycji na środowisko.

Jednocześnie w piśmie z 18 lipca 2014 r., Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska, działając w imieniu GDDKiA Oddział w Łodzi poinformowała, że nie wyraża zgody na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia. Zdaniem pełnomocnika Inwestora, rekomendacja wariantu, dla którego został złożony wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, podyktowana była wynikami analizy wielokryterialnej.

5 sierpnia 2014 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo z 31 lipca 2014 r., znak: ZS-5-2120-251/14 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych informujące, że projektowana obwodnica Radomska w wariantcie oznaczonym kolorem czerwonym (wariant 5 odpowiadający wariantowi A po KOPI planowanej obwodnicy) w sposób niekorzystny przecina kompleks leśny Lasów Państwowych w zarządzie Nadleśnictwa Radomsko.

W opinii Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi inwestycja przebiegająca wg ww. wariantu spowoduje fragmentację i otwarcie litych do tej pory drzewostanów na wpływ niekorzystnych czynników takich jak hałas, wibracje, zanieczyszczenie powietrza. Kolejnym argumentem przeciwko realizacji obwodnicy Radomska w takim przebiegu jest fakt, że droga zlokalizowana będzie w znacznej części na gruntach leśnych posiadających status lasów ochronnych – wodochronnych, które zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów.

W związku z powyższym, w opinii Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi, nieuniknionym stanie się zanieczyszczenie wód powierzchniowych, podziemnych i gleb spowodowane substancjami ropopochodnymi, które powstają w związku z transportem kołowym.

Ponadto planowana inwestycja przebiegać będzie przez obszary, w sąsiedztwie których występują cenne przyrodniczo siedliska, tj. łągi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe oznaczone symbolem 91E0 – ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Na terenie tym stwierdzono również występowanie gatunków następujących roślin: widłaka jałowcowatego (oddział 175-a), grzybienia białego (oddział 169-g), kukułki szerokolistnej (oddział 169-h), wawrzynka wilcze łyko (oddział 184-c) oraz konwalii majowej (oddział 160-f, -h), które zostały objęte ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi w swoim piśmie informuje ponadto, że optymalnym wariantem realizacji przebiegu przedmiotowej inwestycji jest wariant oznaczony kolorem zielonym (wariant 8 odpowiadający wariantowi przebiegu obwodnicy Radomska oznaczonym C), według którego obwodnica Radomska zlokalizowana jest na terenach silnie zmienionych przez człowieka, o zubożonych ekosystemach pochodzenia synantropijnego, ograniczając tym samym ingerencję na obszarach cennych przyrodniczo, wrażliwych na zanieczyszczenia.

Wobec powyższego Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi wnosi o uwzględnienie wskazanych powyżej argumentów w celu zachowania i ochrony środowiska przyrodniczego oraz spójności ekosystemów leśnych.

Pismem z 29 lipca 2014 r., znak: ZG2-2120-7/14 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 4 sierpnia 2014 r.) Nadleśniczy Nadleśnictwa Radomsko poinformował, iż przedmiotowa inwestycja bezpośrednio sąsiaduje i przebiega przez tereny leśne będące własnością Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Radomsko.

Planowana do rozbudowy droga DK91 bezpośrednio sąsiaduje z następującymi oddziałami leśnymi nr: 27, 28, 31, 76, 77, 78, 80, 87 – Leśnictwa Kocierzowy, oddziałami: 184, 195 i 209 Leśnictwa Folwarki oraz oddziałami 194 (91E0b) i 208 Leśnictwa Grzebień. Natomiast projektowany przebieg obwodnicy Radomska przebiega przez oddziały leśne nr 160, 164, 166, 169, 176, 175, 184, 185 i 173 Leśnictwa Folwarki.

Zdaniem Nadleśnictwa Radomsko, przebieg planowanej obwodnicy Radomska, która rozdziela kompleksy leśne obrębu leśnego Radomsko Leśnictwa Folwarki (wariant 5 odpowiadający wariantowi A po KOPI planowanej obwodnicy) spowoduje powstanie małych powierzchniowo fragmentów lasów często pozbawionych możliwości dojazdu do nich, o znacznie mniejszej „odporności” ekosystemowej, co bezpośrednio wiąże się z osłabieniem i narażeniem istniejącego drzewostanu na szkody od czynników biotycznych i abiotycznych, oraz w sposób istotny utrudnia prowadzenie na tych terenach gospodarki leśnej.

Jednocześnie Nadleśnictwo Radomsko poinformowało, że planowany przebieg obwodnicy Radomska sąsiaduje z terenami leśnymi Leśnictwa Folwarki, na których występują niżej wymienione osobliwości przyrodnicze: łągi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe oznaczone symbolem 91E0b (oddz. 164, 166, 184 i 185), stanowisko wawrzynka wilcze łyko (oddz. 184-c), widłaka jałowcowatego (oddz. 175-a), grzybienia białego (oddz. 169-d, -g), storczyka kukułki szerokolistnej (oddz. 169-h) oraz konwalii majowej (oddz. 160-f, -h).

4 sierpnia 2014 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo z 28 lipca 2014 r., znak: ZP-2120-55/14 Nadleśniczego Nadleśnictwa Piotrków dotyczące opinii (stanowiska) ws. realizacji inwestycji polegającej na rozbudowie drogi krajowej nr 91 na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych.

W swoim piśmie Nadleśnictwo Piotrków wskazuje, iż zgodnie z mapami planowanej rozbudowy DK91 przedmiotowa droga, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Piotrków, będzie przebiegać na odcinku ok. 53 km, z czego w sąsiedztwie gruntów w zarządzie PGL LP łączna długość planowanej inwestycji wyniesie ok. 5,85 km. Na podstawie analizy przestrzennej stwierdzono, iż inwestycja nie przebiega przez żadne formy ochrony przyrody. Jedynie odcinek biegnący w sąsiedztwie działek 994 i 995 w obrębie Gorzkowiczki, gmina Gorzkowice, będzie zlokalizowany w odległości ok. 200 m od użytku ekologicznego znajdującego się na ww. nieruchomości, co z pewnością będzie miało negatywne oddziaływanie na tę formę ochrony przyrody. Ponadto planowana droga będzie przebiegać w sąsiedztwie siedlisk „naturowych” wykazanych w „Prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Piotrków na okres 01.01.2010 – 31.12.2015”. Do wspomnianych siedlisk należą m.in. bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi* – *Pinetum*, *Sphagno girgensohnii* – *Piceetum* i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne) na działce oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków nr 231/1 w obrębie Rozprza, gmina Rozprza, śródładowy bór chrobotkowi (*Cladonio- Pinetum* i chrobotkowi postać *Peucedano- Pinetum*) na działce 203 w obrębie Dąbrowa, gmina Kamieńsk.

Jednocześnie Nadleśnictwo zwróciło uwagę na oczywisty problem negatywnego wpływu drogi na szlaki migracyjne zwierzyny leśnej. Powołując się na art. 8 ustawy z 13 października

1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r., poz. 1226), gospodarką łowiecką zajmują się dzierżawcy obwodów łowieckich.

Podsumowując, w opinii Nadleśnictwa Piotrków optymalny wariant przebiegu obwodnicy m. Rozprza stanowi wariant 2 i 4, co wynika z faktu, iż w wariantach 3, 6 i 7 droga swoim przebiegiem przecina kompleks leśny ograniczając również dostęp do niego, co w znacznym stopniu spowoduje utrudnienia w prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej.

Realizując zalecenia Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Łodzi zawarte w piśmie z 31 stycznia 2014 r., znak: LLO-4113-003-01/2013 D/13/509 oraz mając na uwadze zawiadomienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi o podjętych działaniach w związku z ww. pismem NIK, RDOŚ w Łodzi w celu zapewnienia rzetelnego i pełnego materiału dowodowego, na podstawie którego możliwe jest uwzględnienie okoliczności faktycznego zagospodarowania i wykorzystania terenu chronionego akustycznie w kontekście funkcji ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, poczynił działania w celu zbadania faktycznego zagospodarowania terenu objętego inwestycją i pozostającego w zasięgu oddziaływania (zarówno w kontekście funkcji ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jak i dla terenów nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego).

Biorąc pod uwagę powyższe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, w związku z przeprowadzaną oceną oddziaływania na środowisko w sprawie administracyjnej o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”, pismem z 25 sierpnia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.8 wystąpił do jednostek samorządu terytorialnego, przez które przebiega przedmiotowa inwestycja, o przekazanie następujących informacji:

1. aktualne wskazanie przeznaczenia terenów chronionych akustycznie (tzw. klasyfikacja akustyczna) w otoczeniu terenu przedmiotowej inwestycji, a mianowicie:
 - a) jeśli w obszarze potencjalnego oddziaływania inwestycji obowiązują zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazanie informacji o aktualnym sposobie zagospodarowania i wykorzystania ww. terenów, które w mpzp przeznaczone są pod tereny chronione akustycznie;
 - b) dla terenów, które nie są objęte aktualnie obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a znajdują się w potencjalnym obszarze oddziaływania inwestycji dołączenie prawidłowo sformułowanej opinii organu gminy dotyczącej faktycznego aktualnego zagospodarowania tych terenów, a mianowicie wskazanie w tej opinii położenia najbliższych terenów chronionych akustycznie, w tym terenów na których znajdują się budynki mieszkalne wraz z podaniem numeru każdej działki chronionej akustycznie oraz nazwę i numer jej obrębu, a także określenie odpowiednich standardów jakości środowiska akustycznego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) poprzez podanie dopuszczalnych poziomów hałasu (w dB) dla pory dnia i nocy dla terenów chronionych akustycznie.
2. Klasyfikacja akustyczna dla wszystkich uwzględnionych w niej terenów chronionych akustycznie powinna zostać opracowana biorąc pod uwagę art. 114 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, o następującej treści: „*Jeżeli teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1, uznaje się, że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone jak dla przeważającego rodzaju terenu*”.

W dniach od 5 września 2014 r. do 20 października 2014 r. wpływały do RDOŚ w Łodzi klasyfikacje akustyczne (o które wystąpiono pismem z 25 sierpnia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.8) od poszczególnych Urzędów Gmin/Miast.

Ponieważ w części z przesłanych klasyfikacji akustycznych błędnie wskazano dopuszczalne poziomy hałasu (m.in. z Urzędu Gminy Moszczenica, Urzędu Gminy Gorzkowice, Urzędu Miejskiego w Kamieńsku, Urzędu Gminy Dobryczyce, Urzędu Miasta Radomsko, Urzędu Gminy Kodrąb, Urzędu Gminy Gidle), natomiast część Urzędów nie przesłała do RDOŚ w Łodzi ww. klasyfikacji akustycznych (m.in. Urząd Miasta Tuszyn, Urząd Gminy Rozprza, Urząd Gminy Gomunice, Urząd Gminy Radomsko), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 30 grudnia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.9(10) ponownie zwrócił się do ww. jednostek samorządu terytorialnego, przez które przebiega przedmiotowa inwestycja, o przekazanie następujących informacji:

1. aktualne wskazanie przeznaczenia terenów chronionych akustycznie (tzw. klasyfikacja akustyczna) w otoczeniu terenu przedmiotowej inwestycji, a mianowicie:
 - a) jeśli w obszarze potencjalnego oddziaływania inwestycji obowiązują zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazanie informacji o aktualnym sposobie zagospodarowania i wykorzystania ww. terenów, które w mpzp przeznaczone są pod tereny chronione akustycznie;
 - b) dla terenów, które nie są objęte aktualnie obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a znajdują się w potencjalnym obszarze oddziaływania inwestycji dołączenie prawidłowo sformułowanej opinii organu gminy dotyczącej faktycznego aktualnego zagospodarowania tych terenów, a mianowicie wskazanie w tej opinii położenie najbliższych terenów chronionych akustycznie, w tym terenów na których znajdują się budynki mieszkalne wraz z podaniem numeru każdej działki chronionej akustycznie oraz nazwę i numer jej obrębu, a także określenie odpowiednich standardów jakości środowiska akustycznego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w Środowisku (ze szczególnym zwróceniem uwagi na Tabelę 1, kolumnę „drogi lub linie kolejowe”) (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) poprzez podanie właściwych dopuszczalnych poziomów hałasu (w dB) dla pory dnia i nocy dla terenów chronionych akustycznie.
2. Klasyfikacja akustyczna dla wszystkich uwzględnionych w niej terenów chronionych akustycznie powinna zostać opracowana biorąc pod uwagę art. 114 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, o następującej treści: *„Jeżeli teren może być zaliczony do kilku rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1, uznaje się, że dopuszczalne poziomy hałasu powinny być ustalone jak dla przeważającego rodzaju terenu”*

20 października 2014 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo z 14 października 2014 r. Stowarzyszenia „Wolna Wypoczynkowa” reprezentowanego przez Pana Karola Mazura, w swej treści zawierające stanowcze podtrzymanie protestu przeciwko forsowaniu przez GDDKiA wariantu A po KOPI jako jedyne rozwiązanie dotyczącego przebiegu południowej obwodnicy Miasta Radomska.

Stowarzyszenie „Wolna Wypoczynkowa” w swoim piśmie wskazało, że w odniesieniu do prowadzonej korespondencji z GDDKiA, niedopuszczalny jest brak odpowiedzialności za błędnie opracowany wariant A i preferowanie wariantu A po KOPI jako jedyne rozwiązanie z zupełnym pominięciem kwestii interesu społecznego oraz troski o środowisko. Ponadto Stowarzyszenie „Wolna Wypoczynkowa” stwierdziło również kompletną ignorancję uzasadnień protestów mieszkańców ulic pozostających w zasięgu trasy obwodnicy wg wariantu A po KOPI, w porównaniu z protestami mieszkańców będących w minimalnym zasięgu alternatywnego

wariantu C, a także będących poza jego lokalizacją, brak inicjatywy GDDKiA w kwestii weryfikacji i korekty akceptowanego wariantu A, do stanu zgodności z przepisami i warunkami technicznymi, zamiast bezprawnej zamiany na wariant A po KOPI. Również odpowiedzi na pisma Stowarzyszenia kierowane do GDDKiA i tzw. wyjaśnienia, Stowarzyszenie „Wolna Wypoczynkowa” oceniło jako niepełne i pozbawione merytorycznej treści, co świadczy o niepoważnym traktowaniu poruszanych niezwykle istotnych spraw dotyczących zarówno ludzi jak i środowiska.

W podsumowaniu swojego pisma, Stowarzyszenie, mając na uwadze całokształt spraw związanych z problemem szkodliwego działania GDDKiA, której obcy jest los społeczności miasta Radomska i środowiska naturalnego, zwróciło się do RDOŚ w Łodzi o wstrzymanie realizacji obwodnicy południowej wg wariantu A po KOPI.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 31 grudnia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.11 na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 36 § 1, w związku 35 § 3 k.p.a., zawiadomił strony postępowania że:

- w związku z ponownym wystąpieniem przez RDOŚ w Łodzi do jednostek samorządu terytorialnego o aktualne wskazanie przeznaczenia terenów chronionych akustycznie (tzw. klasyfikacja akustyczna) w otoczeniu terenu przedmiotowej inwestycji, jak również z uwagi na znaczny stopień skomplikowania sprawy, dotrzymanie terminu ustawowego wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe;
- wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia w ramach ww. sprawy administracyjnej nastąpi nie później niż do 31 maja 2015 r.;
- wyznaczenie nowego terminu determinowane jest szczególnym skomplikowaniem sprawy oraz koniecznością przeanalizowania wymaganych wyjaśnień i uzupełnień dokumentacji oraz dokonania dodatkowych ustaleń w sprawie;
- termin składania uwag i wniosków w sprawie zostanie wyznaczony po skompletowaniu pełnej dokumentacji w sprawie, o czym społeczeństwo zostanie poinformowane odrębnym pismem.

Powyższe obwieszczenie pismem z 31 grudnia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.12 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, do jednostek samorządu terytorialnego oraz do wiadomości do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 31 grudnia 2014 r.

W dniach od 12 stycznia 2015 r. do 4 lutego 2015 r. wpływały do RDOŚ w Łodzi klasyfikacje akustyczne (o które wystąpiono pismem z 30 grudnia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.9(10)) od poszczególnych Urzędów Gmin/Miast.

Pismem z 4 marca 2015 r., znak: GDDKiA-OŁ/I-2/sm-4100/76/101/15 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 6 marca 2015 r.) Pani Iwona Renata Zatorska-Sytyk Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi, w nawiązaniu do pisma RDOŚ w Łodzi z 26 marca 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.4 oraz odpowiedzi udzielonej przez pełnomocnika w piśmie z 18 lipca 2014 r., znak: 2435/40027324/929/2014, poinformowała, że po analizie materiału zgromadzonego w toku postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji, wyraża zgodę na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia na wariant alternatywny, którego zakres rzeczowy i lokalizacyjny jest zgodny z wariantem 8 oraz nie wnosi sprzeciwu na wybranie przez

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi wariantu 8 przedmiotowej inwestycji, uzasadniając swoje stanowisko potrzebą racjonalnego wydatkowania środków publicznych.

W związku z ww. pismem Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi, wyrażającego zgodę na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, pismem z 23 marca 2015 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG (poprzedni znak sprawy: WOOŚ.4200.2.2012.MG) wezwał Panią Annę Andrzejewską-Kalinowską reprezentującą firmę URS Polska działającą z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, do dopełnienia następujących czynności procesowych:

1. Uzupełnienia dokumentacji przedmiotowej sprawy o wypisy z rejestru gruntów dla terenu inwestycji oraz terenu pozostającego w zasięgu znaczącego oddziaływania dla nowego wariantu wiodącego (wariant 8) - o wymogu tym RDOŚ w Łodzi wskazywał już w piśmie z 26 marca 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.4,
2. Uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia, uwzględniając informacje zawarte w tzw. „klasyfikacjach akustycznych” oraz treści normatywne z wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dołączonych do wezwania. Uzupełnienie powinno nastąpić w szczególności zakresie:
 - a) zaktualizowania przeznaczenia terenów chronionych akustycznie w otoczeniu terenu przedmiotowej inwestycji,
 - b) naniesienie terenów chronionych akustycznie na podstawie ewentualnych zapisów obowiązujących mpzp na załącznik graficzny wskazując granice i oznaczenie danej jednostki planistycznej. Posiadając ww. informacje na temat obecnego zagospodarowania terenów chronionych akustycznie na podstawie zapisów obowiązujących w mpzp, od właściwej ze względu lokalizacji inwestycji jednostki samorządu terytorialnego, należało również nanieść na załącznik graficzny informacje, w których miejscach znajdują się obecnie budynki chronione akustycznie.
 - c) wyróżnienie na mapie o skali odpowiadającej szczegółowości poruszanych zagadnień, terenów chronionych akustycznie na podstawie mpzp, ale aktualnie niezagospodarowane i niewykorzystywane zgodnie z ich funkcją ustaloną w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W treści raportu należało poddać szczegółowej analizie te przypadki, w których dokonana inwentaryzacja terenu przez Inwestora stwarza wątpliwości co do aktualności stanowiska właściwych miejscowo jednostek samorządu terytorialnego w przedmiocie zagospodarowania i wykorzystania rzeczzonego terenu.
3. W przypadku, gdy dokonane kwalifikacje akustyczne właściwych organów bądź zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dot. wskaźników akustycznych obowiązujących na terenie pozostającym w zasięgu oddziaływania wariantu 8, spowodują konieczność uzupełnienia analizy propagacji hałasu w raporcie, należało to uczynić.

Należy przy tym dostrzec, że RDOŚ w Łodzi podjął czynności procesowe w postaci zwrócenia się do poszczególnych organów wykonawczych gmin o tzw. „klasyfikacje akustyczne” oraz wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, do ww. wezwania dołączono rzeczzone kwalifikacje i wypisy i wyrisy celem ich uwzględnienia w uzupełnionym raporcie.

Wypada przy tym powtórzyć że RDOŚ w Łodzi przed wydaniem decyzji jest zobowiązany do zapewnienia gwarancji procesowych wszystkim uczestnikom postępowania co do proponowanej zmiany wariantu wiodącego, tj. tego, względem którego podejmowane są czynności procesowe. Dlatego też wystąpienie o zmianę wariantu następuje w niniejszy sposób (zmiana wariantu wiodącego).

Podsumowując, w związku ze zgodą inwestora na zaproponowany przez RDOŚ w Łodzi wariant 8 (wybrany spośród propozycji inwestora) należało dokonać uzupełnienia formalnego wypisów z rejestru gruntów. Niezbędnym było również uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji o informacje zawarte w aktualnych klasyfikacjach akustycznych i wypisach z miejscowych planów (dołączonych do wezwania). Dokonane uzupełnienie w tym względzie mogło wywoływać potrzebę wyartykułowania zaszłych zmian w treści raportu np. zobrazowania określonych zagadnień na załączniku graficznym oraz ich omówienia w warstwie tekstowej. Z tego względu RDOŚ w Łodzi wskazał na konieczność weryfikacji analizy propagacji hałasu oraz oceny całościowej. Należy przy tym zauważyć, że odpowiedzialność za realizację i eksploatację przedsięwzięcia zarówno w wariantcie realizacyjnym jak i alternatywnym ponosi inwestor. Należy podkreślić, że to sam inwestor wskazuje wariant alternatywny możliwy do realizacji i w tym zakresie ponosi odpowiedzialność. Inwestor akceptując rzeczony wariant modyfikuje w ten sposób swój pierwotny wniosek, a ewentualna odpowiedzialność za szkody związane z realizacją zamierzonego przedsięwzięcia będzie następstwem jego własnych działań.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 29 maja 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.2 (poprzedni znak sprawy: WOOS.4200.2.2012.MG) na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 36 § 1, w związku 35 § 3 k.p.a., zawiadomił strony postępowania że:

- w związku wezwaniem pełnomocnika Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, do uzupełnienia dokumentacji złożonej do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji i złożenia dodatkowych uzupełnień i wyjaśnień informacji w przedmiocie sprawy, dotrzymanie terminu ustawowego wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe;
- wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia w ramach ww. sprawy administracyjnej nastąpi nie później niż do 30 września 2015 r.;
- wyznaczenie nowego terminu determinowane jest szczególnym skomplikowaniem sprawy oraz koniecznością przeanalizowania wymaganych wyjaśnień i uzupełnień dokumentacji oraz dokonania dodatkowych ustaleń w sprawie;
- termin składania uwag i wniosków w sprawie zostanie wyznaczony po skompletowaniu pełnej dokumentacji w sprawie, o czym społeczeństwo zostanie poinformowane odrębnym pismem.

Powyższe obwieszczenie pismem z 29 maja 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.3 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 29 maja 2015 r.

Powyższe informacje zostały również przekazane do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej zawiadomieniem z 29 maja 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.4.

Pismem z 21 lipca 2015 r., znak: GDDKiA-OŁ/D-9/as-4100/76/104/15 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 21 lipca 2015 r.) Pani Joanna Wasilewska-Kłąb Zastępca Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi poinformowała, iż uzupełnienie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o poprawiony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz o wypisy z rejestru gruntów powinno nastąpić do 15 września 2015 r.

9 września 2015 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo z 8 sierpnia 2015 r. Pana Grzegorza Bobera, występującego w imieniu mieszkańców Radomska (których kopię listy z podpisami załączono do pisma) wyrażające stanowczy sprzeciw wobec planowanego przebiegu obwodnicy DK91 (dotyczy tzw. wariantu C) oraz wnoszące o uwzględnienie ich stanowiska co do przebiegu obwodnicy podczas wydawania przez RDOŚ w Łodzi decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W uzasadnieniu ww. pisma wskazano, że planowana obwodnica jeżeli zostanie wybudowana w pobliżu miasta w sposób negatywny wpłynie na życie jego mieszkańców. Z tego choćby względu istotne jest, aby planowana droga przebiegała w oddali od siedzib ludzkich. W opinii mieszkańców Radomska, choć nie jest możliwe wytyczenie drogi w sposób bezkonfliktowy, to jednak możliwe jest jej takie usytuowanie, aby maksymalnie ograniczyć jej negatywny wpływ na środowisko.

Zdaniem autorów pisma, wariantem, który najbardziej odsuwa obwodnicę od miasta Radomska jest wariant A, z tym że i on powinien ulec korekcie poprzez przesunięcie go w kierunku zachodnim. Taki przebieg obwodnicy pozwoli ominąć tereny zamieszkałe, natomiast wariant C najbardziej koliduje z istniejącą zabudową ulic: Piłsudskiego, Wypoczynkowej, Staffa oraz całym osiedlem Mickiewicza i dzielnicy Folwarki.

W opinii autorów pisma planowanie obwodnicy Miasta Radomska w ciągu DK91 w obrębie miasta, w bezpośrednim sąsiedztwie miejsc zamieszkania ludzi, przecinającej ciągi komunikacyjne jest wyrazem braku wyobraźni, nieliczenia się z prawami mieszkańców, a dodatkowo jest krótkowzroczne. Posadowienie obwodnicy w planowanym miejscu doprowadzi do podziału miasta/dzielnicy na części i nie ułatwi a wręcz utrudni komunikację mieszkańców.

Ponadto w piśmie podpisanym przez Pana Grzegorza Bobera wskazano, że Rada Miejska w Radomsku podjęła uchwałę, w której negatywnie zaopiniowała proponowane warianty, tj. wariant C oraz zmodyfikowany wariant A, natomiast pozytywnie zaopiniowała wariant A, który jest preferowany przez GDDKiA z tym, że apelowała o korektę wariantu w kierunku zachodnim aby ograniczyć do maksimum niekorzystne oddziaływanie na nieruchomości przy ul. Wypoczynkowej.

16 września 2015 r., przy piśmie z 15 września 2015 r., znak: 2435/1829/40027324/2015 pełnomocnik Inwestora Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska przedłożyła do RDOŚ w Łodzi „Suplement do raportu o oddziaływaniu na środowisko” przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91” będący odpowiedzią na wezwanie RDOŚ w Łodzi z 23 marca 2015 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG (poprzedni znak sprawy: WOOŚ.4200.2.2012.MG).

17 września 2015 r. do wiadomości Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi wpłynęła skarga Stowarzyszenia „Wolna Wypoczynkowa” na działalność Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad skierowana do Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 30 września 2015 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.5 (stary znak sprawy: WOOŚ.4200.2.2012.MG), w związku z uzupełnioną dokumentacją i przeprowadzaną oceną oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko, zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku o wydanie opinii zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś w zakresie właściwości miejscowej i rzeczowej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 30 września 2015 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.6 (poprzedni znak sprawy: WOOŚ.4200.2.2012.MG) na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 36 § 1,

w związku 35 § 3 k.p.a., zawiadomił strony postępowania o wystąpieniu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku o wydanie opinii zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś. W obwieszczeniu tym poinformowano również, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia w ramach ww. sprawy administracyjnej nastąpi nie później niż do 31 marca 2016 r., a wyznaczenie nowego terminu determinowane jest szczególnym skomplikowaniem sprawy, koniecznością uzyskania opinii ww. Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych oraz planowanym terminem składania uwag i wniosków w sprawie. Ponadto wskazano, że termin składania uwag i wniosków w sprawie zostanie wyznaczony po skompletowaniu pełnej dokumentacji w sprawie, o czym społeczeństwo zostanie poinformowane odrębnym pismem

Powyższe obwieszczenie pismem z 30 września 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.7 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 1 października 2015 r.

Powyższe informacje zostały również przekazane do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej zawiadomieniem z 30 września 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.8.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi pismem z 9 października 2015 r., znak: PPIS-Ł-ZNS-440/21/2012/2015 796 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 15 października 2015 r.) zaopiniował warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. Opinia sanitarna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi dotyczyła terenu inwestycji znajdującego się w granicach powiatu łódzkiego wschodniego – gminy Tuszyn. W obrębie gminy Tuszyn przedmiotowa droga objęta wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzi ok. 600 m. Realizacja przedmiotowej inwestycji w granicach powiatu łódzkiego wschodniego nie przewiduje zasadniczych zmian w przebiegu drogi.

Z punktu widzenia wymagań higienicznych i zdrowotnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi nie widział przeciwwskazań do realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, gdyż istnieje możliwość na etapie eksploatacji ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim pismem z 15 października 2015 r., znak: PPIS-ON-ZNS-440/86/15 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 26 października 2015 r.) zaopiniował warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, z uwagą, iż opinia ta dotyczy wyłącznie inwestycji na terenie powiatu piotrkowskiego.

W opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim wskazano, że planowana rozbudowa drogi krajowej nr 91 pokrywa się w większości z jej istniejącym śladem, zaś obecnie planuje się wybudowanie w ciągu drogi obwodnic dla następujących miejscowości: Srock, Rozprza, Kamieńsk, Radomsko. Jak wynika z przeprowadzonej analizy, rozbudowa samej drogi bez urządzeń ochrony przeciwdźwiękowej, może spowodować naruszenie norm jakości środowiska w zakresie klimatu akustycznego. W ramach realizacji inwestycji planuje się budowę ciągu ekranów akustycznych oraz stosowanie tzw. cichych nawierzchni. Na podstawie wykonanych obliczeń można stwierdzić, że wpływ drogi na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego jest niewielki. Nie wystąpią przekroczenia wartości normatywnych zanieczyszczeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku, po zapoznaniu się z treścią pisma RDOŚ w Łodzi z 30 września 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.5 oraz załączoną do niego dokumentacją, w tym w szczególności raportem o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji wraz z jego suplementem, pismem z 27 października 2015 r., znak: PPIS-ZNS/450/54/15 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 2 listopada 2015 r.) zaopiniował pozytywnie warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dla inwestycji realizowanej na terenie powiatu radomszczańskiego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku w swojej opinii podkreślił, iż planowana rozbudowa DK91 ma na celu polepszenie warunków ruchu na drodze, która łączy jedne z większych miejscowości w obrębie województw kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i śląskiego, jak m.in. Tczew, Gniew, Dolna Grupa, Piotrków Trybunalski, Kamieńsk, Radomsko, Rudniki, Częstochowa. DK91 ma duże znaczenie dla obsługiwanych regionów – trasa ta tworzy możliwości rozwoju gospodarczego oraz ruchu turystycznego.

Celem planowanego przedsięwzięcia jest odciążenie od ruchu takich miejscowości jak: Srock, Rozprza, Kamieńsk i Radomsko, poprzez przejęcie przez obwodnice ruchu tranzytowego oraz podniesienie poziomu swobody ruchu na istniejącej i projektowanej drodze nr 91 z zachowaniem dbałości o ochronę tych obojętów przed nową zabudową, stworzenie bezpiecznego nowego odcinka DK91 z zachowaniem dbałości o ochronę tych obojętów przed nową zabudową, stworzenie bezpiecznego nowego odcinka DK91 zapewniającego wysoki komfort dalekobieżnego ruchu drogowego o dużych prędkościach podróży, dostosowanie przekroju drogi i nawierzchni do prognozowanego ruchu, zapewnienie osobnej obsługi komunikacyjnej przyległego terenu przez realizację równoległych dróg dojazdowych.

W opinii PPIS w Radomsku, dzięki wybudowaniu obwodnic poprawie ulegną warunki życia mieszkańców ww. miejscowości, gdyż ruch tranzytowy ominie ich centra, wpływając tym samym na polepszenie warunków środowiskowych (i tym samym warunków życia) w tych miejscowościach.

Zdaniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku, planowana inwestycja po jej zrealizowaniu zgodnie z przyjętymi w opracowaniu rozwiązaniami technicznymi, technologicznymi i organizacyjnymi nie będzie oddziaływała negatywnie na środowisko, a tym samym na zdrowie ludzi.

Biorąc powyższe pod uwagę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku zaopiniował pozytywnie warunki realizacji ww. przedsięwzięcia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Po otrzymaniu ww. opinii organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w związku ze zmianą wariantu realizacyjnego planowanej inwestycji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska przystąpił do ponownego udziału społeczeństwa w ramach przedmiotowego postępowania administracyjnego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi działając na podstawie art. 49 k.p.a., w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś, poprzez obwieszczenie o znaku: WOOS-I.4210.5.2015.MG.10 z 2 grudnia 2015 r. oraz na podstawie art. 33 ust. 1, art. 34 i art. 29 ustawy ooś, poprzez obwieszczenie/ogłoszenie publiczne o znaku: WOOS-I.4210.5.2015.MG.9 z 2 grudnia 2015 r., zawiadomił strony postępowania oraz podał do publicznej wiadomości następujące informacje:

- 1) o ponownym udziale społeczeństwa w ramach ww. sprawy administracyjnej, której elementem będzie możliwość składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od 15 grudnia 2015 r. do 4 stycznia 2016 r. do RDOŚ w Łodzi,

- 2) o tym, że każdy ma prawo do składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 21 dni, tj. od 15 grudnia 2015 r. do 4 stycznia 2016 r. włącznie. Uwagi i wnioski mogą być wnoszone:
 - w formie pisemnej na adres Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi 90-113 Łódź, ul. Traugutta 25,
 - w formie ustnej do protokołu w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi przy ul. Traugutta 25, w godzinach 7:30-15:30,
 - w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl,
- 3) że organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz do rozpatrzenia złożonych uwag i wniosków jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi,
- 4) o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, w tym opiniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku, w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi przy ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź.

Powyższe obwieszczenie oraz obwieszczenie/ogłoszenie pismem z 2 grudnia 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.11 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego z prośbą o zawiadomienie stron postępowania w trybie art. 49 k.p.a. poprzez zamieszczenie załączonego obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Urzędu na okres 14 dni (nie licząc dnia wywieszenia) lub powiadomienia stron postępowania w inny sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu (miejscowości lub miejscowościach - sołectwach) właściwym ze względu na przedmiot postępowania oraz o podanie do publicznej wiadomości w trybie art. 3 ust.1 pkt 11 lit. d *in fine* ustawy o oś ww.informacji o ponownym udziale społeczeństwa poprzez zamieszczenie załączonego obwieszczenia/ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu i miejscowościach (sołectwach) właściwych ze względu na przedmiot postępowania.

Jednocześnie obwieszczenie z 2 grudnia 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.10 oraz obwieszczenie/ogłoszenie z 2 grudnia 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.9 zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 2 grudnia 2015 r.

Powyższe informacje zostały również przekazane do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej zawiadomieniem z 2 grudnia 2015 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.12.

Pismem z 21 grudnia 2015 r., znak: O.Ł.I-2.4100.76.107.2015.ech Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, w związku z art. 82a ustawy o oś, zgodnie z którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydana przed uzyskaniem decyzji ZRID, w której wskazano działki konieczne do przeprowadzenia prac przygotowawczych, stanowi podstawę m.in. do przeprowadzenia badań archeologicznych na nieruchomościach stanowiących własność Skarbu Państwa, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwa Leśne Lasy Państwowe, zwróciła się z prośbą o ujęcie działek (zgodnie z załączonym do pisma spisem) w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W piśmie z 21 grudnia 2015 r., znak: O.Ł.I-2.4100.76.107.2015 wyjaśniono, że proponowany zapis związany jest z faktem, iż przewiduje się badania archeologiczne, geologiczne na całej długości budowanej drogi, a podstawą do nieodpłatnego wejścia w teren, na którym

przewidziano realizację inwestycji, celem wykonania tych prac, będzie wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

W związku z udziałem społeczeństwa w ramach sprawy administracyjnej dotyczącej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”, której elementem była możliwość składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od 15 grudnia 2015 r. do 4 stycznia 2016 r., do RDOŚ w Łodzi wpłynęły następujące uwagi i wnioski społeczeństwa:

- pismo z 18 listopada 2013 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 23 grudnia 2015 r.) podpisane przez 28 osób, zawierające protest mieszkańców części Srocka, w której będzie budowana obwodnica Srocka. W piśmie tym zawarto również propozycję niewielkiego przeprojektowania wariantu A, tj. przesunięcie od rond obwodnicy za budynki, szklarnie Państwa Ostrowskich;
- pismo z 23 grudnia 2015 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 23 grudnia 2015 r.) Państwa Iwony i Piotra Sochackich oraz Pani Małgorzaty Ostrowskiej. W piśmie tym wskazano, że planowany wariant A obwodnicy Srocka przebiega między zabudowaniami Państwa I. P. Sochackich (działki nr 71/3 i 71/9 obr. Srock Prywatny), a zabudową M. Ostrowskiej (działki nr ewid. 6, 5, 4/1, 3/1, 1, 2, 18/1). W tym wariantcie ma być wybudowany wiadukt nad drogą nr 2932E w kierunku Dąbrówki, który byłby wzniesiony dosłownie 8-10 m od budynków gosp. Państwa Sochackich i niewiele więcej od budynku mieszkalnego Pani M. Ostrowskiej. Wiadukt tak blisko budynków gospodarczych likwidowałby wjazd i silosy zbożowe w gospodarstwie Państwa Sochackich. Uniemożliwiłby dojazd do budynku chlewni oraz ograniczyłby możliwość składowania zboża, a co za tym idzie uniemożliwiłby prawidłowe funkcjonowanie gospodarstwa, które jest środkiem utrzymania Państwa Sochackich. W przypadku Pani M. Ostrowskiej planowana obwodnica przebiega obok budynku mieszkalnego i do likwidacji byłaby płyta obornikowa oraz część ogrodzenia. W związku z powyższym, zdaniem autorów pisma, planowana obwodnica w wariantcie przewidzianym do realizacji będzie bardzo uciążliwa oraz zablokuje dalszy rozwój i rozbudowę prowadzonych przez nich gospodarstw;
- pismo z 17 grudnia 2015 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 18 grudnia 2015 r.) Państwa Alfredy i Henryka Łuszczyna, zam. Radomsko, w swej treści zawierające sprzeciw wobec budowy obwodnicy Radomska w ciągu DK91 w wariantcie lokalizacyjnym A (m.in. wariant 5);
- pismo z 28 grudnia 2015 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 30 grudnia 2015 r.) Stowarzyszenia „Wolna Wypoczynkowa”, w którym Stowarzyszenie stanowczo podtrzymuje protest zbiorowy z 27 lutego 2012 r. (którego ksero załączono do pisma) mówiący o bezpowrotnym zniszczeniu naturalnego środowiska, jeżeli wariant A byłby utrzymany i przebiegał przez 4 km lasów, co również uniemożliwiłoby migrację dzikich zwierząt. Ponadto w piśmie z 28 grudnia 2015 r. podtrzymano również w całości uwagi złożone podczas otwartej dla społeczeństwa rozprawy administracyjnej 7 marca 2013 r. oraz protesty składane do RDOŚ w Łodzi w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego;
- pismo Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Niechcic i Gminy Rozprza z 30 grudnia 2015 r., przesłane do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 30 grudnia 2015 r., w którym zawarto informację, iż Stowarzyszenie podtrzymuje wszystkie swoje dotychczasowe uwagi, spostrzeżenia i wnioski dotyczące przebiegu DK91 na odcinku Rozprza-Niechcice, zawarte w pismach z 14 marca 2012 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 22 marca 2012 r.), z 12 maja 2012 r. (pismo skierowane do GDDKiA Oddział w Łodzi i przesłane do wiadomości do RDOŚ w Łodzi, data

wpływu do RDOŚ w Łodzi: 17 maja 2012 r.), z 12 lipca 2012 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 18 lipca 2012 r.), z 25 lutego 2013 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 27 lutego 2013 r.). Uwagi, spostrzeżenia i wnioski zawarte w wymienionych pismach Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Niechcic i Gminy Rozprza zostały przywołane i opisane w wcześniejszej części uzasadnienia niniejszej decyzji;

- kopia pisma Wójta Gminy Rozprza z 30 grudnia 2015 r., znak: IZP.7010.65.2015 przesłanego do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 31 grudnia 2015 r. oraz otrzymanego przez RDOŚ w Łodzi za pośrednictwem operatora pocztowego 4 stycznia 2016 r. W piśmie tym Wójt Gminy Rozprza poinformował, że podtrzymuje stanowisko, co do braku zgody Gminy Rozprza na realizację obwodnicy wg wariantu preferowanego przez Inwestora, tj. wariantu AB (którego przebieg na odcinku obwodnicy Rozprzy jest zgodny m.in. z wariantem 5 i 8). W uzasadnieniu swojego stanowiska Wójt Gminy Rozprza przedstawił następujące informacje i argumenty.
Przebieg obwodnicy w preferowanym przez inwestora wariantcie, tj. wariantcie AB, nie jest akceptowany przez mieszkańców gminy oraz nie jest akceptowany przez Radę Gminy Rozprza. W trakcie dwukrotnych konsultacji społecznych nie złożono żadnej ankiety za tym wariantem, natomiast bezspornie największą ilość głosów uzyskał wariant G, czyli propozycja społeczna, która uwzględnia obwodnicę Rozprzy i obwodnicę Niechcic.
Pomimo wielu apeli Gminy Rozprza do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Komisja Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych 11 sierpnia 2011 r., przyjęła wariant AB jako wariant przebiegu obwodnicy miejscowości Rozprza. W związku z przekazanym protokołem z posiedzenia KOPI, Urząd Gminy Rozprza 1 lutego 2012 r. ponownie poinformował Inwestora, tj. Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie oraz Oddział w Łodzi, iż Gmina Rozprza nie zgadza się z wnioskiem przedstawionym w protokole i wybranym do realizacji Wariantem 5 (8). Gmina Rozprza zwróciła uwagę, iż w Wariantcie 5 (8) (obwodnica AB) nie uwzględniono istniejącego zagospodarowania miejscowości Rozprza – ul. Kościuszki oraz miejscowości Kęszyn – Dzieciary. Obwodnicę wprowadzono w zabudowaną strukturę tych wsi, wskutek czego konieczne będą wyburzenia kilku gospodarstw, na negatywne oddziaływanie hałasu oraz drgań narażone będą budynki zlokalizowane na działkach bezpośrednio przyległych do projektowanej drogi. Ponadto zwrócono uwagę, iż w analizach podano błędną ilość budynków do wyburzenia. Dodatkowo zaprezentowana na posiedzeniu KOPI analiza bezpieczeństwa ruchu drogowego jednoznacznie wykazała w miejscowości Niechcice dużą ilość ofiar śmiertelnych i osób rannych wskutek zdarzeń drogowych na drodze DK91. Fakt ten nie został uwzględniony w trakcie prac projektowych i ustalania tras obwodnicy. Po dostosowaniu drogi krajowej nr 1 do parametrów autostrady płatnej, ruch tranzytowy przez miejscowości położone na terenie gminy Rozprza, jeszcze bardziej się zwiększy. Tym samym na jeszcze większe niebezpieczeństwo zostaną narażeni mieszkańcy Niechcic, dla których wariant 5 i 8 (wariant AB) preferowany przez Inwestora, nie jest przewidziana obwodnica.

W wariantcie preferowanym przez Inwestora (bez obwodnicy Niechcic) nie są uwzględnione konieczne środki ochrony rowerzystów w Niechcicach – brak jest propozycji ciągów rowerowych wzdłuż drogi krajowej pomimo, że centrum Niechcic charakteryzuje się nasileniem ruchu rowerowego. Strefa centralna miejscowości Niechcice skupia wiele różnorodnych funkcji. Znajduje się tu m.in. Zespół Szkolno-Gimnazjalny, kościół oraz obiekty usługowo-handlowe i budynki mieszkalne. Natomiast droga krajowa przecinająca Niechcice stanowi barierę dla ludzi żyjących po jej obu stronach. Pozostawienie tej drogi w dotychczasowym jej

przebiegu (bez wybudowania obwodnicy) doprowadzi do zwiększenia ilości wypadków i kolizji drogowych.

W odpowiedzi, GDDKiA Oddział w Łodzi w piśmie z 20 lutego 2012 r., znak: GDDKiA-O/Ł/P2-ad/4100/16/319/2012 poinformowała, że warianty społeczne mają największe oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, bowiem naruszają siedliska cennych gatunków zwierząt. Według GDDKiA Wariant „G” ingeruje w wyznaczoną strefę ochronną bociana czarnego na odcinku omijającym Niechcice. Ponadto GDDKiA nadal utrzymała stanowisko, co do ilości wyburzanych budynków, tj. 5 szt. – trzy na działce nr ewid. 369 obr. Rozprza, jeden na działce nr ewid. 368/2 i jeden na działce nr 299. Natomiast w kwestii zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim uczestnikom ruchu, na odcinku przejścia przez m. Niechcice, GDDKiA poinformowała, że zaplanowane są rozwiązania polegające na dostosowaniu metod i środków uspokojenia ruchu. GDDKiA poinformowała, że ścieżki rowerowe wzdłuż drogi krajowej nie zostały ujęte w planach Gminy (brak Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rozprza), ponadto przeprowadzona analiza nie wykazała również konieczności zaprojektowania ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż całej drogi DK91.

Pismem z 1 marca 2013 r., znak: I.7010.7.2013 (w związku z przeprowadzaniem przez RDOŚ w Łodzi udziałem społeczeństwa i możliwością składania uwag i wniosków) Wójt Gminy Rozprza zwrócił się o zaktualizowanie danych dotyczących stanowiska lęgowego bociana czarnego, którego bytowanie było poddawane w wątpliwość oraz o aktualizację w tym zakresie raportu przyrodniczego. Ponadto Wójt Gminy Rozprza podnosił kwestię, iż w wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych wariant AB obwodnicy nie zdobył żadnego głosu poparcia, dlatego też nieprawdziwy jest zapis w raporcie, że „...wariant AB został wypracowany na drodze konsultacji społecznych jako owoc kompromisu między interesami przyrody, względami ekonomicznymi a oczekiwaniami mieszkańców miejscowości, przez które przebiega wariant (zwłaszcza mieszkańców Rozprzy i Niechcic)”.

Na otwartej dla społeczeństwa rozprawie administracyjnej 6 marca 2013 r. Gmina Rozprza przedstawiła swoje stanowisko, co do ewentualnego zaprojektowania ścieżki rowerowej w m. Niechcice. Przywołane przez GDDKiA Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy przede wszystkim jest aktem polityki przestrzennej gminy. Jego najważniejszą funkcją jest określanie polityki rozwoju przestrzennego gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie rozstrzyga o szczegółowej lokalizacji elementów infrastruktury technicznej – m.in. ścieżek rowerowych (zwłaszcza w drodze krajowej).

Wśród zastosowanych przez Projektantów środków uspokojenia ruchu w Niechcicach oprócz bram wjazdowych, budowy chodników i przejść dla pieszych z azylem, zdaniem Gminy Rozprza powinna zostać uwzględniona ścieżka rowerowa. Gmina Rozprza podkreśla, że w centralnej strefie miejscowości Niechcice znajduje się wiele punktów handlowych, kościoł, a przede wszystkim Zespół Szkolno – Gimnazjalny (265 uczniów). Dzieci i młodzież z okolicznych miejscowości dojeżdżają do szkoły rowerami. Obowiązkiem projektantów jest zaprojektować przebudowę DK91 tak, aby zapewniała uczniom w Niechcicach bezpieczną drogę do szkoły. Biorąc pod uwagę obserwację przyczyn skutków wypadków w m. Niechcice należy stwierdzić, że w tej miejscowości główną przyczyną wypadków jest niedostosowanie prędkości do warunków jazdy, a poszkodowanymi są przede wszystkim piesi i rowerzyści. Świadczy to o zagrożeniach na jakie będą narażeni mieszkańcy, uwzględniając prognozy ruchu w związku ze zwiększeniem natężenia ruchu po dostosowaniu DK1 do parametrów autostrady oraz odmowę GDDKiA w sprawie budowy obwodnicy Niechcic. W celu ochrony rowerzystów

należy odseparować ruch rowerowy od ruchu zmotoryzowanego. Nakłady poniesione na zmodernizowanie odcinka DK91 przez m. Niechcice bez uwzględnienia potrzeb mieszkańców będą środkami niewłaściwie wykorzystanymi, gdyż nie przyniosą poprawy bezpieczeństwa. W dzisiejszych czasach budowa ścieżki rowerowej w ramach przebudowy drogi krajowej nie powinna stanowić „luksusu”, a powinna być traktowana jako standardowe działanie.

Jeżeli chodzi o ilość budynków do wyburzenia i odszkodowań w wariantcie AB zdaniem Gminy Rozprza sytuacja wygląda następująco:

- dz. nr ewid. 369 obr. Rozprza – do wyburzenia są dwa istniejące na działce budynki,
- dz. nr ewid. 368/2 obr. Rozprza – do wyburzenia jest jeden budynek,
- dz. nr ewid. 299/1 obr. Kęszyn – Dzieciary – rozbiórką zagrożone są dwa budynki (GDDKiA podaje jeden, tj. mieszkalny. W przypadku realizacji tego wariantu działka zostanie mocno zawężona i nie będzie możliwe dalsze prowadzenie gospodarstwa rolnego, tak więc do wykupu powinno się uwzględniać dwa budynki),
- dz. nr ewid. 301 obr. Kęszyn – Dzieciary – awarią zagrożone są dwa budynki (GDDKiA nie uwzględnia żadnego z nich). Zaplanowana trasa została zlokalizowana w bezpośredniej bliskości istniejących zabudowań, co naraża mieszkańców tej posesji na ciągłe oddziaływanie hałasu i drgań w wyniku intensywnego ruchu samochodowego. Lokalizacja nie jest zgodna z ustawą o drogach publicznych; linia zabudowy powinna być ustalona w odległości min. 10 m, w tym wypadku linia regulacyjna pasa drogowego pokrywa się ze ścianą budynku.

W zaktualizowanym w listopadzie 2013 r. raporcie o oddziaływaniu na środowisko planowanej inwestycji na str. 353 podano, że z uwagi na wnioski mieszkańców Niechcic przeprowadzono dodatkowe obserwacje na obszarze, gdzie uprzednio stwierdzono bociana czarnego. „Obserwacje potwierdziły degradację siedliska i brak gniazdowania ptaka. Bocian czarny nie jest więc na obecnym etapie czynnikiem różnicującym, który może mieć wpływ na wybór wariantu”. Nie mniej jednak na str. 652 autorzy opracowania przytaczają tożsamy z raportem ze stycznia 2013 r. zapis: „W celu ochrony bociana czarnego i jego siedlisk należy zrezygnować z wariantu 6”. Tak więc zapisy zaktualizowanego raportu w tym zakresie są sprzeczne. Fakt braku gniazdowania bociana czarnego nie wpłynął jednak na inną ocenę wariantu G przez Inwestora, chociaż wielokrotnie był przytaczany jako główny powód blokowania trasy z uwagi na strefę ochronną bociana czarnego na odcinku omijającym Niechcice.

Ponadto Wójt Gminy Rozprza podkreśla, że na obszarze po zachodniej stronie od drogi krajowej nr 91 w Rozprzy od ul. Kościuszki, poprzez wieś Kęszyn – Dzieciary do Niechcic (trasa Wariantu społecznego G), nie funkcjonuje żadna forma ochrony przyrody – ani otulina Sulejowskiego Parku Krajobrazowego, ani proponowany Spalsko – Sulejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, których zasięgi są ustalone w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Rozprza.

Dodatkowo Wójt Gminy Rozprza zaznacza, iż wielokrotnie apelował do Inwestora – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o uwzględnienie konieczności budowy obwodnicy miejscowości Niechcice niezależnie od preferowanego wariantu obwodnicy miejscowości Rozprza. Rada Gminy Rozprza 29 marca 2012 r. podjęła Uchwałę nr XIV/25/12 w sprawie stanowiska Rady Gminy w przedmiocie budowy obwodnicy dla miejscowości Niechcice. W uchwale tej zapisano: „... §1.1 Niezależnie od proponowanych na terenie gminy Rozprza wariantów planowanej rozbudowy drogi krajowej nr 91, jej przebieg powinien uwzględniać obwodnicę miejscowości Niechcice. 2. Budowa obwodnicy miejscowości Niechcice jest niezbędna z uwagi na bezpieczeństwo mieszkańców miejscowości Niechcice oraz użytkowników

drogi krajowej nr 91." Uchwała ta 4 kwietnia 2012 r. została przekazana do GDDKiA Oddział w Łodzi.

Zdaniem Wójta Gminy Rozprza, przy ustalaniu przebiegu trasy drogi to czynnik społeczny, czyli bezpieczeństwo mieszkańców, powinien być najważniejszy.

W opinii Wójta Gminy Rozprza niepokojącym jest również fakt, iż od kilkunastu lat DK91 przebiegająca przez teren gminy Rozprza nie jest modernizowana. Nie powstaje jakakolwiek infrastruktura towarzysząca – oświetlenie, zatoki autobusowe, chodniki, bezpieczne przejścia lub azyle dla pieszych, nie są przebudowywane niebezpieczne skrzyżowania w miejscowościach Longinówka, Milejów i Janówka. Pomimo wniosków samorządu lokalnego oraz prośb mieszkańców szczególnie Ignacowa (pismo podpisane przez 217 osób) oraz Niechcic (pismo podpisane przez 47 osób oraz Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Niechcic i Gminy Rozprza) kierowanych do GDDKiA, stan DK91 pozostaje bez przebudowy. W 2015 r. przeprowadzono jedynie remont nawierzchni jezdni drogi krajowej w m. Ignaców oraz remont nawierzchni jezdni drogi krajowej przebiegającej przez Rynek Piastowski w Rozprze. Jednak w ramach tej inwestycji nie zastosowano żadnych elementów uspokojenia ruchu, na skutek czego po naprawionej nawierzchni samochody przejeżdżają przez Ignaców i Rozprzę z jeszcze większą prędkością. Remont niewątpliwie poprawił komfort jazdy pojazdami samochodowymi, ale niechronieni uczestnicy ruchu drogowego – piesi i rowerzyści nadal są narażeni na niebezpieczeństwo i ponoszą największe ryzyko związane z wypadkiem. Dlatego też Gmina Rozprza informowała GDDKiA Oddział w Łodzi, że ogromnym problemem dla mieszkańców Rozprzy, Ignacowa i Niechcic jest brak chodników oraz ścieżki rowerowej, ewentualnie ciągu pieszo – rowerowego wzdłuż drogi krajowej 91 w tych miejscowościach. Z poboczy drogi krajowej korzystają dzieci i młodzież dochodzące lub dojeżdżające rowerami do szkół. Nie jest to niestety w żadnym aspekcie droga bezpieczna, zwłaszcza w okresie jesienno – zimowym, po zmierzchu lub wcześniej rano, kiedy piesi są mało widoczni. Zimą natomiast w okresach intensywnych opadów, z poboczy nie można w ogóle korzystać, ponieważ zalegają na nich składowiska śniegu, wówczas ruch pieszy odbywa się po jezdni. W obrębie przystanków autobusowych brak jest zatok dla zatrzymywania środków transportu zbiorowego oraz bezpiecznych przejść dla pieszych, często w tych miejscach w latach ubiegłych dochodziło do śmiertelnych potrąceń pieszych.

Wielokrotnie przez Gminę Rozprza podnoszona była kwestia konieczności wybudowania obwodnicy Rozprzy lub modernizacji DK91 przed rozbudową – dostosowaniem drogi krajowej nr 1 do parametrów autostrady. Powstanie płatnej A1 w miejsce DK1 znacznie zwiększy ruch na DK91, która między Częstochową a Tuszynem będzie alternatywą dla autostrady. Tym samym wzrośnie natężenie ruchu tranzytowego przez miejscowości na terenie gminy oraz zwiększy się zagrożenie wypadkami.

Biorąc pod uwagę powyższe, Wójt Gminy Rozprza ponownie wnosi o uwzględnienie ww. argumentów przy ustalaniu wariantu obwodnicy do realizacji oraz wnosi o wybór trasy w kształcie obejścia drogowego – wariantu 6 (wariantu G), który omija największe miejscowości na terenie gminy Rozprza, tj. Rozprzę i Niechcice;

- pismo Pana Karola Mazura przedstawiciela Stowarzyszenia „Wolna Wypoczynkowa” z 21 grudnia 2015 r., przesłanego do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 30 grudnia 2015 r. W piśmie tym Stowarzyszenie „Wolna Wypoczynkowa” oświadcza, iż podtrzymuje złożone protesty: protest zbiorowy z 27 lutego 2012 r., protest zbiorowy z 20 marca 2013 r., 21 protestów indywidualnych dostarczonych 1 marca 2012 r., pismo wraz z załącznikami, podtrzymujące uprzednie protesty z 10 października 2014 r. oraz wyraża bezwzględny protest przeciwko opublikowanemu

stanowisku Rady Miejskiej w Radomsku odnośnie zaopiniowania wariantu A (stanowisko Rady Miejskiej w Radomsku z 10 marca 2014 r.).

Ponadto, w powyższym piśmie Stowarzyszenie „Wolna Wypoczynkowa” wskazuje, iż wybudowanie obwodnicy, które w założeniach miało poprawić bezpieczeństwo i warunki życia mieszkańców w konsekwencji kompletnie nieodpowiedzialnych działań GDDKiA, doprowadziło do frustracji i podziałów społeczeństwa popierającego potrzebę realizacji inwestycji. Po raz kolejny Stowarzyszenie „Wolna Wypoczynkowa” zdecydowanie protestuje przeciwko postępowaniu GDDKiA w kwestii notorycznego unikania działań mających wpływ na decyzję RDOŚ odnośnie wyboru wariantu przebiegu obwodnicy, co w powiązaniu z ww. protestami wskazuje na lekceważenie bardzo istotnych spraw mieszkańców. Mając na uwadze złożoność problemów związanych z wyborem właściwego wariantu przebiegu obwodnicy południowej miasta Radomska, Stowarzyszenie wierzy, że wybrany przez RDOŚ w Łodzi wariant zapewni zachowanie środowiska naturalnego jak i nie wpłynie na drastyczne pogorszenie warunków egzystencji mieszkańców;

- pismo Państwa Iwony i Pawła Gonera z 30 grudnia 2015 r., przesłane do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 31 grudnia 2015 r. oraz otrzymane przez RDOŚ w Łodzi za pośrednictwem operatora pocztowego 5 stycznia 2016 r.

W swoim piśmie Państwo Gonera wskazują, iż teren pomiędzy ulicami Chabrową i ulicą Bohomolca (osiedle Wymysłówek), gdzie zgodnie z wcześniejszymi planami miała przebiegać obwodnica, to pola, niewysokie laski i zarośla, sprzyjające rozwojowi i osiedlaniu się gatunków chronionych, m.in. dużych skupisk bażantów. Ponadto na tym terenie odbywają się migracje saren, kuropatw i innych ptaków objętych ochroną. W związku z tym nie powinny być prowadzone prace zmierzające do tego, by ingerować tak drastycznie w tutejsze środowisko ekosystemu. Plany rozbudowy obwodnicy, gdzie umieszcza się ją w ww. opisanym terenie oraz w bliskiej odległości od domów, będzie rzutować na daleko idącym zagrożeniu dla ludzi i zwierząt.

Zdaniem Państwa Gonera, możliwe, że wariant C planu rozbudowy odcinka obwodnicy Radomska, który był opracowany przed laty, byłby mniejszym zagrożeniem dla tutejszego ekosystemu (odległość pomiędzy ulicami Chabrową i Bohomolca jest duża – w tym planie obwodnica miała przebiegać pośrodku odległości między tymi ulicami), jednakże najbardziej satysfakcjonujące byłoby takie wyznaczenie planów rozbudowy obwodnicy, aby była ona zupełnie oddalona od domów i nie kolidowała w życie i populację zamieszkującą ten teren.

- uwagi i wnioski Państwa Marzeny i Roberta Rudawskich przesłane do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 4 stycznia 2016 r.

W przesłanym mailu Państwo Marzena i Robert Rudawscy przedstawili następujące uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowej inwestycji na odcinku południowo-zachodniej części obwodnicy miasta Radomska w ciągu drogi krajowej 91.

Po zapoznaniu się z dostępnymi materiałami nasuwa się wniosek, że jedynym aktualnie procedowanym wariantem jest wariant C z obiektami inżynierskimi nad ulicą Wymysłowską, linią kolejową, rzeką Radomką oraz rejonem skrzyżowania ulic Torowej i M. Dąbrowskiej.

W ocenie właścicieli posesji znajdującej się bezpośrednio w strefie oddziaływania projektowanej obwodnicy, niedopuszczalne jest projektowanie drogi klasy GP przez obszary zabudowy jednorodzinnej. Mapy będące podkładem dla projektu pochodzą sprzed kilku lat i nie uwzględniają aktualnej zabudowy tych terenów. W ostatnich latach w dzielnicy Wymysłówki powstał zbiornik wodny z częściowym przeznaczeniem rekreacyjnym, wspólnymi siłami Miasta i Wspólnoty Gruntowej powstał plac zabaw, a aktualnie jest budowana w ramach budżetu obywatelskiego łaźnia solankowa dla osób z problemami układu oddechowego.

Budowa obwodnicy o wysokim natężeniu ruchu wprowadzi na ten teren znaczne zanieczyszczenie w postaci spalin oraz pozostałych zanieczyszczeń od przejeżdżających pojazdów i ładunków. Znaczny wzrost hałasu znacząco wpłynie na ludzi i zwierzęta mieszkające na tym terenie.

Uważamy, że podobnie jak w przypadku wielu innych miast, obwodnica powinna powstać w całości poza terenem zabudowy mieszkalnej (w odległości 200-300 m na zachód od ul. Jałowcowej). Tereny leśne stałyby się wtedy naturalną barierą dla hałasu oraz filtrem dla zanieczyszczeń. Przy dzisiejszej wiedzy i możliwościach technicznych istnieje możliwość zapewnienia nielicznym zwierzętom występującym na tym terenie (w większości drobnej zwierzynie o ograniczonym terytorium poruszania się) warunki do prawidłowej egzystencji.

- uwagi i wnioski Pana Roberta Kubika przesłane do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 4 stycznia 2016 r. W swoim mailu Pan Robert Kubik przesłał następujące uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowej inwestycji na odcinku południowo-zachodniej części obwodnicy miasta Radomska w ciągu drogi krajowej 91.

Po zapoznaniu się z dostępnymi materiałami nasuwa się wniosek, że jedynym aktualnie procedowanym wariantem jest wariant C z obiektami inżynierskimi nad ulicą Wymysłowską, linią kolejową, rzeką Radomką oraz rejonem skrzyżowania ulic Torowej i M. Dąbrowskiej.

W ocenie mieszkańca którego posesja znajduje się bezpośrednio w strefie oddziaływania projektowanej obwodnicy, niedopuszczalne jest projektowanie drogi klasy GP przez obszary zabudowy jednorodzinnej. Mapy będące podkładem dla projektu pochodzą sprzed kilku lat i nie uwzględniają aktualnej zabudowy tych terenów. W ostatnich latach w dzielnicy Wymysłówek powstał zbiornik wodny z częściowym przeznaczeniem rekreacyjnym, wspólnymi siłami Miasta i Wspólnoty Gruntowej powstał plac zabaw, a aktualnie jest budowana w ramach budżetu obywatelskiego tężnia solankowa dla osób z problemami układu oddechowego.

Budowa obwodnicy o wysokim natężeniu ruchu wprowadzi na ten teren znaczne zanieczyszczenie w postaci spalin oraz pozostałych zanieczyszczeń od przejeżdżających pojazdów i ładunków. Znaczny wzrost hałasu znacząco wpłynie na ludzi i zwierzęta mieszkające na tym terenie.

Pan Robert Kubik uważa również, że podobnie jak w przypadku wielu innych miast, obwodnica powinna powstać w całości poza terenem zabudowy mieszkalnej (w odległości 200-300 m na zachód od ul. Jałowcowej). Tereny leśne stałyby się wtedy naturalną barierą dla hałasu oraz "filtrem" dla zanieczyszczeń. Przy dzisiejszej wiedzy i możliwościach technicznych istnieje możliwość zapewnienia nielicznym zwierzętom występującym na tym terenie (w większości drobnej zwierzynie o ograniczonym terytorium poruszania się) warunki do prawidłowej egzystencji,

- uwagi i wnioski Pana Jarosława Ferencza przesłane do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 4 stycznia 2016 r. W swoim mailu Pan Jarosław Ferencz przesłał następujące uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowej inwestycji na odcinku południowo-zachodniej części obwodnicy miasta Radomska w ciągu drogi krajowej 91.
 - na stronie 111 STRESZCZENIA raportu o oddziaływaniu na środowisko nie uwzględniono głosów społeczeństwa, które zostały złożone po konsultacjach w dniu 4 listopada 2013 r. Na spotkaniu informowano o możliwości wypełnienia ankiet przez mieszkańców, którzy nie mogli uczestniczyć w spotkaniu wyznaczonym w dzień roboczy. Po spotkaniu 4 listopada 2013 r. mieszkańcy wypełnili ankietę, w których wypowiedzieli się przeciwko wariantowi C, czyli przebiegowi przez dzielnicę Folwarki, a opowiedzieli się za wariantem A, tj. przebiegu przez ulicę Wypoczynkową w Radomsku. Za tym wariantem wypowiedziało się ponad 600 mieszkańców z dzielnicy Folwarki, Osiedla Mickiewicza oraz mieszkańców

dzielnicy Wymysłówek z okolicy ul. Wymysłowskiej. Ankiety te zostały wysłane na adres URS, czyli instytucji sporządzającej raport w dniu 6 oraz 7 listopada 2013 r.;

- podczas badania stopnia hałasu posługiwano się nieaktualnymi mapami, na których nie są naniesione nowe domy w obrębie 28. W przebiegu wariantu C obwodnicy Radomska w śladzie budowy obwodnicy oraz w strefie oddziaływania zwiększonego hałasu znajdują się budynki mieszkalne zlokalizowane m.in. na działkach 104/8, 104/9, 104/10, 104/11 i 104/13 w obrębie geodezyjnym 28 m. Radomska,
- budowa wiaduktu nad ul. Torową i Marii Dąbrowskiej oraz nad stawami wymusza budowę dróg serwisowych i budowę kilku skrzyżowań (na powierzchni 10 arów będą w rejonie wiaduktu 4 skrzyżowania), które stwarzają niebezpieczeństwo dla dzieci w drodze do szkoły (Szkoła Podstawowa nr 3 z oddziałami integracyjnymi znajdująca się przy ul. M. Dąbrowskiej w odległości 150 metrów od planowanego wiaduktu),
- w śladzie obwodnicy w wariantcie C, na południe od granic miasta znajdują się jedyne w swoim rodzaju 2 oczka wytopiskowe porośnięte przez roślinność torfowiskowo-turzycową oraz zamieszkałe przez liczne płazy z rodziny żab i salamander. Oczka te w wyniku budowy obwodnicy ulegną zniszczeniu, a z nimi unikalny ekosystem będący pozostałością zlodowacenia Warty - istnienie tych oczek i specyficznych zbiorowisk roślinno-zwierzęcych nie zostało ujęte w raporcie.

Wniosek: wnioskuję o negatywne zaopiniowanie przebiegu obwodnicy w wariantcie C, który brany jest pod uwagę w wariantcie budowy całej obwodnicy 3, 4, 8. Wariant 8 na odcinku obwodnicy Radomska budzi olbrzymie protesty społeczne zarówno w dzielnicy Folwarki, jak i na osiedlu Wymysłówek w rejonie ul. Piłsudskiego i Wymysłowskiej, a także osiedla Mickiewicza.

- pismo Pana Romana Kędry z 3 stycznia 2016 r. przesłane do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 4 stycznia 2016 r. W piśmie tym Pan Roman Kędra wnioskuję o umorzenie w całości postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. W uzasadnieniu pisma Pan Roman Kędra wskazuje, iż zasadnym wydaje się wątpliwość zgodności opracowywanego w 2013 r. raportu oddziaływania na środowisko z aktualnym stanem środowiska oraz z obowiązującymi normami technicznymi. Zasadną wydaje się też wątpliwość, czy w świetle obowiązujących przepisów dawno opracowany raport nie będzie naruszał prawa właścicieli sąsiednich działek poprzez nadmierną emisję hałasu, umożliwiającą normalne funkcjonowanie i korzystanie z własności nieruchomości. Przedłużające się postępowanie powoduje niepewność właścicieli nieruchomości będących w oddziaływaniu planowanej inwestycji co do swojego losu. Umorzenie postępowania spowoduje ponowne przeanalizowanie przez GDDKiA możliwości poprowadzenia obwodnicy zgodnie z oczekiwaniami lokalnej społeczności, a nie z góry narzuconymi wariantami, które to na przestrzeni lat się zmieniały, które obecnie są krytykowane przez mieszkańców których dotyczy ta inwestycja w sposób bezpośredni (mieszkańcy posesji do wyburzenia) oraz niejako w sposób pośredni (mieszkańcy posesji, które będą usytuowane przy obwodnicy, na które ta obwodnica będzie oddziaływać). Ponowne postępowanie może wyjaśnić, dlaczego proponowany wariant A jest niezgodny z założeniami Studium Radomska z 2001 r. Dlaczego w ogóle, mimo protestów i w jakich okolicznościach, powstał ten wariant w trakcie prowadzonego postępowania przez GDDKiA, który może zniszczyć życie ludziom, którzy cały dorobek swojego życia włożyli w posesję, które teraz mogą być wyburzone. Najgorszym możliwym rozwiązaniem dla mieszkańców byłoby zawieszenie postępowania, które spowodowałoby dalsze lata życia w niepewności. W związku z powyższym Pan Roman Kędra wnosi o rozpatrzenie jego wniosku.

- pismo Pana Sławomira Kalinowskiego z 3 stycznia 2016 r., (otrzymane przez RDOŚ w Łodzi 4 stycznia 2016 r.) wnoszące następujące uwagi i wnioski w przedmiotowej sprawie.
Zdaniem Pana Sławomira Kalinowskiego zarówno przedłożony przez inwestora, tj. GDDKiA Oddział w Łodzi, raport o oddziaływaniu na środowisko z listopada 2013 r., jak i przedłożony do RDOŚ w Łodzi suplement do ww. raportu (wersja wrzesień 2015 r.) wykonane zostały w oparciu o nieaktualne od kilku lat mapy geodezyjne, które nie odzwierciedlają istniejącego stanu faktycznego. Potwierdzenie powyższego wniosku stanowi np. brak uwzględnienia na powyższych mapach istniejących budynków – w tym budynków mieszkalnych (np. na działce nr ewid. 383, str. 2/58 suplementu). Powyższe wskazuje, iż zarówno inwestor jak i sporządzający w jego imieniu raport/suplement do raportu wykonawca, nie uwzględnili realnego i potencjalnie niekorzystnego oddziaływania hałasu na prawdopodobnie zamieszkujących w tych budynkach ludzi. Nikt ze strony inwestora nie zainteresował się rzetelnym sporządzeniem raportu/suplementu uwzględniając faktyczny stan prawny, a także zdroworozsądkowe realia znikania wiekowych – drewnianych zabudowań i wpływu tego faktu na emisję hałasu. Ww. argumenty wskazują jednoznacznie, iż przedstawione przez inwestora dokumenty nie powinny (i nie mogą) być uwzględniane przy wydaniu jakiegokolwiek prawomocnej decyzji administracyjnej. Biorąc pod rozwagę powyższe uwagi, zdaniem Pana Sławomira Kalinowskiego, należy uznać, iż przekazana przy piśmie z 10 października 2015 r. (znak: PPIS-ON-ZNS-440/86/15) opinia PPIS w Piotrkowie Trybunalskim została wydana z wadą prawną.
Z suplementu nie wynika, aby inwestor w jakikolwiek sposób odniósł się do wskazań zawartych w piśmie RDOŚ w Łodzi z 31 stycznia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.1 dotyczących wyodrębnienia proceduralnego i treściowego w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia z zastrzeżeniem uwzględnienia w wyodrębnionym wariancie możliwości przeprojektowania obwodnicy Srocka. Z przedstawionych informacji (oraz posiadanej wiedzy) wynika, iż pomimo odniesienia się w suplemencie do trzech dotychczas prezentowanych przez inwestora wariantów obwodnicy Srocka, w faktycznych jego planach pozostają do realizacji tylko i wyłącznie (bez względu na zgłaszane przez mieszkańców opinie i wnioski) wytyczne Departamentu Przygotowania Inwestycji GDDKiA. Powyższe wytyczne nakazują realizację najbardziej uciążliwego dla mieszkańców (a najkorzystniejszego dla GDDKiA) przebiegu obwodnicy Srocka wg tzw. Wariantu A przebiegającego (cyt. z protokołu posiedzenia KOPI przy Generalnym Dyrektorzem Dróg Krajowych i Autostrad nr 18/2011 z 22 sierpnia 2011 r.) „... po zachodniej stronie miejscowości, bliżej ścisłej zabudowy mieszkaniowej”. Jak wynika z treści powyższego protokołu jedynym kryterium dla GDDKiA było i jest – potencjalny koszt inwestycji, który dla wariantu A (tylko z uwzględnieniem kryterium długości odcinka drogi – najkrótszy wariant obwodnicy, tj. ok. 3,7 km) oszacowany został jako najtańszy, w przeciwieństwie do postulowanego przez mieszkańców i najmniej dla nich uciążliwego wariantu C (strona wschodnia DK91), ale skalkulowanego z uwagi na większą długość (ok. 4,2 km) jako najdroższy.
Z udostępnionych dokumentów nie wynika uzasadnienie rozbieżności pomiędzy raportem z 11/2013 a suplementem z 09/2015 w zakresie projektowanych wg wariantu A dwóch rond, w tym ronda planowanego na działkach nr 373 i 374 w Srocku. W treści suplementu nie odniesiono się do istnienia lub lokalizacji tych rond, a także rozwiązań komunikacyjnych związanych z planowanym wcześniej rozwiązaniem skomunikowania ul. Południowej w Srocku z DK91 poprzez ww. rondo. W tym zakresie nie odniesiono się do wpływu i uciążliwości hałasowych dla budynków zlokalizowanych m.in. na działkach nr 373 i 374.

Z raportu oraz Suplementu wynika, że inwestor nie planuje minimalizacji niekorzystnego wpływu oddziaływania hałasu poprzez wybudowanie w ramach planowanych wariantów obwodnicy Srocka w sąsiedztwie zabudowań mieszkalnych (np. działki 373 i 374) urządzeń ochrony przeciwdźwiękowej w postaci tzw. ekranów akustycznych, a planowane stosowanie tzw. cichych nawierzchni nie gwarantuje dochowania norm natężenia hałasu.

Biorąc pod uwagę powyższe, Pan Sławomir Kalinowski wnioskował o wstrzymanie prac nad rozpatrzeniem wniosku w sprawie wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla opisywanego przedsięwzięcia dotyczącego realizacji obwodnicy Srocka do czasu przeprowadzenia przez inwestora w sposób rzetelny procesu konsultacji społecznych, w tym przedstawienia rzetelnego i pełnego raportu na temat wpływu poszczególnych wariantów obwodnicy na środowisko.

- pismo Państwa Iwony i Piotra Sochackich oraz Pani Małgorzaty Ostrowskiej z 4 stycznia 2016 r., otrzymane przez RDOŚ w Łodzi 4 stycznia 2016 r. i zawierające w swej treści następujące uwagi i wnioski do prowadzonego postępowania.

Zdaniem wnoszących ww. pismo, raport o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia został opracowany w listopadzie 2013 r., wobec powyższego jest bardzo zdezaktualizowany i wymaga szerokiego uzupełnienia, a w niektórych rozdziałach powinien zostać opracowany od nowa. Aktualizacji wymagają też przywoływane w raporcie akty prawne. Autorzy pisma uważają, iż dla opisywanych oddziaływań akustycznych projektowanej obwodnicy Srocka zostały popełnione błędy przy przeprowadzaniu analizy. Zgodnie z przepisami dopuszczalny równoważny poziom hałasu pochodzącego od drogi dla zabudowy zagrodowej nie powinien przekraczać dla pory dziennej 65 dB(A), zaś dla pory nocnej 56dB(A) zgodnie z omawianymi obliczeniami przedstawionymi w tab. 32 raportu, prognozowana wartość równoważnego poziomu dźwięku bez zabezpieczeń akustycznych będzie wynosić w roku 2015 r. dla pory dziennej $L_{AeqD}=62,8$ dB(A), zaś dla pory nocnej $L_{AeqD}=58,3$ dB(A). Jednocześnie dla 2030 r. dla pory dziennej $L_{AeqD}=66,2$ dB(A), zaś dla pory nocnej $L_{AeqD}=61,1$ dB(A). Maksymalna wielkość przekroczeń dla 2015 r. będzie wynosić dla pory dziennej 6,3 dB(A), zaś dla pory nocnej 10,2 dB(A). Przy zastosowaniu ekranów akustycznych można ograniczyć poziom hałasu o 10 dB(A), zaś zastosowanie cichych nawierzchni może obniżyć poziom hałasu o dalsze 5 do 11 dB(A). Wobec powyższego, teoretycznie można obniżyć poziom hałasu łącznie o maksymalnie 21 dB(A). Jednak podczas budowy obwodnicy w Srocku obwodnica będzie przecinana przez drogę lokalną do Dąbrówki. Wobec powyższego skuteczność ekranu obniży się maksymalnie do 5 dB(A), zaś z uwagi na niską prędkość dopuszczalną pojazdów poruszających się po obwodnicy (maks 70 km/h) nie będzie zachodziło samooczyszczenie się cichych nawierzchni, wobec tego zgodnie z cytowanymi danymi zawartymi w raporcie, budowa obwodnicy Srocka w proponowanym przez Inwestora wariantcie nie zapewni komfortu akustycznego dla gospodarstw zagrodowych autorów pisma. Zdaniem Państwa Iwony i Piotra Sochackich oraz Pani Małgorzaty Ostrowskiej jedyną możliwością zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu będzie budowa obwodnicy z wystarczającym oddaleniem od siedzib ludzkich, co przy ograniczeniu budowy ekranów akustycznych może być rozwiązaniem tańszym i mniej ingerującym w krajobraz.

Dla obliczeń rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń do powietrza nie wykonano obliczeń dla rozprzestrzeniania się pyłu zawieszonego PM2.5, jak również akroleiny której emisja następuje z silników wysokoprężnych i która to emisja jest bardzo uciążliwa dla ludzi. Nie brano również pod uwagę emisji węgla elementarnego, który będzie emitowany z silników wysokoprężnych z uwagi na podjazd pod górę na wiadukt. Do obliczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń przyjęto wartości tła zanieczyszczeń określonego przez WIOŚ w Łodzi, delegaturę

w Piotrkowie Trybunalskim w piśmie z 11 maja 2012 r., tj. dla danych pomiarowych uzyskanych w 2011 r. Tak stare dane nie powinny być dopuszczone do analiz będących przedmiotem postępowania prowadzonego w 2016 r. Dla analiz zanieczyszczenia powietrza przyjęto, że powietrze w okolicy Srocka jest stosunkowo czyste z uwagi na rolniczy charakter miejscowości i brak przemysłu. Jednak obecne analizy i publikacje Inspekcji Ochrony Środowiska wykazują, że dla miejscowości pozbawionych centralnych źródeł ciepła, tzw. Niska emisja może być źródłem ponad 80% stężeń pyłu zawieszonego, pyłu PM10 i PM2,5 oraz benzo- α -pirenu. Jednocześnie należy stwierdzić, że niska emisja pochodząca z transportu jak i z sektora bytowo-komunalnego będzie powodować przekroczenia wartości dopuszczalnych w powietrzu głównie zanieczyszczeń pyłowych i w omawianym wariantcie obwodnicy będzie powodowało przekroczenia wartości dopuszczalnych PM2,5 i PM10. Jednocześnie dla obliczeń emisji przyjęto wartości emisji przyjmowane dla silników dla norm Euro IV i Euro V. W opinii autorów uwag i wniosków, biorąc pod uwagę oszustwa koncernów samochodowych dotyczące fałszowania i zaniżania parametrów emisji należy zweryfikować wartości emisji zanieczyszczeń dla najnowszych norm emisji.

Dla omawianej obwodnicy Srocka przyjęto odwodnienie drogi poprzez rowy trawiaste. Przyjęte rozwiązanie nie zapewnia ochrony wód podziemnych i ziemi podczas awaryjnych rozlewów ropopochodnych lub toksycznych substancji przemysłowych. Awaryjne rozlewy paliw płynnych może nastąpić zarówno w wypadku pojazdów z uszkodzeniem ich zbiorników paliw oraz w większej skali przy awarii cystern przewożących paliwa płynne czy toksyczne substancje przemysłowe. Przy rozlaniu paliwa szczególnie w trakcie suszy dochodzi do szybkiej infiltracji i przedostania się paliw na powierzchnię pierwszej warstwy wodonośnej. Przy analizie wpływu zanieczyszczeń odprowadzanych z terenu obwodnic w tym obwodnicy Srocka analizie poddano jedynie wpływ na gminne ujęcie wody, nie omówiono w ogóle potencjalnego wpływu zanieczyszczeń odprowadzanych z instalacji odwodnienia drogi na kopane studnie gospodarskie, które jeszcze powszechnie są używane na terenach wiejskich.

Zdaniem Państwa Iwony i Piotra Sochackich oraz Pani Małgorzaty Ostrowskiej w raporcie nie uwzględniono również wpływu budowy obwodnicy Srocka na występujące tu gatunki płazów, a w szczególności na utrudniony ich dostęp do dwóch stawów, które są miejscem rozrodu dla tych zwierząt podlegających ochronie prawnej. Na terenie tym występują dość liczne populacje ropuchy szarej, ropuchy zielonej, żaby trawnej oraz żaby moczarowej. Budowa obwodnicy w tym wariantcie zlikwiduje szlak migracji płazów do miejsc rozrodu, co wpłynie na istotne zmniejszenie ich populacji na tym terenie. Jednocześnie w raporcie nie odniesiono się do występującej populacji gadów reprezentowanych na tym terenie (obwodnica Srocka), tj. jaszczurki zwinki i jaszczurki żyworodnej.

Biorąc pod uwagę przedstawione zastrzeżenia Państwo Iwona i Piotr Sochaccy oraz Pani Małgorzata Ostrowska wnioskuje o wydanie decyzji o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji. Jeżeli wydanie takiej decyzji nie będzie możliwe, wnoszą o zobowiązanie inwestora do aktualizacji raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko o elementy wyszczególnione w powyższych uwagach.

Realizacja wariantu A obwodnicy Srocka nie zapewni właściwych warunków akustycznych, czystości powietrza i wpłynie na pogorszenie zalet krajobrazu poprzez budowę nieskutecznych ekranów akustycznych oraz wpłynie negatywnie na stan jakości powietrza. Jednocześnie wariant ten ograniczy rozwój miejscowości Srock w kierunku zachodnim. Wobec powyższego, zdaniem autorów pisma, najkorzystniejszym wariantem realizacji obwodnicy Srocka byłby wariant B, który to wariant przewiduje największe oddalenie obwodnicy Srocka od siedzib

mieszkańców, nie wpłynie tak negatywnie na walory środowiska czy krajobrazu, i który ze względu na ograniczenie ekranów akustycznych będzie jednocześnie najtańszym wariantem realizacji tej obwodnicy.

- pismo Prezydenta Miasta Radomska z 31 grudnia 2015 r., znak: RIN.7011.45.2015 (dotyczy: TIN.7012.1.2013) przesłane do RDOŚ w Łodzi drogą elektroniczną (mailowo na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl) 4 stycznia 2016 r. oraz otrzymanego przez RDOŚ w Łodzi za pośrednictwem operatora pocztowego 7 stycznia 2016 r.

Prezydent Miasta Radomska w ww. piśmie wskazuje, że w art. 66 pkt 1 ppkt 7 ustawy ooś, określono szczegółowo kryteria wyboru wariantu danego przedsięwzięcia, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w tym ludzi i dobra materialne. Tymczasem autorzy raportu wybór najkorzystniejszego i najmniej korzystnego wariantu oparli jedynie na 3 kryteriach, tj. średnia wartość przyrodnicza, ilość odcinków o najwyższej kolizyjności i ocenie przyrodników prowadzących inwentaryzację. Jest to spójne z ogólną filozofią opracowania tak dalece marginalizującego zagadnienia ochrony ludzi, mienia i możliwych konfliktów społecznych, a raczej prawdopodobnego, wysokiego stopnia ich eskalacji. W uzasadnieniu pojawia się tzw. czynnik społeczny gwarantujący mniejszą kolizyjność z zabudową mieszkaniową. Owa mniejsza kolizyjność to 29 wyburzeń dla wariantu 5 i 31 wyburzeń dla wariantu 8. Tymczasem dla mieszkańców Radomska w odniesieniu do każdego z zainteresowanych to jego dorobek, miejsce zamieszkania oraz dla niektórych miejsce prowadzenia działalności gospodarczej i źródło utrzymania. Przy takich racjach nie jest elementem neutralizującym konflikt, perspektywa wypłacenia poszkodowanym rekompensat w kwotach liczonych łącznie na dziesiątki milionów zł. Wziąć to powinien przede wszystkim inwestor, który gospodaruje środkami publicznymi.

Na etapie Studium techniczno – ekonomiczno – środowiskowego został wypracowany wspólny z Urzędem Miasta Radomska wariant przebiegu obwodnicy A określany następnie jako tzw. wariant społeczny. W maju 2010 r. mieszkańcy Radomska przychylnie odnieśli się do przedstawionego im projektu przebiegu obwodnicy. Niestety wariant ten nie został dopuszczony do dalszych prac projektowych decyzją Komisji Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych (KOPI) z 11 sierpnia 2011 r., z uwagi na potrzebę uzyskania dla tego wariantu odstępstwa od warunków technicznych. KOPI nie zezwoliło również na wystąpienie do Ministra Infrastruktury z wnioskiem o udzielenie takiego odstępstwa. W związku z tym, na dalszym etapie postępowania projektowego dla obwodnicy Radomska w ciągu DK91 miejsce wariantu społecznego „A” zajął tzw. wariant „A po KOPI” oraz wariant C. W odbiorze większości zainteresowanych mieszkańców wypowiedających się w trakcie całego procesu postępowania „A po KOPI” jest wariantem złym podczas gdy wariant „C” jest wariantem niedobrym. Zatem tylko spośród tych dwóch wariantów mieszkańcy mieli możliwość dokonania oceny i wyboru.

Inwestor marginalizuje zagadnienia dotyczące oddziaływania inwestycji na ludzi i dobra materialne, poruszając te kwestie w sposób lakoniczny i rozproszony, pomimo ustawowego obowiązku zawarcia w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko analizy możliwych konfliktów związanych z planowanym przedsięwzięciem, pomija te kwestie pozostawiając je nie zdiagnozowanymi. Raport nie zawiera takiego rozdziału, ani nawet odrębnego punktu dotyczącego tej problematyki.

Biorąc pod uwagę ostatnie decyzje inwestora przedsięwzięcia drogowego, polegające na zmianie dotychczas rekomendowanego wariantu na wariant 8 wyprofilowany środowiskowo, Prezydent Miasta Radomska zwraca się ze stanowczym wnioskiem, aby w podejmowanej ocenie oddziaływania przedmiotowej drogi na środowisko, a zwłaszcza na ludzi i ich dobra materialne, czynnik ludzki był traktowany jako priorytetowy i nadrzędny.

- pismo Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego w Radomsku, ul. Piłsudskiego 144, 97-500 Radomsko z 3 stycznia 2016 r., otrzymane przez RDOŚ w Łodzi 7 stycznia 2016 r.

W powyższym piśmie Ks. Adam Szwedzik wskazuje, iż działając w imieniu parafii składa stanowczy protest przeciwko planom budowy obwodnicy DK91 i skrzyżowania umiejscowionych przy ul. Piłsudskiego w okolicy Kościoła pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego w Radomsku. Parafia ta obejmuje ulice: Baczyńskiego, Bohomolca, Chabrowa, Grzybowa, Jacka Soplisy, Kombatanka, Leopolda Staffa, Osiedle Mickiewicza, Piłsudskiego, Szarych Szeregów, Wymysłowska, Wypoczynkowa; wsie: Dąbrówka, Klekotowe, Lipie.

W opinii Ks. Adama Szwedzika, przebieg obwodnicy, której celem jest przejście ruchu tranzytowego przebiegającego przez Radomsko w kierunku północ-południe w pobliżu miasta, tj. osiedli i miejsc zamieszkałych przez ludzi jest nieporozumieniem. Przedstawiony raport o oddziaływaniu na środowisko nie uwzględnia liczby parafian i gości odwiedzających świątynię, którzy będą zmuszeni przecinać ogromne skrzyżowanie, które powstanie przy ul. Piłsudskiego w sąsiedztwie kościoła. Usytuowanie obwodnicy w projektowanym przebiegu (wariant C) oznacza nieliczenie się z opiniami mieszkańców, w tym stanowiskiem Rady Miejskiej w Radomsku. Zdaniem Ks. Adama Szwedzika, z punktu widzenia środowiska należy myśleć przyszłościowo i tego typu inwestycje wyprowadzać poza miasto.

- pismo Pana Grzegorza Bobera z 4 stycznia 2016 r., otrzymane przez RDOŚ w Łodzi 7 stycznia 2016 r. W swoim piśmie Pan Grzegorz Bober zarzuca prowadzonemu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi postępowaniu następujące błędy:
 - naruszenie art. 28 k.p.a. oraz art. 7, art. 10, art. 77, art. 80 k.p.a. poprzez nieuznania go za stronę postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowej inwestycji i w konsekwencji dodatkowo naruszenie art. 73 § 1 k.p.a. poprzez nieudostępnienie całych akt sprawy,
 - naruszenie art. 106 § 2 k.p.a. poprzez niepowiadomienie go o wystąpieniu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku,
 - naruszenie art. 36 ustawy ooś w związku z art. 91 § 3 k.p.a. poprzez nie przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa z udziałem wszystkich stron postępowania,
 - naruszenie art. 75 k.p.a. poprzez procedowanie na nieaktualnych dokumentach (podkłady geodezyjne) lub bezkrytyczne opieranie się na dokumentach innych organów, sprzecznych z art. 106 k.p.a.,
 - naruszenie art. 51 ust. 2 pkt 2, art. 92 ust. 1 pkt 1, art. 66 ust. 1 pkt 7 ustawy ooś, poprzez nieuwzględnienie spadku wartości nieruchomości znajdujących się w pobliżu obwodnicy Radomska z uwagi na różnorakie immisje (hałas, zanieczyszczenie środowiska), uciążliwości związane z dużym ruchem tranzytowym, w tym także zmiany okolicznego krajobrazu,
 - naruszenie art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, iż Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

W oparciu o powyższe, Pan Grzegorz Bober w swoim piśmie wniósł o:

- ustalenie stron postępowania zgodnie z art. 28 k.p.a. biorąc pod uwagę ich interes prawny i faktyczny,
- ponowne przeprowadzenie wszystkich czynności z udziałem wszystkich ustalonych zgodnie z wymogami prawa stron postępowania, w tym ponowne wyznaczenie i przeprowadzenie rozprawy administracyjnej,

- wystąpienie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku z wnioskiem o właściwe uzasadnienie stanowiska zawartego w piśmie z 27 października 2015 r.,
- wystąpienie do wnioskodawcy, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi o przedstawienie aktualnej dokumentacji i materiałów (np. podkłady geodezyjne) w oparciu o które przygotowana jest ocena oddziaływania na środowisko,
- uzupełnienie dokumentacji o wyliczenia dotyczące spadku wartości nieruchomości,
- zawieszenie prowadzonego postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do dnia uzyskania stanowiska Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku zawierającego właściwe uzasadnienie oraz uzyskania od wnioskodawcy aktualnej dokumentacji.

W uzasadnieniu swojego pisma Pan Grzegorz Bober wskazał, że celem planowanego przedsięwzięcia jest odciążenie od ruchu takich miejscowości jak: Srock, Rozprza, Kamieńsk i Radomsko, poprzez przejęcie przez obwodnicę ruchu tranzytowego oraz podniesienie poziomu swobody ruchu na istniejącej i projektowanej drodze nr 91 z zachowaniem dbałości o ochronę tych obojętów przed nową zabudową. Stworzenie bezpiecznego nowego odcinka drogi krajowej nr 91 zapewniającego wysoki komfort dalekobieżnego ruchu drogowego o dużych prędkościach podróży. Budowa obwodnicy Radomska ma za zadanie przejęcie ruchu tranzytowego.

Ustalenie stron postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odbywa się na ogólnych zasadach określonych w k.p.a. Zgodnie z art. 28 k.p.a., stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego bądź obowiązku dotyczy postępowanie, albo każdy kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Planowana droga przecina nieruchomość położoną przy ul. Piłsudskiego 150/154 w Radomsku, której Pan Grzegorz Bober jest właścicielem, a ponadto będzie miała na nią znaczący wpływ (immisje). Czyli przeprowadzona właściwie analiza śladu przebiegu obwodnicy jednoznacznie wskazuje, że posiada on interes prawny (co najmniej w rozumieniu art. 140 k.c.) i faktyczny w prowadzonym postępowaniu. Wg powołanego przepisu, właściciel może w granicach określonych w tym przepisie korzystać z rzeczy z wyłączeniem innych osób, a to znaczy, że te podmioty muszą powstrzymać się od wszelkiej ingerencji w sferę uprawnień właściciela.

Pan Grzegorz Bober uważa, iż nie będąc uznanym za stronę postępowania, został on pozbawiony szeregu kluczowych uprawnień związanych z udziałem w postępowaniu. Zdaniem Pana Grzegorza Bobera, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi nie przyznał mu statusu strony w postępowaniu administracyjnym, w ten sposób doszło do naruszenia art. 28 k.p.a. oraz art. 7, art. 77, art. 80 k.p.a. i w konsekwencji nie był on zawiadamiany o żadnej podejmowanej przez RDOŚ w Łodzi czynności.

Pan Grzegorz Bober zarzuca również, że podczas wizyty w siedzibie RDOŚ w Łodzi zostało mu udostępnione jedynie część dokumentacji, a nie całość akt sprawy.

Pan Grzegorz Bober wskazuje też, że nie brał udziału w rozprawie administracyjnej w 2013 r. ponieważ nie był o niej powiadomiony, podobnie jak i mieszkańcy osiedla Mickiewicza, ul. Szarych Szeregów, ul. Piłsudskiego, ul. Staffa i ul. Bohomolca w Radomsku. Pan Grzegorz Bober powołuje się na art. 91 § 2 k.p.a., który mówi, że zawiadomienie stron o rozprawie jest obowiązkowe, co potwierdza wiele orzeczeń sądów administracyjnych. Dlatego po zmianie wariantu preferowanego (na wariant 8), zdaniem wnoszącego, powinien on być przedmiotem rozprawy przeprowadzonej zgodnie z wymogami prawa, o której zostaną zawiadomione wszystkie strony postępowania.

Pan Grzegorz Bober wyjaśnia również, iż nie zgadza się ze stanowiskiem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku, który w piśmie z 27 października 2015 r.

stwierdził m.in., że „Planowana inwestycja po zrealizowaniu zgodnie z przyjętymi w opracowaniu rozwiązaniach technicznymi, technologicznymi i organizacyjnymi nie będzie oddziaływała negatywnie na środowisko, a tym samym na zdrowie ludzi” ponieważ nie wiadomo na jakich przesłankach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku opiera swoje stanowisko. Ponadto pismo nie zawiera uzasadnienia dla prezentowania takiego stanowiska, co rodzi podejrzenie, że opinia autora wyrażona zastała arbitralnie. Organ ten nie uwzględnił i nie porównał choćby liczby rozbiórek domów w obu wariantach. Skoro wg PPIS w Radomsku planowana inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływała na środowisko, to po co przenosić ruch z centrum miasta na jego dzielnicę. Jeżeli zatem Inspektor Sanitarny twierdzi jak w przyjętym stanowisku, to powinien je uzasadnić. Tego typu akt wymaga uzasadnienia, jak każda decyzja administracyjna. W związku z powyższym, w opinii Pana Grzegorza Bobera, RDOŚ w Łodzi winien wystąpić do PPIS w Radomsku o właściwe uzasadnienie wyrażonego stanowiska.

Pan Grzegorz Bober w swoim piśmie wskazuje również, że mapy na których wyrysowano przebieg obwodnicy nie są aktualne. Nie tylko nie zawierają nowo powstałych działek, ale co ważniejsze wybudowanych budynków mieszkalnych i gospodarczych. W ten sposób wprowadzają w błąd każdego, kto dokonuje oceny zgromadzonej dokumentacji i wypaczają wyciągane na jej podstawie wnioski (m.in. szereg domów jednorodzinnych, które zostały wybudowane przy ul. Szarych Szeregów i wytyczonej nowej ulicy także nie ujętej na mapie, a także niektórych nowych budynków na osiedlu Folwarki i okolicy).

Po upływie dwudziestojednodniowego terminu składania uwag i wniosków, przypadającego na okres od 15 grudnia 2015 r. do 4 stycznia 2016 r. (włącznie) złożono następujące uwagi i wnioski dot. przedmiotowej sprawy. Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wskazuje iż zgodnie z art. 35 ustawy oos, tj. „*Uwagi lub wnioski złożone po upływie terminu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 7, pozostawia się bez rozpatrzenia*” przedmiotowe pisma pozostawiono bez rozpatrzenia.

- pismo z 6 stycznia 2016 r. (data nadania: 7 stycznia 2016 r., data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 11 stycznia 2016 r.) zawierające uwagi i wnioski dot. przedmiotowej inwestycji złożone przez Pana Lecha Franiaka oraz mieszkańców ulic: Piłsudskiego, Szarych Szeregów, Protazego, Telimeny, Gerwazego, Jacka Soplisy, Podkomorzego, Wojskiego, Pana Tadeusza, Jankiela, Bohomolca, Grzybowej w Radomsku. W piśmie tym zgłoszono m.in. następujące uwagi:
 - nienależyte poinformowanie mieszkańców o podejmowanych przez RDOŚ w Łodzi czynnościach związanych z procesem wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji, a co za tym idzie, brak możliwości wniesienia szczegółowych uwag i wniosków,
 - procedowanie przebiegu obwodnicy Radomska na nieaktualnych mapach „wypaczających stan faktyczny”, nie uwzględniających podziału działek oraz nowowybudowanych domów mieszkalnych przy ul. Szarych Szeregów, budynków gospodarczych i innych nieruchomości,
 - brak dokładnej informacji o wymaganej liczbie wyburzeń w poszczególnych wariantach (A i C) co może prowadzić do niedoszacowania kosztów związanych z wyburzeniami,
 - poprzez realizację wariantu C obwodnicy Radomska, doprowadzenie do podziału miasta/dzielnicy i w konsekwencji utrudnienia komunikacji mieszkańców Radomska na terenie miasta,
 - niedoszacowanie kosztów realizacji wariantu C obwodnicy Radomska (z uwagi na wyburzenia oraz budowę estakady w dzielnicy Folwarki wariant ten może być droższy od pozostałych wariantów),

- wniosek o wytyczenie innej trasy przebiegu obwodnicy – zgodnie ze stanowiskiem Rady Miasta w Radomsku przyjętym podczas nadzwyczajnej sesji 4 stycznia 2016 r.
- pismo z 26 stycznia 2016 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 29 stycznia 2016 r.) Państwa Ewy, Pawła, Teresy i Adama Kowalczyk; pismo z 26 stycznia 2016 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 1 lutego 2016 r.) Państwa Ewy i Krzysztofa Kowalczyk; pismo z 26 stycznia 2016 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 2 lutego 2016 r.) Pana Stefana Wróblewskiego; z 26 stycznia 2016 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 5 lutego 2016 r.) Zakładu Stolarskiego Andrzej Szladerba; tożsame pismo z 26 stycznia 2016 r. (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 9 lutego 2016 r.) podpisane w sposób nieczytelny. Pisma te (o tej samej treści) zawierają wniosek o zmianę lokalizacji planowanej obwodnicy Radomska.

Zgodnie z art. 85 ustawy ooś, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia. Uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać m.in.:

- 1) w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
 - b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
 - ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz opinie organu, o którym mowa w art. 78,
 - wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa zostały zawarte w dalszej części uzasadnienia niniejszej decyzji.

7 stycznia 2016 r., pismem z 4 stycznia, znak: SAO.0002.14.2015 Przewodniczący Rady Miejskiej w Radomsku przesłał do RDOŚ w Łodzi stanowisko Rady Miejskiej w Radomsku z 4 stycznia 2016 r. w sprawie rozbudowy drogi krajowej nr 91 oraz budowy obwodnicy Miasta Radomska w ciągu drogi krajowej nr 91. W stanowisku tym Rada Miejska w Radomsku **negatywnie opiniuje przyjęty przez Komisję Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych wariant „A po KOPI” oraz negatywnie opiniuje wariant „C”**. Rada Miejska w Radomsku w swoim stanowisku z 4 stycznia 2016 r. wskazuje, że obydwa warianty planowanej obwodnicy Radomska nie są zgodne z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Radomska, określającymi pożądaną i społecznie zaakceptowany przebieg drogi krajowej nr 91 oraz co najważniejsze, w znacznym stopniu kolidują z zabudową mieszkaniową zarówno w dzielnicy Wymysłówek (wariant A po KOPI) oraz w dzielnicy Folwarki i Wymysłówek (Wariant C). W stanowisku z 4 stycznia 2016 r. Rada Miejska w Radomsku **postuluje również, aby zaprzestano prac projektowych dotyczących obwodnicy miasta Radomska w wariantcie „A po KOPI” i wariantcie „C” oraz postuluje zaproponowanie nowego przebiegu obwodnicy Radomska, który uzyskałby jak największą aprobatę społeczną**.

Jednocześnie poinformowano, iż przyjęte stanowisko z 4 stycznia 2016 r. Rady Miejskiej w Radomsku anuluje stanowisko w tej samej sprawie podjęte na L sesji 10 marca 2014 r.

W związku z przeprowadzonym ponownym udziałem społeczeństwa w ramach przedmiotowej sprawy administracyjnej, której elementem była możliwość składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od 15 grudnia 2015 r. do

4 stycznia 2016 r. do RDOŚ w Łodzi, w toku postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, niezbędnym było wezwanie podmiotu planującego realizację przedmiotowego przedsięwzięcia do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko do odniesienia się do uwag i wniosków społeczeństwa złożonych (w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl oraz złożonych w formie pisemnej na adres RDOŚ w Łodzi) do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, w przewidzianym ustawowo dwudziestojednodniowym okresie składania uwag i wniosków.

Biorąc pod uwagę powyższe Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 14 stycznia 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.14 (stary znak sprawy: WOOS.4200.2.2012.MG) wezwał Inwestora, tj. Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, w imieniu której działa pełnomocnik Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska, reprezentująca firmę AECOM Polska Sp. z o.o., do wyjaśnienia i uzupełnienia dokumentacji, w tym informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamińska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91” będącym załącznikiem do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowej inwestycji, w następującym zakresie rzeczowym:

- szczegółowe odniesienie się do załączonych do ww. wezwania uwag i wniosków społeczeństwa złożonych (w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl oraz złożonych w formie pisemnej na adres RDOŚ w Łodzi) do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, w przewidzianym ustawowo dwudziestojednodniowym okresie składania uwag i wniosków, przypadającym na okres od 15 grudnia 2015 r. do 4 stycznia 2016 r. włącznie,
- rozszerzenie opisu w rozdziale raportu analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem w kontekście złożonych uwag i wniosków oraz odniesienia się do nich przez Inwestora,
- uczynienie raport o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, po uzupełnieniu ww. okoliczności i wskazań, jednolitym i spójnym.

W związku przeprowadzonym ponownym udziałem społeczeństwa, w ramach niniejszego postępowania administracyjnego, którego elementem była możliwość składania do RDOŚ w Łodzi uwag i wniosków, biorąc pod uwagę uwagi społeczeństwa dotyczące braku rzeczowego uzasadnienia opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku (opinia z 27 października 2015 r., znak: PPIS-ZNS/450/54/15) oraz opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim (opinia z 15 października 2015 r., znak: PPIS-ON-ZNS-440/86/15), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismami z 22 stycznia 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.15, 16 wystąpił do ww. organów Inspekcji Sanitarnej o rozszerzenie uzasadnienia ww. opinii.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 22 stycznia 2016 r. r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.17 (poprzedni znak sprawy: WOOS.4200.2.2012.MG) na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś oraz nawiązując do art. 36 § 1, w związku 35 § 3 k.p.a., zawiadomił strony postępowania że:

- pismem z 14 stycznia 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.14, wezwał Inwestora, tj. Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, w imieniu której działa pełnomocnik Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska o odniesienie się do uwag i wniosków społeczeństwa złożonych (w formie elektronicznej za pomocą środków

komunikacji elektronicznej na adres sekretariat.lodz@rdos.gov.pl oraz złożonych w formie pisemnej na adres RDOŚ w Łodzi) do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, w okresie składania uwag i wniosków, przypadającym na okres od 15 grudnia 2015 r. do 4 stycznia 2016 r.,

- pismem z 22 stycznia 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.15 wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim o rozszerzenie uzasadnienia wydanej opinii z 15 października 2015 r., znak: PPIS-ON-ZNS-440/86/15,
- pismem z 22 stycznia 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.16 wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku o rozszerzenie uzasadnienia wydanej opinii z 27 października 2015 r., znak: PPIS- ZNS/450/54/15.

Powyższe obwieszczenie pismem z 22 stycznia 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.18 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 22 stycznia 2016 r.

W odpowiedzi na pismo RDOŚ w Łodzi z 22 stycznia 2016 r., znak WOOS-I.4210.5.2015.MG.16, pismem z 12 lutego 2016 r., znak: PPIS-ZNS/450/54-1/15/16 (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 17 lutego 2016 r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku zwrócił się do RDOŚ w Łodzi o sprecyzowanie, w jakim zakresie ma być rozszerzone uzasadnienie opinii z 27 października 2015 r., znak: PPIS-ZNS/450/54/15. W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku uzasadnienie opinii z 27 października 2015 r. jest wystarczające. Zdaniem PPIS w Radomsku planowana inwestycja po zrealizowaniu jej zgodnie z przyjętymi w opracowaniu rozwiązaniami nie będzie oddziaływała negatywnie na środowisko, a tym samym na zdrowie ludzi.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, odpowiadając na powyższe pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku, 22 lutego 2016 r. pismem o znaku: WOOS-I.4210.5.2015.MG.19 poinformował Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku o następujących okolicznościach faktycznych i prawnych.

W ramach udziału społeczeństwa w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”, Pan Grzegorz Bober wniósł o wystąpienie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku z wnioskiem o właściwe uzasadnienie stanowiska zawartego w piśmie z 27 października 2015 r.

W piśmie skierowanym do tutejszego organu Pan Grzegorz Bober podniósł, tu cyt.: „Nie zgadzam się ze stanowiskiem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, który w piśmie z dnia 27 października 2015 r. stwierdził m.in. że *„Planowana inwestycja po zrealizowaniu zgodnie z przyjętymi w opracowaniu rozwiązaniami technicznymi, technologicznymi i organizacyjnymi nie będzie oddziaływała negatywnie na środowisko, a tym samym na zdrowie ludzi”* ponieważ nie wiem na jakich przesłankach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku opiera swoje stanowisko. Pismo nie zawiera uzasadnienia dla prezentowania takiego stanowiska, co rodzi podejrzenie, że opinia autora wyrażona została arbitralnie. Organ ten nie uwzględnił i nie porównał choćby liczby rozbiórek domów koniecznych w obu wariantach. Skoro wg niego planowana inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływała na środowisko to po co przenosić ruch z centrum miasta na jego dzielnicę?. Jeżeli Inspektor Sanitarny twierdzi jak

w przyjętym stanowisku to niech je uzasadni. Tego typu akt wymaga uzasadnienia, jak każda decyzja administracyjna". Tu koniec cytatu. Dalej Pan Bober przywołuje uchwałę składu 7 sędziów NSA w Warszawie z dnia 9 listopada 1998 r. OPS 8/98; ONSA 1999, nr 1 poz. 7.

W związku z faktem, iż zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 oraz 78 ust. 1 pkt 2 ustawy o oś, organem właściwym do wydania opinii w przedmiotowej sprawie jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku oraz zgodnie z art. 6 k.p.a., który stanowi, że organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, art. 20 k.p.a., który wskazuje, że właściwość rzeczową organu administracji publicznej ustala się według przepisów o zakresie jego działania - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi nie ma umocowania do uzasadniania stanowiska wyrażonego przez organy współdziałające.

Dlatego też RDOŚ w Łodzi zwrócił się z prośbą, mając na uwadze właściwość rzeczową państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, o rozszerzenie uzasadnienia faktycznego poprzez wskazanie jakimi przesłankami kierował się Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku wydając swoją opinię, w tym mając na uwadze zakres przedmiotowego przedsięwzięcia, jego skalę i prognozowane oddziaływania, wyjaśnienie jakie elementy zostały poddane ocenie i w jakim zakresie, wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, jeśli takowe miały miejsce.

W piśmie z 11 marca 2016 r., znak: PPIS-ZNS/450/54-2/15/16 (otrzymanym przez RDOŚ w Łodzi 18 marca 2016 r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku przesłał do RDOŚ w Łodzi rozszerzenie uzasadnienia swojej opinii z 27 października 2015 r.

W piśmie z 11 marca 2016 r. PPIS w Radomsku wyjaśnił, iż oddziaływanie planowanej rozbudowy drogi krajowej nr 91 na ludzi przejawia się głównie poprzez polepszenie warunków ruchu na drodze, która łączy jedne z większych miejscowości w obrębie województw kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i śląskiego. Droga krajowa nr 91 ma duże znaczenie dla obsługiwanych rejonów, tworzy możliwość rozwoju gospodarczego oraz ruchu turystycznego. Dzięki realizacji inwestycji nastąpi:

- odciążenie miejscowości Srock, Rozprza, Kamieńsk i Radomsko poprzez przejście przez obwodnice ruchu tranzytowego i podniesienie swobody ruchu na istniejącej i projektowanej drodze,
- stworzenie bezpiecznego nowego odcinka trasy drogowej zapewniającego wysoki komfort dalekobieżnego ruchu drogowego o dużych prędkościach podróży,
- dostosowanie przekroju drogi i nawierzchni do prognozowanego ruchu,
- zapewnienie osobnej obsługi komunikacyjnej przyległego terenu przez realizację równoległych dróg dojazdowych.

Na poprawę bezpieczeństwa wpłynie wybudowanie obwodnic i wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza miejscowości oraz przebudowa konstrukcji nawierzchni, budowa ciągów pieszo-rowerowych, budowa dróg dojazdowych, przebudowa skrzyżowań, oświetlenie i wprowadzenie elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego.

PPIS w Radomsku wskazał, iż szkodliwość działania hałasu na organizm człowieka może objawiać się zmęczeniem, gorszą wydajnością nauki, trudnościami w skupieniu uwagi, zaburzeniami orientacji, podwyższeniem ciśnienia krwi, bólem i zawrotami głowy, czasowym lub trwałym uszkodzeniem słuchu. U małych dzieci hałas budzi duży niepokój, niepewność, zagubienie, powoduje płacz. Nie wszyscy są jednakowo wrażliwi na hałasowe uszkodzenie słuchu. Istnieją czynniki predysponujące zależne od genów, ogólnego stanu zdrowia, warunków środowiskowych. Hałas jest zjawiskiem niepożądanym, powoduje on rozdrażnienie, uczucie znużenia i zmęczenia całego organizmu, a szczególnie narządu słuchu. Hałas ma negatywne

działanie na zdrowie i kondycję człowieka. Jego wpływ na organizm można rozpatrywać na trzech poziomach: działania bezpośrednie na ucho środkowe i wewnętrzne, działanie pośrednie i układ nerwowy, działanie na inne narządy.

Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do pogorszenia klimatu akustycznego na terenach przez które będą przebiegały planowane obwodnice, jednak zaproponowane rozwiązania (postawienie ekranów akustycznych, realizacje cichej nawierzchni drogowej), spowodują ograniczenie negatywnego oddziaływania hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej, graniczących z omawianą inwestycją.

Przebudowa drogi krajowej nr 91 wraz z budową obwodnic oraz prognozowany wzrost natężenia ruchu na tych odcinkach spowoduje zwiększoną emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery pochodzących ze spalin samochodowych. Spaliny silników są mieszaniną substancji znajdujących się w różnych stanach skupienia. Spaliny dzielimy na toksyczne oraz nietoksyczne. Do pierwszej grupy zalicza się takie substancje jak: tlenek węgla, węglowodory, tlenki azotu, pyły, dioksyny, metale ciężkie oraz ozon. Z kolei do związków nietoksycznych należą: dwutlenek węgla, tlen, azot oraz para wodna. Trudno jest określić wpływ zanieczyszczeń powietrza wynikający ze szkodliwego oddziaływania spalin samochodowych na zdrowie człowieka, gdyż zależy on od wielu czynników, takich jak m.in. stężenie gazów, odporność organizmu, która jest cechą indywidualną każdego człowieka, czy też od warunków klimatycznych. Jednakże z wielu badań, przeprowadzonych przez naukowców na całym świecie, wynika, że wiele chorób i dolegliwości, może być związanych z wydzieleniem owych trujących związków do środowiska zewnętrznego, które potem są wdychane przez ludzi. Do takich schorzeń z pewnością można zaliczyć: choroby układu oddechowego, zaburzenia centralnego układu nerwowego, choroby oczu, alergie, zaburzenia krążenia.

Analizując przedłożoną dokumentację, PPIS w Radomsku uznał, że przebudowa drogi krajowej nr 91 i budowa obwodnic nie spowoduje ponadnormatywnego oddziaływania inwestycji na emisje substancji do powietrza. Zasięgi ponadnormatywnego oddziaływania zanieczyszczeń: pyłu PM10, ditlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, ołowiu, węglowodorów aromatycznych, węglowodorów alifatycznych na powietrze nie wystąpią na wysokości osi drogi i nie będą wykraczać poza linie rozgraniczające inwestycji drogowej, ponieważ wszystkie wartości stężeń średniogodzinnych i średniorocznych substancji mieszczą się w dopuszczalnych normach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r., Nr 16, poz. 87).

Celem eliminacji przedostawania się substancji ropopochodnych i zawiesiny ogólnej z wód opadowych i roztopowych wzdłuż tras projektowanych obwodnic na obszarach niezabudowanych przewiduje się zastosowanie obustronnych rowów trawiastych. Na terenach zabudowanych oraz w miejscach koniecznych ze względów sytuacyjno – wysokościowych, tj. łuki, nasypy, obiekty inżynierskie, celem właściwej organizacji odprowadzania wód do odbiornika przewiduje się wykonanie kanalizacji deszczowej. Dodatkowo celem osiągnięcia lepszej efektywności na wylotach kanalizacji deszczowej z terenów zabudowanych do odbiornika (cieku powierzchniowego lub zbiornika ekologicznego) planowane jest zastosowanie osadników lub studni wpadowych bądź innych zabezpieczeń separujących szlam, piasek oraz substancje oleiste.

Podsumowując, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku uznał, że przebudowa drogi krajowej nr 91 wraz z budową obwodnic jest konieczna i stanowi minimalizację negatywnych skutków prowadzenia ruchu tranzytowego przez miejscowości, co w znacznej mierze poprawi klimat akustyczny oraz zmniejszy emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery, mniejsze będzie również ryzyko wypadków i kolizji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku podkreśla jednak, że należy zwrócić szczególną uwagę, aby realizacja przedmiotowej inwestycji nie była uciążliwa i nie wpływała negatywnie na zdrowie i życie mieszkańców terenów przyległych obecnie do drogi krajowej nr 91, jak i terenów przez które przebiegać będą planowane obwodnice.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku w piśmie z 11 marca 2016 r., poinformował ponadto, że przytoczona w piśmie Pana Grzegorza Bobera uchwała 7 sędziów NSA w Warszawie z 9 listopada 1998 r. OPS8/98 o treści: „Jeżeli przepis prawa uzależnia wydanie decyzji od zajęcia stanowiska przez inny organ, wydanie decyzji przed rozpoznaniem zażalenia na postanowienie w przedmiocie zajęcia stanowiska, o którym mowa w art. 106 § 5 k.p.a., narusza przepis art. 106 § 1 k.p.a.” nie znajduje zastosowania do niniejszego przypadku. Przede wszystkim opinia wydana przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego nie jest decyzją czy postanowieniem w rozumieniu przepisów k.p.a., a co za tym idzie nie podlega rygorom k.p.a.

Zgodnie z ustawą ooś, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji:

- 1) uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i, w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarach morskich, z dyrektorem urzędu morskiego;
- 2) zasięga opinii organu, o którym mowa w art. 78, w przypadku przedsięwzięć wymagających decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1-3, 10-19 i 22.

Mówiąc o współdziałaniu pomiędzy organami administracji, należy zwrócić uwagę, że jego zakres został przez ustawodawcę zróżnicowany. W przypadku regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz dyrektora urzędu morskiego wymagane jest zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, natomiast od organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Wojskowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oczekuje się, w myśl art. 77 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy jedynie wyrażenia opinii. Oznacza to, że w pierwszym przypadku organy współdziałające powinny osiągnąć konsensus co do warunków realizacji konkretnego przedsięwzięcia, w drugim natomiast organ właściwy do wydania decyzji nie jest związany stanowiskiem wyrażonym w opinii.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku pozytywnie zaopiniował przedłożoną dokumentację przedsięwzięcia w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, do czego jest upoważniony i posiada kompetencje. Inspektor Sanitarny nie może zajmować stanowiska w zakresie nie należącym do jego kompetencji, np. w zakresie porównania ilości rozbiórek domów, gdyż wypowiadać się może jedynie o wymaganiach higienicznych i zdrowotnych. W tym też zakresie uzasadnił swoją opinię. W tej sytuacji, zdaniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku, stawianie zarzutów o braku lub nienależytym uzasadnieniu przedstawionej pismem z 27 października 2015 r. opinii nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim pismem z 23 lutego 2016 r., znak: PPIS-ON-ZNS-440/10/16, w odpowiedzi na pismo RDOŚ w Łodzi z 22 stycznia 2016 r. znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.15 poinformował, że podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w piśmie z 15 października 2015 r., znak: PPIS-ON-ZNS-440/86/15.

14 marca 2016 r. przy piśmie z 23 lutego 2016 r., znak: 4787-2435/168/60464661/2016 pełnomocnika Inwestora Pani Anny Andrzejewskiej-Kalinowskiej, zostało przekazane do RDOŚ w Łodzi stanowisko projektantów (autorów raportu ooś) dotyczące złożonych przez społeczeństwo uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, przesłanych wraz z wezwaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 14 stycznia 2016 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.14.

W piśmie tym, Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska wskazała, że przesłane uwagi społeczeństwa nie odnoszą się wyłącznie i bezpośrednio do kwestii związanych z dokumentacją projektową i środowiskową przygotowaną na zlecenie GDDKiA Oddział w Łodzi przez firmę AECOM (wcześniej URS Polska), lecz podejmują zagadnienia, które w ocenie projektantów nie zależą od Wnioskodawcy, a winny być przedmiotem oceny organu prowadzącego postępowanie.

Ponadto pełnomocnik Inwestora w swoim piśmie poinformował, że w opinii Wnioskodawcy możliwym jest rozszerzenie opisu w rozdziale raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dotyczącym możliwych konfliktów społecznych z planowanym przedsięwzięciem (o co wzywał RDOŚ w Łodzi w piśmie z 14 stycznia 2016 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.14), lecz jest to niezgodne z obowiązującą praktyką w tym zakresie. Materiał zebrany podczas konsultacji społecznych prowadzonych w ramach ustawowych obowiązków organu wydającego decyzję, powinien stanowić oddzielny materiał dowodowy dołączony do akt sprawy, nie zaś stanowić podstawę do uzupełnienia raportu lub jego rozdziału.

W opinii Wnioskodawcy również niewskazany i niezgodny z obowiązującą praktyką w tym zakresie jest również uzupełnienie raportu w taki sposób, aby był on jednolity i spójny oraz uwzględniał uwagi wniesione przez społeczeństwo w ramach konsultacji społecznych prowadzonych w ramach ustawowych obowiązków organu wydającego decyzję. Jest to również zdaniem wnioskodawcy niezgodne z „duchem ustawy ocenowej” oraz prawa w tym zakresie. Materiał zebrany podczas konsultacji społecznych prowadzonych w ramach ustawowych obowiązków organu, powinien stanowić oddzielny materiał dowodowy dołączony do akt sprawy, nie zaś stanowić podstawę uzupełnienia raportu. W opinii Wnioskodawcy, obowiązkiem organu jest wydanie decyzji środowiskowej w oparciu o złożony wniosek, do którego załącznikiem jest raport o oddziaływaniu na środowisko, aktualny na dzień złożenia wniosku lub jego ewentualne uzupełnienia formalne na skutek merytorycznych uwag organu, złożonych przed wszczęciem procedury z udziałem społeczeństwa. Zdaniem Wnioskodawcy, postępowanie do którego wzywa RDOŚ w Łodzi prowadzi do sytuacji, w której na zamawiającym ciążyć będzie odpowiedzialność za realizację inwestycji „w takim a nie innym wariantcie” oraz w „takim a nie innym zakresie”, gdyż raport o oddziaływaniu na środowisko przygotowany przez zamawiającego zawierać będzie zapisy zgodne z sugestią społeczeństwa, nie będące zaś w zgodzie ze stanowiskiem i zamierzeniem zamawiającego wyrażonym w pierwotnej formie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Po otrzymaniu stanowiska pełnomocnika Inwestora dotyczącego złożonych uwag i wniosków społeczeństwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zgromadził kompletny materiał dowodowy przewidziany w przepisach prawa, umożliwiający wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91” i w związku z tym przystąpił do etapu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Mając na uwadze art. 10 § 1 k.p.a., tj. *„Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań”*, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 25 marca 2016 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.21 (poprzedni znak sprawy: WOOŚ.4200.2.2012.MG) na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś, poinformował o:

- zgromadzeniu kompletnego materiału dowodowego umożliwiającego wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi

krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”, przewidzianego w przepisach prawa i przystąpieniu do etapu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia;

- możliwości wypowiedzenia się stronom postępowania co do zebranych w sprawie dowodów, materiałów i zgłaszanych żądań, a także zapoznania się z aktami ww. sprawie;
- wyznaczeniu stronom postępowania siedmiodniowego terminu od doręczenia niniejszego zawiadomienia do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów, materiałów i zgłoszonych żądań oraz zapoznania się z aktami ww. sprawie;
- z uwagi na szczególnie skomplikowany stan sprawy decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia zostanie wydana w terminie do 1 lipca 2016 r.

Powyższe obwieszczenie pismem z 25 marca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.22 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 29 marca 2016 r.

Powyższe informacje zostały również przekazane do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej zawiadomieniem z 25 marca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.22.

W związku z wyznaczonym terminem umożliwiającym wypowiedzenie się co do zebranych dowodów, materiałów i zgłoszonych żądań, 8 kwietnia 2016 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo Prezydenta Miasta Radomska z 7 kwietnia 2016 r., znak: TIM.7011.21.2016 zawierające następujące informacje oraz uwagi i wnioski.

Na etapie Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego został wypracowany wspólny z Urzędem Miasta Radomska wariant przebiegu obwodnicy „A” określany następnie jako tzw. wariant społeczny. W maju 2010 r. w ramach konsultacji społecznych przeprowadzonych przez GDDKiA Oddział w Łodzi, mieszkańcy Radomska przychylnie odnieśli się do przedstawionego im projektu przebiegu obwodnicy. Niestety wariant ten nie został dopuszczony do dalszych prac projektowych decyzją Komisji Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych (KOPI) z 11 sierpnia 2011 r., z uwagi na potrzebę uzyskania dla tego wariantu odstępstwa od warunków technicznych. KOPI nie zezwoliło również na wystąpienie do Ministra Infrastruktury z wnioskiem o udzielenie takiego odstępstwa. W związku z tym, na dalszym etapie postępowania projektowego dla obwodnicy Radomska w ciągu drogi krajowej Nr 91 miejsce wariantu społecznego „A” zajęł tzw. „A po KOPI” oraz wariant „C”. W odbiorze większości zainteresowanych mieszkańców wypowiadających się w trakcie całego procesu postępowania „A po KOPI” jest wariantem niedobrym podczas gdy wariant „C” jest wariantem złym. Zatem spośród tych dwóch wariantów mieszkańcy mieli możliwość dokonania oceny i wyboru. W dniu 4 listopada 2013 r., reprezentująca Inwestora firma URS Polska Sp. z o.o. przeprowadziła uzupełniające konsultacje społeczne, w związku z dokonaną korektą w zakresie wariantu „C” obwodnicy miasta Radomska. **Wariant „A po KOPI” nie był nigdy przedmiotem konsultacji społecznych.** Wobec licznych uwag i wniosków mieszkańców Radomska i związanych grup społecznych, kierowanych do Organu, w związku z toczącym się postępowaniem, reprezentująca Inwestora, tj. Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi firma AECOM Polska Sp. z o.o. (wcześniej URS Polska Sp. z o.o.) określiła, iż „w opinii Wnioskodawcy możliwym jest rozszerzenie opisu w rozdziale Raportu o oś, dotyczącego możliwych konfliktów społecznych z planowanym przedsięwzięciem wymaganych w ww. piśmie Organu, lecz jest to niezgodne z obowiązującą praktyką w tym

zakresie”. W innym miejscu reprezentant Inwestora stwierdza, iż „kwestie społeczne i oddziaływania na ludzi były traktowane jako ważniejsze od interesów ochrony przyrody, podczas gdy głównym celem jest zmniejszenie uciążliwości ruchu samochodowego w centrum Radomska”. W praktyce Inwestor programowo i systematycznie marginalizuje zagadnienia dotyczące oddziaływania inwestycji na ludzi i dobra materialne, poruszając te kwestie w sposób lakoniczny i rozproszony, pomimo ustawowego obowiązku zawarcia w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko analizy możliwych konfliktów związanych z planowanym przedsięwzięciem, pomijając te kwestie i pozostawiając je nie zdiagnozowanymi. Raport nie zawiera odnośnego rozdziału, ani nawet odrębnego punktu dotyczącego tej problematyki. Na stronie 630 raportu zapisano, iż pod względem oddziaływania na ludzi za najkorzystniejszy uznaje się wariant 5. W ocenie tej mieści się zarówno oddziaływanie akustyczne, ekspozycja ludności na emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, konflikty społeczne, rozbiórki gospodarstw domowych. Jest to jedyna wzmianka w tym obszernym materiale tycząca problematyki konfliktów społecznych.

Na wyszacowaną wstępnie wielkość kosztów realizacji wariantu „C” – 78,79 mln zł i wariantu „A po KOPI” – 69,82 mln zł, istotny wpływ mają koszty wyburzeń, odszkodowań i pozyskania gruntów oraz niezbędna ilość obiektów inżynierskich, które znacząco powiększają koszty realizacji ogółem. I tak rozbiórki i wyburzenia w obu wariantach „A” i „C” dotyczą ponad 30 budynków. Przyjmując szacunkowo wartość jednego budynku na kwotę 0,3 mln zł, koszt rozbiórek i wyburzeń wyniesie ok. 10 mln zł. Do tego dochodzą koszty pozyskania gruntów. Dodatkowo umiejscowienie przebiegu obwodnicy na terenach mieszkalnych będzie negatywnie oddziaływać na życie i zdrowie mieszkających tam ludzi. Zarówno wariant „C” i „A po KOPI” wymagają dodatkowo budowy estakady przecinającej dzielnicę Folwarki, której koszt wyceniany jest na kilka mln zł oraz wiaduktu nad ul. Wymysłowską, którego koszt także wynosi kilka mln zł. Ilość obiektów inżynierskich ogółem wynosi dla wariantu „A po KOPI” 6 szt., a dla wariantu „C” – 8 szt. i wynika to wprost z zaplanowanego przebiegu tych odcinków przez tereny zabudowane.

W tej sytuacji oczywistymi są wnioski licznych mieszkańców Radomska i związanych grup społecznych o dokonanie korekty planowanego przebiegu tego odcinka obwodnicy Radomska, z przesunięciem w kierunku na południowy zachód poza tereny mieszkalne. Za rozwiązaniem takim wypowiada się liczna grupa mieszkańców, która wyraziła swoją opinię w wystąpieniu do Jerzego Szmita Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa potwierdzając to podpisami zebranymi na listach w łącznej liczbie 584 osób. W tej sytuacji oczywistym jest, iż władze miasta zarówno Prezydent Miasta Radomska jak i Rada Miejska prezentują podobne stanowiska, które zostały zmaterializowane w postaci przesłanego pisma znak: SAO.0002.14.2015 z 4 stycznia 2016 r. zawierające stanowisko Rady Miejskiej w Radomsku, w sprawie rozbudowy drogi krajowej nr 91 oraz budowy obwodnicy miasta Radomska w ciągu drogi krajowej nr 91, przyjęte podczas XIX sesji 4 stycznia 2016 r.

Podsumowując, Prezydent Miasta Radomska w swoim piśmie z 7 kwietnia 2016 r. wnioskował, aby w podejmowanej ocenie oddziaływania przedmiotowej drogi na środowisko, a zwłaszcza na ludzi i ich dobra materialne, czynnik ludzki był traktowany jako priorytetowy.

Prezydenta Miasta Radomska pismem z 18 maja 2016 r., znak: TIM.7011.21.2016 (dotyczy: RIN.7011.45.2015, TIN.7012.1.2013) otrzymanym przez RDOŚ w Łodzi 20 maja 2016 r., zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z wnioskiem o przesunięcie terminu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozpry i Srocka w ciągu DK91”. Wniosek ten uzasadnił informacją o toczących się dalszych

pracach nad ustaleniem najkorzystniejszego przebiegu obwodnicy Radomska, co może mieć istotny wpływ na ustalenia zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jak to podkreśla Prezydent Miasta Radomska w swoim piśmie, w zaistniałej sytuacji zarówno Radni Rady Miejskiej jak i Prezydent Miasta Radomska uznali za właściwe wszczęcie działań, których efektem ma być wskazanie jako wariantu preferowanego przez społeczeństwo Radomska jednego z dwóch wariantów obwodnicy Radomska, rozpatrywanych w toku prowadzonego postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, który będzie akceptowalny dla całej społeczności miasta, a przynajmniej jego przeważającej większości.

W przeświadczeniu wielu podmiotów i środowisk sprawa realizacji ww. inwestycji, w tym budowy obwodnicy Radomska, jest istotna nie tylko z punktu widzenia lokalnej społeczności, ale też całego regionu, dlatego właśnie przebieg planowanej drogi winien być realizowany w wariantcie akceptowalnym przez lokalne społeczeństwo oraz w jak najmniejszym stopniu ingerującym w środowisko naturalne.

Mając na uwadze powyższy wniosek Prezydenta Miasta Radomska, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 9 czerwca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.23 (stary znak sprawy: WOOS.4200.2.2012.MG) zwrócił się do Pana Macieja Tomaszewskiego Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi z zapytaniem, czy Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi podziela stanowisko Prezydenta Miasta Radomska o korektę terminu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W odpowiedzi na pismo RDOŚ w Łodzi z 9 czerwca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.23 Pan Maciej Tomaszewski Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi w piśmie z 17 czerwca 2016 r., znak: O.Ł.I-1.4110.16.2.2016.614.zm (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 23 czerwca 2016 r.) przyznał, iż przedmiotowa sprawa jest skomplikowana i wymaga konsensusu, których efektem będzie wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu obwodnicy Radomska preferowanego przez wszystkie strony postępowania, również przez lokalną społeczność miasta.

Mając na uwadze powyższe oraz efektywne wydatkowanie środków publicznych związanych z przygotowaniem i realizacją inwestycji, GDDKiA Oddział w Łodzi przychyliła się do przesunięcia terminu wydania decyzji w przedmiotowej sprawie do 30 września 2016 r.

W związku wpływem do RDOŚ w Łodzi wniosków dotyczących postępowania w sprawie administracyjnej o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”, w zakresie odcinka dotyczącego planowanej obwodnicy Radomska, oraz związaną z tym koniecznością dokonania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi dodatkowych uzupełnień i wyjaśnień informacji w przedmiocie sprawy, RDOŚ w Łodzi poprzez obwieszczenie z 27 czerwca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.24 (poprzedni znak sprawy: WOOS.4200.2.2012.MG) na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 ustawy o oś, poinformował o tym, że dotrzymanie terminu ustawowego wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia w ramach ww. sprawy administracyjnej nastąpi nie później niż do dnia 30 września 2016 r. oraz, że wyznaczenie nowego terminu determinowane jest szczególnym skomplikowaniem sprawy oraz koniecznością dokonania dodatkowych ustaleń w sprawie oraz przeanalizowania wymaganych wyjaśnień i uzupełnień dokumentacji.

Powyższe obwieszczenie pismem z 27 czerwca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.25 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział

w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 27 czerwca 2016 r.

Powyższe informacje zostały również przekazane do pełnomocnika Inwestora – Pani Anny Andrzejewskiej – Kalinowskiej zawiadomieniem z 27 czerwca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.26.

20 lipca 2016 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynęło pismo z 15 lipca 2016 r., znak: SAO.0002.9.2016 Rady Miejskiej w Radomsku przekazujące w załączeniu stanowisko Rady Miejskiej w Radomsku w sprawie rozbudowy drogi krajowej nr 91 oraz budowy obwodnicy miasta Radomska w ciągu drogi krajowej 91 podjęte podczas XXVIII Sesji Rady Miejskiej 15 lipca 2016 r. W stanowisku tym Rada Miejska w Radomsku wskazała, iż 4 stycznia 2016 r., w związku ogłoszonymi przez RDOŚ w Łodzi dodatkowymi konsultacjami społecznymi w sprawie rozbudowy drogi krajowej nr 91 i budowy obwodnicy miasta Radomska w ciągu drogi krajowej nr 91 oraz deklaracjami Posłów na Sejm RP ziemi radomszczańskiej wybranymi w wyborach parlamentarnych w 2015 r., pojawia się możliwość wytyczenia trzeciego, tzw. „społecznego” wariantu przebiegu południowo-zachodniego odcinka obwodnicy miasta Radomska innego niż „A po KOPI” i „C” społecznie nieakceptowanych i zdecydowała się uchylić swoje wcześniejsze stanowisko z 10 marca 2014 r. preferujące wariant „A po KOPI”.

Rada Miejska w Radomsku w swoim stanowisku wskazała, że pomimo upływu sześciu miesięcy brak było konkretnych rezultatów prowadzonych przez posłów działań w opracowaniu tzw. trzeciego wariantu „społecznego”. Biorąc pod uwagę toczące się postępowania środowiskowe i analizując warianty „A po KOPI” oraz „C”, Rada Miejska w Radomsku po analizie przedstawionych danych postanowiła wskazać wariant „A po KOPI” jako wariant **mniej szkodliwy społecznie**. Radni Rady Miejskiej w Radomsku zaapelowali jednocześnie o korektę przebiegu tego wariantu na etapie projektu wykonawczego, aby ograniczyć do minimum niekorzystne oddziaływanie na nieruchomości przy ul. Wypoczynkowej w Radomsku.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi nadmienia jednakże, iż w Stanowisku Rady Miejskiej w Radomsku z 15 lipca 2016 r. nie uchylono wcześniejszego stanowiska z 4 stycznia 2016 r., w którym wyraźnie i jednoznacznie wskazano, że Rada Miejska w Radomsku **negatywnie opiniuje przyjęty przez Komisję Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych wariant „A po KOPI” oraz negatywnie opiniuje wariant „C”**, a zatem negatywna opinia Rady Miejskiej w Radomsku dotycząca obu z proponowanych przez GDDKiA Oddział w Łodzi wariantów obwodnicy Radomska w ciągu drogi krajowej nr 91 jest aktualna (pozostaje bez zmian). W stanowisku z 15 lipca 2016 r. wskazano jedynie, że wariant „A po KOPI” jest wariantem **mniej szkodliwym społecznie**, co można traktować jako rozszerzenie (doprecyzowanie) negatywnego stanowiska Rady Miejskiej w Radomsku dot. ww. drogi. Zapisu „mniej szkodliwy społecznie” nie można jednoznacznie wskazać, jako „aprobate” Rady Miejskiej w Radomsku na realizację ww. odcinka obwodnicy Radomska w wariantcie „A po KOPI”.

Pismem z 25 lipca 2016 r., znak: O.Ł.I-1.4110.16.2.2016.627.zm (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 27 lipca 2016 r.) Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi wskazał, iż Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi rekomenduje wariantu 5 (A po KOPI) jako wariant preferowany dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”.

Jednocześnie w piśmie z 25 lipca 2016 r., wskazano, że wariant 5 (wariant A obwodnicy Radomska) był wypracowany wspólnie z Urzędem Miasta Radomsko.

RDOŚ w Łodzi zauważa jednakże, że zgodnie ze stanowiskiem Prezydenta Miasta Radomska wielokrotnie wyrażanym w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym (m.in. pismo z 7 kwietnia 2016 r., znak: TIM.7011.21.2016) wariant „A” tzw. społeczny został wypracowany wspólnie z Urzędem Miasta Radomska na etapie STEŚ. W maju 2010 r. w ramach konsultacji społecznych przeprowadzonych przez GDDKiA Oddział w Łodzi, mieszkańcy Radomska przychylnie odnieśli się do przedstawionego im projektu przebiegu obwodnicy. Niestety wariant ten nie został dopuszczony do dalszych prac projektowych decyzją Komisji Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych (KOPI) z 11 sierpnia 2011 r., w związku z tym, na dalszym etapie postępowania projektowego dla obwodnicy Radomska w ciągu drogi krajowej Nr 91 miejsce wariantu społecznego „A” zajął tzw. „A po KOPI”. Natomiast wariant 5 – odpowiadający mu wariant „A po KOPI” obwodnicy Radomska nie był przedmiotem konsultacji społecznych przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w odbiorze większości zainteresowanych mieszkańców wypowiadających się w trakcie całego procesu postępowania „A po KOPI” jest wariantem niedobrym podczas gdy wariant „C” jest wariantem złym.

W piśmie Prezydenta Miasta Radomska z 7 kwietnia 2016 r., znak: TIM.7011.21.2016 wskazano również, że władze miasta zarówno Prezydent Miasta Radomska jak i Rada Miejska prezentują podobne stanowiska, które zostały zmaterializowane w postaci przesłanego pisma znak: SAO.0002.14.2015 z 4 stycznia 2016 r. (w stanowisku tym Rada Miejska w Radomsku **negatywnie opiniuje** przyjęty przez Komisję Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych wariant „A po KOPI” oraz negatywnie opiniuje wariant „C”).

Mając na uwadze ww. pismo z 25 lipca 2016 r., znak: O.Ł.I-1.4110.16.2.2016.627.zm zawierające w swej treści rekomendację Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi wariantu 5 (A po KOPI) dla przedmiotowego przedsięwzięcia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 29 lipca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.27 zwrócił się do Dyrektora Oddziały Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi o jednoznaczne wyjaśnienie treści wniesionego żądania.

Pismem z 26 marca 2014 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.4 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wezwał Panią Annę Andrzejewską-Kalinowską działającą z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi o wyrażenie jednoznacznej zgody, w imieniu Inwestora, na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia na wyprofilowany środowiskowo wariant alternatywny, którego zakres rzeczowy i lokalizacyjny jest zgodny z **wariantem 8**.

W uzasadnieniu ww. wezwania Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wskazał, iż zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy oś „*Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach za zgodą wnioskodawcy wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia*”.

Jednocześnie poinformował, odnosząc się do art. 9 k.p.a., że wyrażenie zgody inwestora jest niezbędne do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Należy przy tym zauważyć, że odpowiedzialność za realizację i eksploatację przedsięwzięcia zarówno w wariantcie realizacyjnym jak i alternatywnym ponosi inwestor. Należy podkreślić, że to sam inwestor wskazuje wariant alternatywny możliwy do realizacji i w tym zakresie ponosi odpowiedzialność. Inwestor akceptując rzeczony wariant modyfikuje w ten sposób swój pierwotny wniosek, a ewentualna odpowiedzialność za szkody związane z realizacją zamierzonego przedsięwzięcia będzie następstwem jego własnych działań.

W odpowiedzi na ww. wezwanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 26 marca 2014 r. w piśmie z 4 marca 2015 r., znak: GDDKiA-OŁ/I-2/Sm-4100/76/101/15 Pani Iwona Renata Zatorska-Sytyk Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi poinformowała, iż „przychyla się do propozycji” złożonej w piśmie RDOŚ w Łodzi z 26 marca 2014 r., oraz nie wnosi sprzeciwu na wybranie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi **wariantu 8** przedmiotowej inwestycji, uzasadniając swoje stanowisko potrzebą racjonalnego wydatkowania środków publicznych.

Powyższe pismo Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi stanowiło zatem zgodę inwestora na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia.

Należało zatem jednoznacznie wyjaśnić, czy rekomendacja Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi **wariantu 5** (A po KOPI) dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91” wniesiona przy piśmie z 25 lipca 2016 r., znak: O.Ł.I-1.4110.16.2.2016.627.zm stanowiła wycofanie zgody na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia na **wariant 8** wyrażonej w piśmie w piśmie z 4 marca 2015 r., znak: GDDKiA-OŁ/I-2/Sm-4100/76/101/15.

Realizując zasadę informowania stron, do której przestrzegania Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zobowiązany jest na mocy art. 9 k.p.a., czuwając nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamości prawa, zwrócono również uwagę na kategorię zapis art. 81 ust.1 ustawy ooś, który stanowi, że *„Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach za zgodą wnioskodawcy wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia”*.

W piśmie z 5 sierpnia 2016 r., znak O.Ł.I-2.4100.76.127.2015.sm (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 8 sierpnia 2016 r.) Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi poinformował, że wskazuje wariant 5 (A po KOPI) jako preferowany w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym.

Ponieważ pismo z 5 sierpnia 2016 r. znak O.Ł.I-2.4100.76.127.2015.sm nie stanowiło odpowiedzi na pytanie postawione w piśmie RDOŚ w Łodzi z 29 lipca 2016 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.27, mając na uwadze fakt, iż żądanie wnioskodawcy wniesione do organu administracji niesie za sobą konkretne skutki prawne oraz wysoką konfliktowość społeczną planowanego przedsięwzięcia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 16 sierpnia 2016 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.28 zwrócił się do Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi z prośbą o udzielenie odpowiedzi, czy pismo z 25 lipca 2016 r., znak: O.Ł.I-1.4110.16.2.2016.627.zm stanowi wycofanie zgody na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia wyrażonej w piśmie z 4 marca 2015 r., znak: GDDKiA-OŁ/I-2/Sm-4100/76/101/15.

Pismem z 16 sierpnia 2016 r., znak: TIM.7011.21.2016 (dotyczy: RIN.7011.45.2015, TIN.7012.1.2013) (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 23 sierpnia 2016 r.) Prezydent Miasta Radomska wskazał, iż w związku z zajęciem przez Radę Miejską w Radomsku stanowiska w sprawie rozbudowy drogi krajowej nr 91 oraz obwodnicy Radomska w ciągu drogi krajowej nr 91, podczas XXVIII Sesji Rady Miejskiej 15 lipca 2016 r. ze wskazaniem wariantu „A po KOPI”

jako mniej szkodliwego społecznie, rekomenduje wyżej wymieniony, tj. wariant 5 jako preferowany w prowadzonym przez RDOŚ w Łodzi postępowaniu administracyjnym.

W odpowiedzi na pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 16 sierpnia 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.28, Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi Pan Maciej Tomaszewski w piśmie z 1 września 2016 r., znak: O.Ł.I-1.4110.16.2.2016.630.zm (data wpływu do RDOŚ w Łodzi: 2 września 2016 r.) wyjaśnił, że pismo z 5 sierpnia 2016 r., znak: O.Ł.I-2.4100.76.127.2015.sm stanowi jednoznaczne wskazanie wariantu 5 („A po KOPI” obwodnicy Radomska), jako preferowany w postępowaniu administracyjnym o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowego przedsięwzięcia, a tym samym GDDKiA Oddział w Łodzi **wycofuje swoją zgodę na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia wyrażoną w piśmie z 4 marca 2015 r., znak: GDDKiA-OŁ/I-2/Sm-4100/76/101/15.**

Przechodząc do uzasadnienia merytorycznego oraz formalno-prawnego niniejszej decyzji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi ustalił i zważył, co następuje.

Na wstępie należy podkreślić, że zadania organu ochrony środowiska, w tym RDOŚ, mają na celu określenie warunków realizacji przedsięwzięcia objętego wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dokonuje się tego w oparciu i na podstawie przedstawionego przez inwestora materiału dowodowego w sprawie. Głównym materiałem dowodowym w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest raport o oddziaływaniu na środowisko wraz załącznikami dla skonkretyzowanej we wniosku inwestycji. To rzeczony raport określa szczegółowo zamierzenie inwestycyjne w koncepcji inwestora i w wariantach alternatywnych. Organ ochrony środowiska bada raport o oddziaływaniu na środowisko pod kątem jego poprawności formalnej oraz zawartości merytorycznej, zgodnie z precyzyjnie określonymi w ustawie o oś wymagania w tym zakresie oraz posiadaną wiedzą specjalistyczną. Organ ochrony środowiska nie jest uprawniony do współtworzenia raportu, czy przedstawiania własnej koncepcji czy wariantów realizacji przedsięwzięcia planowanego przez inwestora. Organ ochrony środowiska nie posiada kompetencji do rozstrzygnięcia w zakresie zaproponowanych rozwiązań technicznych czy komunikacyjnych, np. objętej wnioskiem inwestycji drogowej czy też jej przebiegu. Poddaje jedynie własnej ocenie z zakresu ochrony środowiska skonkretyzowaną we wniosku inwestycję, której dotyczy dołączona do wniosku dokumentacja, opierając się na wynikach analiz zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko opracowanym dla inwestycji o określonych parametrach technicznych.

Instrumentem przewidzianym przez przepisy prawa w przypadkach, w których te standardy nie byłyby dotrzymane - i co zostało by wskazane w ramach dokonanych analiz w trakcie procedury „ocenowej”, może być odmowa wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Z zapisów art. 85 ustawy o oś wynika, iż uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko uzasadnienie powinno zawiera informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Niniejsza decyzja w uzasadnieniu zawiera informację o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, jednakże z uwagi, iż przedmiotowa decyzja w swoim orzeczeniu odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia (nie określa środowiskowych uwarunkowań), wszystkie wnioski społeczeństwa dotyczące zagadnień merytorycznych nie zostały uwzględnione.

Odnosząc się do zastrzeżeń społeczeństwa, w tym stron przedmiotowego postępowania, natury formalno-prawnej dotyczących prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi informuje co następuje.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi informuje, iż nie odmówił wnoszącym takie uwagi uznania za stronę postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia.

Zgodnie z przepisami k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Zatem niewątpliwie w przypadku przebiegu przedsięwzięcia przez teren konkretnej działki, fakt ten nadaje jej właścicielowi przymiot strony w postępowaniu administracyjnym zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z 24 czerwca 2014 r. (sygn. akt II SA/Op 9/14) „atrybut strony w postępowaniu w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przysługuje także właścicielom i użytkownikom wieczystym działek bezpośrednio sąsiadujących z terenem inwestycji, jak również właścicielom działek dalej położonych, jeśli zamierzona inwestycja będzie miała wpływ na ich interesy chronione przepisami prawa, które są nierozzerwalnie związane z obszarem oddziaływania danej inwestycji”. Zatem, wszystkie osoby spełniające powyższe kryteria są stronami prowadzonego postępowania administracyjnego dotyczącego wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozprzy i Srocka w ciągu DK91”.

Odnosząc się do zarzutu nie przeprowadzenia rozprawy administracyjnej dla społeczeństwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska informuje, iż 7 marca 2013 r. w Łodzi przy ul. Traugutta 25 została przeprowadzona otwarta dla społeczeństwa rozprawa administracyjna, której obrady dotyczyły części planowanego przedsięwzięcia, tj. drogi krajowej nr 91 (wraz z obwodnicą Radomska DK42/DK91) przebiegającej przez powiat radomszczański.

Na rozprawie tej została szeroko omówiona planowana inwestycja w każdym z planowanych wariantów wraz z jej oddziaływaniem na środowisko.

W przedmiotowym postępowaniu administracyjnym jest ponad 20 stron, zatem zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy ooś *„Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego”*. Art. 49 k.p.a. wskazuje, że *strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania*.

Strony postępowania oraz wszyscy zainteresowani na podstawie art. 49 w związku z art. 97 § 3 k.p.a. w powiązaniu z art. 74 ust. 3 oraz art. 33 i art. 36 ustawy ooś, zostali powiadomieni o planowanej otwartej rozprawie administracyjnej dla społeczeństwa poprzez obwieszczenie RDOŚ w Łodzi z 6 lutego 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG. W obwieszczeniu tym poinformowano m.in. o terminie i miejscu otwartej dla społeczeństwa rozprawy administracyjnej oraz o tym, że rozprawa nie rozstrzygnie o realizacji inwestycji, jest elementem (dowodem) postępowania administracyjnego i służy zapewnieniu udziału społeczeństwa ocenie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia i zagwarantowaniu dobrej komunikacji społeczeństwa z organami administracji publicznej i inwestorem, oraz wyjaśnienia wątpliwości związanych z oddziaływaniem przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

Obwieszczenie to zostało przesłane przy piśmie z 6 lutego 2013 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG, m.in. do Urzędu Miasta w Radomsku prośbą o zawiadomienie stron postępowania w trybie art. 49 k.p.a. oraz podanie do publicznej wiadomości w trybie art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. d *in fine* ustawy ooś poprzez zamieszczenie załączonego zawiadomienia na tablicy ogłoszeń Urzędu na okres 21 dni (nie licząc dnia wywieszenia) oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach (sołectwach) właściwych ze względu na przedmiot postępowania.

Powyższe obwieszczenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Łodzi w terminie od 7 lutego do 4 marca 2013 r., na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 7 lutego 2013 r. oraz m.in. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Radomska w terminie od 12 lutego do 5 marca 2013 r.

Ponadto, obowiązku zorganizowania rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa nie wskazują obowiązujące przepisy – art. 36 ustawy ooś wskazuje, że organ właściwy do wydania decyzji może przeprowadzić rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa. Potwierdza to również orzecznictwo sądów administracyjnych, m.in. „*Do rozprawy administracyjnej, o której stanowi art. 36 ustawy z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przepisy k.p.a. stosuje się odpowiednio, ponieważ w tego rodzaju rozprawie administracyjnej otwartej dla społeczeństwa może uczestniczyć każdy zainteresowany podmiot, który nie musi mieć nie tylko interesu prawnego, lecz nawet faktycznego. Nie jest to zatem rozprawą administracyjną w rozumieniu art. 89-96 k.p.a. (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 31 stycznia 2013 r. IV SA/Po 505/12)*”, „... (...) w tego rodzaju rozprawie administracyjnej otwartej dla społeczeństwa może uczestniczyć każdy zainteresowany podmiot, który nie musi mieć nie tylko interesu prawnego, lecz nawet faktycznego, czyli nie jest to oczywiście rozprawa administracyjna w rozumieniu art. 89-96 k.p.a.” (Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 marca 2015 r. II OSK 1265/13).

Biorąc pod uwagę, że kształt jak i oddziaływanie na środowisko planowanych wariantów obwodnicy Radomska nie zmienił się w sposób znaczący, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi nie stwierdził potrzeby zorganizowania kolejnej otwartej dla społeczeństwa rozprawy administracyjnej w trakcie ponownego udziału społeczeństwa w ramach ww. sprawy administracyjnej, której elementem była możliwość składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od 15 grudnia 2015 r. do 4 stycznia 2016 r. do RDOŚ w Łodzi.

Zgodnie z przepisami k.p.a. strony mogą brać czynny udział w każdym stadium postępowania administracyjnego, zatem na każdym etapie strona postępowania mogła zapoznać się z aktami przedmiotowej sprawy.

Należy przy tym nadmienić, iż Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi w każdym ze swoich obwieszczeń zamieszczał informację, że szczegółowe informacje w sprawie można uzyskać w Wydziale Ocen Oddziaływania na Środowisko RDOŚ w Łodzi, ul. Traugutta 25, w godz. 7³⁰-15³⁰ wskazując również nr pokoju i nr telefonu osoby prowadzącej postępowanie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 25 marca 2016 r., znak: WOOS-I.4210.5.2015.MG.21 zawiadomił strony postępowania (mając na uwadze art. 10 § 1 k.p.a.) o zgromadzeniu kompletnego materiału dowodowego umożliwiającego wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Rozbudowie drogi krajowej nr 91 (km 0+000 do km 71+908 z wyłączeniem odcinka od km 12+959 do km 21+152) oraz obwodnicy Radomska DK42/DK91, obwodnicy Kamieńska, Rozpry i Srocka w ciągu DK91”, przewidzianego w przepisach prawa i przystąpieniu do etapu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz o możliwości

wypowiedzenia się stronom postępowania co do zebranych w sprawie dowodów, materiałów i zgłaszanych żądań, a także zapoznania się z aktami ww. sprawie.

Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi w ww. obwieszczeniu poinformował o wyznaczeniu stronom postępowania siedmiodniowego terminu od doręczenia ww. obwieszczenia do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów, materiałów i zgłoszonych żądań oraz zapoznania się z aktami ww. sprawie.

W związku z powyższym, z pismami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku oraz Państwowego powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim strony postępowania również mogły zapoznać się w ww. okresie.

Powyższe obwieszczenie pismem z 25 marca 2016 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.22 zostało przekazane do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie obwieszczenie to zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz na stronie internetowej BIP RDOŚ w Łodzi od 29 marca 2016 r.

W wyznaczonym terminie (jak również w innym terminie) żadna ze stron postępowania nie zgłosiła się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska celem zapoznania się z aktami przedmiotowej sprawy, mimo że takie prawo im przysługiwało.

W kwestii dotyczącej informowania stron postępowania o wystąpieniu do organów Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi poprzez obwieszczenie z 30 września 2015 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.6 poinformował strony postępowania w trybie art. 49 k.p.a., że pismem z 30 września 2015 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG.5, w związku z przeprowadzaną oceną oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko, zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku o wydanie opinii zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś.

Odnosząc się do procedowania na nieaktualnych podkładach, mapach i dokumentach, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi informuje, iż na dzień złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowej inwestycji, dokumentacja ta była aktualna.

Ponadto pismami z 25 sierpnia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.8 oraz z 30 grudnia 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.10 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zwrócił się do jednostek samorządu terytorialnego o aktualne wskazanie przeznaczenia terenów chronionych akustycznie (tzw. klasyfikacja akustyczna) w otoczeniu terenu przedmiotowej inwestycji w celu zaktualizowania danych zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko w kontekście nowopowstałej zabudowy mieszkaniowej, na którą może oddziaływać planowana inwestycja.

Po uzyskaniu informacji zawartych w tzw. „klasyfikacjach akustycznych” oraz treści normatywnych z wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z 23 marca 2015 r., znak: WOOŚ-I.4210.5.2015.MG wezwał pełnomocnika Inwestora do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia, uwzględniając informacje zawarte w ww. „klasyfikacjach akustycznych”, poprzez zaktualizowanie przeznaczenia terenów chronionych akustycznie w otoczeniu terenu przedmiotowej inwestycji oraz uzupełnienie (zaktualizowanie) analizy propagacji hałasu.

W wyniku powyższego wezwania powstał dokument o nazwie „*Suplement do raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanej inwestycji polegającej na rozbudowie drogi krajowej*”

nr 91 wraz z budową obwodnic miejscowości Srock, Rozprza, Kamieńska (w ciągu DK91) oraz miejscowości Radomsko (w ciągu DK42 i DK91)” zawierający m.in. zaktualizowane analizy akustyczne planowanej inwestycji. Dokument ten został przedłożony do RDOŚ w Łodzi przy piśmie pełnomocnika inwestora z 15 września 2015 r., znak: 2435/1829/40027324/2015. Rzeczone „Suplement do raportu (...)” w trakcie ponownego udziału społeczeństwa, którego elementem była możliwość składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od 15 grudnia 2015 r. do 4 stycznia 2016 r., został udostępniony do wglądu wraz z raportem o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowej inwestycji.

Odnosząc się do braku analizy wartości nieruchomości RDOŚ w Łodzi informuje, że ocena wartości nieruchomości, w tym jej spadek lub wzrost po zrealizowaniu inwestycji nie jest elementem oceny oddziaływania na środowisko. RDOŚ w Łodzi nie ma podstaw stwierdzających, czy budowa drogi przyczyni się do obniżenia wartości nieruchomości i o jak dużo. Przepisy prawa nie wskazują konieczności przeprowadzania tego typu oceny przy prowadzeniu inwestycji drogowych. Szacunkowa ocena zmiany wartości poszczególnych nieruchomości nie jest elementem oceny oddziaływania na środowisko i nie ma wpływu na określenie warunków środowiskowych dla przedmiotowej inwestycji. Nie można zatem uzależniać wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach od wyceny poszczególnych nieruchomości oraz szacowania zmian tych wartości.

W przedmiotowym postępowaniu administracyjnym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi dołożył wszelkich starań, aby wszystkie strony postępowań administracyjnych prowadzonych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi były traktowane równo i miały pełen dostęp do akt, a postępowania prowadzone były w sposób transparentny oraz podejmował wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy o oś „Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach za zgodą wnioskodawcy wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia”.

W toku postępowania, po przeprowadzeniu wnikliwej analizy materiału dowodowego, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zwrócił się do pełnomocnika Inwestora pismem z 26 marca 2014 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG.4 o wyrażenie jednoznacznej zgody, w imieniu Inwestora, na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia na wyprofilowany środowiskowo wariant alternatywny, którego zakres rzeczowy i lokalizacyjny jest zgodny z wariantem 8 przedstawionym w uzupełnionym raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedłożonym do RDOŚ w Łodzi przy piśmie z dnia 5 grudnia 2013 r., znak: 2442/40027324/856/2013.

Przedmiotowe wezwanie stanowiło zwrócenie się w trybie art. 81 ust. 1 ustawy o oś. Przedmiotowy przepis stanowi, iż jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia. Organ dopełnił zatem wymaganej przepisami ustawy procedury.

W przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia zachodzą przesłanki do stosowania niniejszego przepisu. Po analizie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w procedurze przeprowadzanej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zachodzi konieczność realizowania przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie innym niż wariant

wnioskowany. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi podczas dokonywanej analizy brał pod uwagę zarówno uwagi i wnioski społeczeństwa wnoszone w toku prowadzonego postępowania, jak i przedłożoną do organu dokumentację zawierającą szczegółową analizę wariantową przedsięwzięcia.

Porządkując rolę poszczególnych uczestników oceny oddziaływania należy wskazać, że rolą podmiotu planującego przedmiotowe przedsięwzięcie jest dostarczenie oczekiwanych przez organy informacji. Natomiast rolą i kompetencją organów jest dokonanie oceny informacji środowiskowych dostarczonych przez podmiot planujący daną inwestycję, również w zakresie oceny korzystności zaproponowanych wariantów danego przedsięwzięcia. Należy podkreślić, że analiza wariantowa w ramach uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska ma służyć organowi administracji publicznej do optymalizacji realizacji planowanego przedsięwzięcia, zwłaszcza według kryterium oddziaływania na środowisko.

W przedmiotowym przypadku na podstawie przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko, w tym analizach, popartych inwentaryzacją i oceną wartości przyrodniczej szerzej przedstawionych, autorzy rekomendowali wariant 8 jako najkorzystniejszy z punktu widzenia oddziaływania na faunę. Spośród zaproponowanych wariantów, za najkorzystniejszy pod względem oddziaływania na środowisko przyrodnicze wybrano wariant 8. Zdecydował o tym fakt, że wiąże się on z najmniejszą ingerencją w szlaki migracji ssaków i małymi zniszczeniami cennych ekosystemów. Ponadto z punktu widzenia ochrony korytarzy migracyjnych wariant 8 jest korzystniejszy od wariantu 5, w szczególności na odcinku stanowiącym obwodnicę Radomska. W tym przypadku sprawa dotyczy spójności głównego korytarza ekologicznego w przebiegu obejmującym Korytarz Południowo-Centralny.

Przeprowadzona analiza oddziaływania emisji zanieczyszczeń pozwalała stwierdzić, że w związku z budową i eksploatacją drogi krajowej nr 91 oraz poszczególnych obwodnic (niezależnie od wybranego wariantu inwestycji) nie dojdzie do przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń poza terenem, do którego prawo będzie już miał inny Inwestor. Pozwalało to uznać, iż standardy jakości powietrza atmosferycznego zostaną dochowane. W związku z powyższym aspekt ten nie był przedmiotem różnicującym wybór wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, w tym na ludzi i dobra materialne.

Podobnie, w ocenie oddziaływania przedmiotowej drogi na ludzi i dobra materialne, różnica w ilości wyburzanych budynków między wariantem 5 a wariantem 8 jest nieznaczna i wynosi 2 (wg stanu na rok 2012 - 29 budynków w przypadku wariantu 5, zaś 31 budynków dla wariantu 8). W związku z powyższym liczbę wyburzeń również nie można było uznać za aspekt kluczowy w wyborze między zasadnością budowy przedmiotowej drogi w wariantcie 5 lub wariantcie 8 (co jest kluczowym elementem różnicującym w opinii wnioskodawcy). Skala zróżnicowania w tym względzie jest nieznaczna.

Ponadto w zebranych materiale dowodowym, w tym w szczególności w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko podano jedynie liczbę budynków do wyburzenia, bez podziału na budynki mieszkalne, gospodarcze, itp., co w sposób znaczący mogło wpłynąć na wartościowanie poszczególnych wariantów planowanej drogi.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego w piśmie (wezwanie) z 28 września 2012 r., znak: WOŚ.4200.2.2012.MG.3 zwrócił się do pełnomocnika Inwestora m.in. o podanie dokładnej liczby planowanych wyburzeń dla każdego z wariantów (z podziałem na odcinki drogi) z wyszczególnieniem na budynki mieszkalne, gospodarcze i inne.

W odpowiedzi na powyższe wezwanie, pełnomocnik Inwestora w piśmie z 16 stycznia 2013 r., znak: C32-PO-EPR/PL1548/46/2013 wskazał, że zdaniem autorów raportu przedstawienie wyburzeń z podziałem na odcinki drogi nie wnosi nic do treści merytorycznej raportu w zakresie analizy oddziaływania omawianej inwestycji, w związku z tym uwagi tej nie wprowadzono do uzupełnionego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Również uwaga RDOŚ w Łodzi dotycząca konieczności zróżnicowania budynków przewidzianych do wyburzenia spotkała się jedynie z polemiką autorów raportu i nie została ona uwzględniona w uzupełnionym materiale dowodowym.

Podsumowując, dokonując sumarycznego wartościowania analizowanych wariantów, należało uznać, że przypisywanie związanym z realizacją przedmiotowej inwestycji wyburzeniom waloru rozstrzygającego nie znajduje oparcia w przedstawionym materiale dowodowym.

Co istotne, zupełnie inna sytuacja występuje w przypadku zróżnicowania wariantów w odniesieniu do oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Skala zróżnicowania jest w tym zakresie dość istotna, co z pewnością wpływa na wartość tej zależności w analizie korzyści wariantów.

Należy przy tym zauważyć, że odpowiedzialność za realizację i eksploatację przedsięwzięcia zarówno w wariantcie realizacyjnym jak i alternatywnym ponosi inwestor. Należy powtórzyć, że to inwestor wskazuje wariant alternatywny możliwy do realizacji i w tym zakresie ponosi odpowiedzialność. Inwestor akceptując rzeczony wariant modyfikuje w ten sposób swój pierwotny wniosek, a ewentualna odpowiedzialność za szkody związane z realizacją zamierzonego przedsięwzięcia będzie następstwem jego własnych działań.

Biorąc pod uwagę powyższe, z dotychczasowej oceny oddziaływania na środowisko (zwłaszcza analizy korzyści wariantów) wynika zasadność realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie 8.

Pośród elementów środowiska istotnych z punktu widzenia oceny przewidywanych oddziaływań wynikających z realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, istotną rolę odgrywa ingerencja w zasoby przyrodnicze występujące w zasięgu oddziaływania planowanej inwestycji. Obok występujących populacji roślin, grzybów i zwierząt a także siedlisk przyrodniczych niezwykle istotną rolę odgrywają występujące w terenie ciągi ekologiczne gwarantujące migrację gatunków i utrzymywanie puli genowej w populacji w stopniu zróżnicowania gwarantującym właściwy stan zachowania.

Źle zaplanowana ingerencja w istniejące korytarze ekologiczne skutkować może zaburzeniem zdolności migracyjnych lub całkowitym ich przerwaniem, a co za tym idzie rozczłonkowaniem i izolacją populacji, zmianą przebiegu ciągów migracyjnych i kierowaniem strumienia osobników w tereny siedliskowo nieodpowiednie dla potrzeb gatunku. W przypadku inwestycji liniowych, takich jak drogi i linie kolejowe, błędnie zaplanowany przebieg skutkować może również wzrostem kolizyjności, a co za tym idzie śmiertelności osobników oraz co ważne wzrostem wypadków drogowych z udziałem zwierząt.

W przedmiotowym przypadku przedmiotowe przedsięwzięcie w jego końcowym odcinku, tj. pomiędzy Radomskiem a granicą województwa łódzkiego we wszystkich rozpatrywanych wariantach przebiega przez ciągnący się równolegle do rzeki Warty kompleks leśny. Zarówno dolina Warty, jak i przyległe lasy stanowią fragment Południowo-Centralnego Korytarza migracyjnego zwierząt (KPdC) [Zwierzęta a drogi, Wł. Jędrzejewski et al, Zakład Badania Ssaków PAN, Białowierza 2006 r.]. Należy zwrócić uwagę, że właśnie ten odcinek Południowo-Centralnego Korytarza pokrywa się głównym korytarzem migracyjnym. Wyjaśnić należy w tym miejscu, że jakkolwiek przez teren województwa łódzkiego Południowo-Centralny Korytarz przebiega nie tylko wzdłuż Warty, ale m.in. doliną Pilicy, doliną Widawki czy Neru, to główny

korytarz przebiega wyłącznie w dolinach Pilicy i Warty stanowiąc jednolitą ciągłą strukturę przestrzenną umożliwiającą migrację zwierząt w kierunku wschód - zachód przez terytorium Polski.

Analizując uwarunkowania przestrzenne w rejonie planowanego przedsięwzięcia, mając jednocześnie na uwadze istnienie głównego korytarza migracyjnego, należy zauważyć, że integralność położonego pomiędzy Radomskiem a rzeką Wartą kompleksu leśnego jest już zakłócona przecinającymi go drogami, w tym szczególnie drogą krajową 91 oraz drogą wojewódzką 784 oraz linią kolejową relacji Piotrków Trybunalski - Radomsko - Częstochowa, a sąsiedztwo zabudowy miasta Radomsko stanowi dla zwierząt barierę niemożliwą do pokonania. Toteż wprowadzenie nowej drogi w tej przestrzeni winno uwzględniać te uwarunkowania tym bardziej, że inwestycja liniowa, jaką jest obwodnica miasta jako nowa przeszkoda stanowić będzie element kierujący strumieniem migrujących zwierząt.

Wobec powyższych uwarunkowań, możliwości minimalizowania skutków środowiskowych przedsięwzięcia, należy stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie stanowić będzie dalszą ingerencję i pogłębianie się niekorzystnych oddziaływań antropogenicznych na główny szlak migracji przebiegający wzdłuż warty.

Budowa i eksploatacja drogi stanowi tzw. barierę psycho-fizyczną. Wywołuje go zespół najróżniejszych oddziaływań wynikających z istnienia przedsięwzięcia. W pierwszej kolejności jest nim sam obiekt budowlany, który w swej strukturze przestrzennej i materiałowej jest dla zwierząt elementem obcym - odstrasżającym. Nakładają się na to takie bodźce jak hałas wynikający z ruchu pojazdów, oświetlenie jadących samochodów, którego strumienie w strukturze drzewostanu sprawiają wrażenie mrugających punktów, obce zapachy wynikające z emisji do powietrza, czy ruch jako taki. Im intensywniejsze oddziaływania, tym silniejszy stres dla zwierząt, a tym samym głębszy efekt bariery.

Wyjaśnić też należy, że w przedmiotowym przypadku chodzi tu o migrację zwierząt dużych i średnich, takich jak łoś, jeleń, wilk, dzik, czy sarna.

Kluczową kwestią w tej sprawie jest fakt, iż obiekt mostowy, po którym droga krajowa nr 91 przekracza rzekę Wartę uniemożliwia migrację zwierząt w obrębie doliny Warty. Aby pokonać tę barierę zwierzęta zmuszone są minąć ten obiekt poza granicami doliny, tj. wędrując przyległymi lasami. Toteż sprawą zasadniczą jest takie wykorzystanie przestrzeni miejscowego lasu i wkomponowanie obwodnicy, aby całkowicie nie przerwać możliwości przemieszczania się zwierząt, a co za tym idzie doprowadzić do przerwania głównego korytarza migracji. Sprawą drugorzędną przy tym jest wprowadzenie dodatkowych rozwiązań projektowych, jakimi jest ogrodzenie drogi, czy budowa przejść dla zwierząt. W miejscu tym należy określić, jakie elementy, czy bodźce stanowią dla zwierząt barierę utrudniającą lub wręcz uniemożliwiającą swobodną dyspersję.

Spośród przedstawionych dwóch wariantów przebiegu obwodnicy Radomska oba ingerują w istniejący tam kompleks leśny, przy czym stopień tej ingerencji jest znacząco odmienny.

Jakkolwiek oba warianty przebiegu obwodnicy Radomska mają wspólny punkt końcowy na drodze krajowej nr 91 to ich przebieg w kierunku miasta jest znacząco różny, a przez to odmienna jest ingerencja w otoczenie przyrodnicze oraz skutki środowiskowe.

Wariant 8 w kierunku Radomska wąskim klinem odbiegać ma od istniejącej drogi krajowej 91. Taki układ przestrzenny powoduje ingerencję w istniejący drzewostan tylko na niewielkiej powierzchni, choć i tak pomiędzy punktem węzłowym a miastem nastąpi w tym obszarze wzrost efektu bariery.

Wariant 5 odbiega pod kątem prostym od istniejącej drogi i wielkim łukiem odcina znaczącą część kompleksu leśnego. Taki przebieg drogi z jednej strony (w kierunku Warty) powoduje istotne zwężenie głównego korytarza migracyjnego, z drugiej (w kierunku miasta) powstanie obszarowej

pułapki dla zwierząt, co potęguje niekorzystne oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na główny korytarz migracyjny.

Porównując układ przestrzenny obu wariantów oraz przykładając do tego ww. oddziaływania związane z przedmiotowym przedsięwzięciem stwierdzono, że zasięg niekorzystnych oddziaływań, w tym także oddziaływań skumulowanych związanych z istniejącą drogą krajową nr 91 oraz drogą wojewódzką nr 784 będzie znacznie większy w przypadku wariantu 5 niż w przypadku wariantu 8. Chodzi tu zarówno o rozczłonkowanie lasu, ale również kilkukrotne zwiększenie się zasięgu oddziaływań powodujących stres psycho-fizyczny zwierząt.

Mając na uwadze, że utrwalony przebieg głównego szlaku migracyjnego w przypadku wariantu 5 poddany zostanie znaczącym negatywnym oddziaływaniom, zwrócono uwagę, jakie skutki wywoła to w migracji zwierząt. Ustalono, że przestrzenny układ istniejących dróg i obwodnicy w wariantcie 5 spowoduje także powstanie swoistej pułapki dla tych zwierząt, która utworzona zostanie pomiędzy zabudową miasta a przebiegiem wariantu 5. Część strumienia migrujących ze wschodu na zachód zwierząt, na skutek wprowadzonych oddziaływań oraz specyficznego przebiegu obwodnicy, będzie naprowadzane, czy też wręcz wypłaszana w kierunku przeciwnym do przebiegu obwodnicy w wariantcie 5, tj. w kierunku zabudowań miasta. Ponieważ sytuacja dotyczy głównego szlaku migracji, tj. przestrzeni intensywnie wykorzystywanej przez zwierzęta do długodystansowych wędrówek, wchodzenie zwierząt w obszary zabudowane znacząco wzrośnie, a co za tym idzie wzrośnie zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców południowych osiedli miasta Radomska.

Reasumując, stwierdzono, że realizacja przedsięwzięcia w wariantcie 5 znacząco negatywnie będzie oddziaływała na środowisko w kontekście utrzymania zdolności migracyjnej głównego korytarza migracyjnego oraz spowoduje istotny wzrost wtargnięć zwierząt do miasta, a co za tym idzie wzrost zagrożenia bezpieczeństwa dla mieszkańców miasta.

W związku z tym, uwzględniając dużo mniejszą ingerencję w środowisko możliwą do zajścia w wyniku realizacji drogi w wariantcie 8 uznano, że wariant 8 jest korzystniejszy dla środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi występując pismem z 26 marca 2014 r., znak: WOOS.4200.2.2012.MG.4 do Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, w imieniu której działa pełnomocnik Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska, o wyrażenie jednoznacznej zgody, na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia na wyprofilowany środowiskowo wariant alternatywny, którego zakres rzeczowy i lokalizacyjny jest zgodny z **wariantem 8** przedstawionym w uzupełnionym raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedłożonym do RDOŚ w Łodzi przy piśmie z 5 grudnia 2013 r., znak: 2442/40027324/856/2013, w uzasadnieniu ww. pisma realizując zasadę informowania stron, do której przestrzegania Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zobowiązany jest na mocy art. 9 k.p.a., czuwając nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, zwrócił uwagę na kategorię zapis art. 81 ust. 1 ustawy o oś, który stanowi, że *„Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach za zgodą wnioskodawcy wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia”*.

W odpowiedzi na ww. wezwanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 26 marca 2014 r. w piśmie z 4 marca 2015 r., znak: GDDKiA-OŁ/I-2/Sm-4100/76/101/15 Pani Iwona Renata Zatorska-Sytyk Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi poinformowała, iż „przychyła się do propozycji” złożonej w piśmie RDOŚ w Łodzi z 26 marca 2014 r., oraz nie wnosi sprzeciwu na wybranie przez Regionalnego Dyrektora

Ochrony Środowiska w Łodzi **wariantu 8** przedmiotowej inwestycji, uzasadniając swoje stanowisko potrzebą racjonalnego wydatkowania środków publicznych.

Powyższe pismo Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi stanowiło zatem zgodę inwestora na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia.

Wniesiona przy piśmie z 25 lipca 2016 r., znak: O.Ł.I-1.4110.16.2.2016.627.zm rekomendacja Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi wariantu 5 („A po KOP”) dla przedmiotowego przedsięwzięcia jest wycofaniem zgody na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia (zostało to doprecyzowane przez GDDKiA Oddział w Łodzi w piśmie Inwestora z 1 września 2016 r., znak: O.Ł.I-1.4110.16.2.2016.630.zm) co jest jednoznaczne z brakiem zgody wnioskodawcy na zmianę wariantu realizacyjnego przedmiotowego przedsięwzięcia. Zatem Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi realizując zapis art. 81 ust. 1 ustawy ooś w niniejszej decyzji odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

Jednym ze szczególnych elementów oceny oddziaływania na środowisko jest zatem udział społeczeństwa. Jest on tym bardziej konieczny, albowiem na etapie stosowania prawa organy administracji publicznej (zwłaszcza na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) winny realizować wymogi wypływające z ustawy z 21 czerwca 2001 r. o ratyfikacji Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2001 r., Nr 89, poz. 970) w kontekście następujących zapisów art. 6 ust. 4 ww. Konwencji, *„Każda ze Stron umożliwi udział społeczeństwa na tyle wcześnie, że wszystkie warianty będą jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny”*.

Udział społeczeństwa w procesie przygotowywania inwestycji drogowej jest jednym z ważniejszych, obligatoryjnych jego części. Celem konsultacji jest włączenie ogółu społeczeństwa w proces projektowo – decyzyjny poprzez informowanie oraz zbieranie uwag i wniosków dotyczących wypracowywanych rozwiązań na poszczególnych etapach realizacji przedsięwzięcia. Do konsultowania projektu w charakterze stron zapraszane są:

- organy administracji publicznej (głównie na szczeblu lokalnym);
- mieszkańcy obszaru oraz jego użytkownicy w rejonie planowanego przedsięwzięcia;
- organizacje ekologiczne i pozarządowe.

W przedmiotowym postępowaniu administracyjnym społeczeństwo brało bardzo czynny udział już od momentu wszczęcia postępowania. W szczególności duże zainteresowanie oraz wysoką aktywność w działaniach wykazywała lokalna społeczność miejscowości, dla których w ramach przedmiotowej inwestycji planowane są obwodnice, tj. Rozprza, Srocka oraz Radomska. Jednakże udział społeczeństwa cechował się przede wszystkim brakiem zgody lokalnych społeczności względem proponowanych przez Inwestora wariantów obwodnic. Swoją dezaprobatę wobec planowanych przez GDDKiA Oddział w Łodzi obwodnic składali m.in. mieszkańcy Srocka, Rada Gminy oraz Wójt Gminy Moszczenica, bardzo licznie reprezentowani mieszkańcy Rozprza i Niechcic oraz innych miejscowości gminy Rozprza, Rada Gminy i Wójt Gminy Rozprza, Prezydent Miasta Radomska, Rada Miejska w Radomsku oraz przede wszystkim mieszkańcy Radomska, co zostało przedstawione we wcześniejszej części uzasadnienia.

Należy przy tym podkreślić, iż mieszkańcy Radomska wyrażali swój sprzeciw wobec każdego z przedstawionych przez Inwestora wariantów przebiegu obwodnicy Radomska w ciągu drogi krajowej nr 91. Potwierdzeniem tego jest m.in. lista zawierająca 615 podpisów mieszkańców Radomska sprzeciwiających się budowie obwodnicy w ciągu DK91 w Radomsku w planowanych

wariantach C i A po KOPI i wnoszących o wytyczenie jej poza terenami zamieszkałymi, przesłana przy piśmie Prezydenta Miasta Radomska z 7 kwietnia 2016 r., znak: TIM.7011.21.2016.

Z powyższego wynika, że zarówno organy administracji publicznej na szczeblu lokalnym, mieszkańcy obszaru oraz jego użytkownicy w rejonie planowanego przedsięwzięcia nie zgadzają się z realizacją planowanej inwestycji (bez względu na wariant).

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 25 stycznia 2012 r. (sygn. akt: II OSK 2124/10) „odnosząc się do kolejnego z zarzutów skargi kasacyjnej, a mianowicie naruszenia art. 55 ustawy Prawo ochrony środowiska wskazać należy, że również ten zarzut zawierał uzasadnione podstawy. Zgodnie z tym przepisem jeżeli z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany, organ administracji, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmówi, w drodze decyzji, określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia. Zgodzić należy się ze skarżącym kasacyjnie, że przedstawienie propozycji wariantowej nie stanowi rozstrzygnięcia sprawy i nie może być uznane za wiążące w przypadku gdy organ administracji w dalszym postępowaniu uzna propozycję wariantową za błędną. Tym samym stanąć należy na stanowisku, że prawidłowa wykładnia art. 55 ustawy może prowadzić do 3, a nie jak przyjął sąd pierwszej instancji dwóch rozstrzygnięć. Organ może bowiem odmówić w drodze decyzji określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia. W razie braku zgody wnioskodawcy na zaproponowany wariant inwestycji, może za zgodą wnioskodawcy wskazać w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariant dopuszczony do realizacji. Organ który wskazał wariant dopuszczony do realizacji może jednakże wycofać się z niego i wydać decyzję zgodną z wnioskiem, jeżeli wnioskodawca przekona go do zgodności z wymogami ustawy prawo ochrony środowiska planowanej inwestycji. Zgodzić należy się z twierdzeniem skarżącego kasacyjnie, że propozycja wariantowa nie jest decyzją administracyjną. Nie rozstrzyga ona bowiem sprawy, a dotyczy zagadnienia, które pojawia się w trakcie postępowania. Propozycja wariantowa może być zatem zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego zmieniana bądź wycofana przed wydaniem decyzji, na podstawie oceny całokształtu okoliczności sprawy w tym stanowiska inwestora”.

Powyższy wyrok wydany został co prawda na kanwie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, jednakże w związku z tożsamym brzmieniem aktualnie obowiązujących przepisów ustawy oś zachowuje aktualność.

Ponadto jak wskazuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 25 kwietnia 2013 r. (sygn. akt: II SA/Bk 788/12) „organ odwoławczy odnosząc się do tego zarzutu w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia podał, że jedną z okoliczności uzasadniających wydanie decyzji negatywnej jest brak zgody wnioskodawcy na wskazany przez organ inny wariant realizacji przedsięwzięcia (art. 81 ust. 1). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Organ pierwszej instancji nie stwierdził, że z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę i nie zwracał się do wnioskodawcy o wyrażenie zgody na nowy wariant. W skierowanym do inwestora piśmie z dnia 4 listopada 2011 r. wskazującym wady raportu organ pierwszej instancji stwierdził, że wnioskodawca winien rozważyć i przedstawić zupełnie inną lokalizację niż zaproponowana w miejscowości K., ale po pierwsze - organ nie wskazał innego wariantu realizacji przedsięwzięcia, a po drugie sugerował zmianę miejscowości, a nie zmianę wariantu realizacji biogazowni na działce nr (...) w K.”

W przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia organ przeanalizował zasadność wpływających protestów społecznych dotyczących niniejszej inwestycji. W prowadzonym

postępowaniu wyjaśniającym analizowano szczegółowo przedmiotową dokumentację w zakresie proponowanych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wariantów realizacji przedsięwzięcia oraz wybrania wariantu stanowiącego kompromis pomiędzy konfliktami społecznymi oraz zakresem oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia.

W przedmiotowym postępowaniu podczas udziału społecznego, w tym rozprawy administracyjnej jej uczestnicy ze strony społeczeństwa zdefiniowali na płaszczyźnie przedmiotowej sprawy administracyjnej konieczność wyprofilowania środowiskowo przebiegu tras następujących obwodnic: obwodnica Rozpry oraz obwodnica Radomska wskazywanych przez GDDKiA Oddział Łódź wariantów przedsięwzięcia, w związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z 29 marca 2013 r., znak: WOOŚ.4200.2.2012.MG, wezwał Panią Annę Andrzejewską – Kalinowską reprezentującą firmę URS Polska, działającą z upoważnienia Inwestora, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi o połączenie wariantów obwodnicy Rozpry z uwzględnieniem tzw. obwodnicy Niechcic tj. scalanie odcinka wariantu 6 od kilometraża 35+500 do kilometraża 38+600 z wariantem 5 wiodącym oraz zawarcie w raporcie (przesuniętego) śladu wariantu nr 3 w kierunku południowo-zachodnim (bliżej oczyszczalni ścieków) z ewentualnym ominięciem zbiornika wodnego (kilometraż 67+900 km – kilometraż wg wariantu nr 3) wg podanych poniżej ogólnych, przybliżonych danych identyfikacyjnych (chodzi zatem o przesunięcie w kierunku południowo-zachodnim na odcinku od km 66+000 do km 67+900 – zbiornik), **lub** (alternatywa łączna) zawarcie w raporcie (przesuniętego) śladu wariantu 5 w taki sposób, by wariant ten w jak najmniejszym stopniu przecinał ekosystem leśny (sytuował się na skraju lasu). Przesunięcie powinno nastąpić w kierunku północno-wschodnim na tzw. skraj pobliskiego lasu pozostawiając jednakże tereny do dalszej urbanizacji pobliskiego miasta Radomska. Niezbędność zawarcia ww. wskazań ma na celu zagwarantowanie wyboru (w znaczeniu zapewnienia możliwych do realizacji) wariantów dla przedmiotowego przedsięwzięcia w kontekście zgłaszanych przez zainteresowaną społeczność braków wyprofilowania środowiskowego wariantów. Skuteczność proceduralną możliwości uwzględnienia złożonych uwag i wniosków ze strony społeczeństwa gwarantuje art. 81 ustawy o oś - „Jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę (...)”. Co istotne obowiązujące przepisy nie formułują ograniczeń co do liczby wariantów, zakresu wariantowania. Są one limitowane przedmiotem sprawy, charakterem przedsięwzięcia i warunkami środowiska w zasięgu ich oddziaływania. Wystarczalność tych wariantów (kryteria ich identyfikacji) winna być z założenia dokonywana z uwzględnieniem czynnika społecznego. Potwierdza to m. in. pismo Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z 27 lutego 2012 r., znak: TA5-eb-053-829/12 wskazując, że „Zainteresowane strony oraz mieszkańcy mogą na tym etapie zgłaszać uwagi i wnioski oraz proponować zmianę lokalizacji oraz korekty do przebiegu przedmiotowej obwodnicy”. Potwierdzają to wytyczne Komisji Europejskiej wskazujące na możliwości zmiany lokalizacji lub tras dla części lub całości przedsięwzięcia (*Guidance on EIA s. 20- 21*). Co istotne wskazuje na to kompetencja organu właściwego do wydania decyzji środowiskowej art. 68 ust. 2 pkt 2 ustawy o oś przyzwalająca organowi administracji wskazać rodzaje wariantów alternatywnych wymagających zbadania w raporcie. Wskazuje na to iteracyjny charakter oceny oddziaływania na środowisko m. in. sprowadza się to do uwzględniania konsultacji społecznych dla takiej modyfikacji projektu, tak by był on najlepszy z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju, w tym interesariuszy przedmiotowego przedsięwzięcia (lokalnego społeczeństwa).

W przedmiotowym przypadku zasadniczo chodziło o wyprofilowanie środowiskowe przedmiotowego przedsięwzięcia w dokonującej się ocenie oddziaływania na środowisko. Sposobem na zapobieganie i zmniejszanie negatywnego oddziaływania przedmiotowego

przedsięwzięcia jest m. in. analiza wariantowa, rozumiana jako wyprofilowanie środowiskowe już podanych wariantów w kontekście zgłaszanych przez społeczeństwo uwag i wniosków dot. obciążeń środowiska, wpływu przedsięwzięcia na zdrowie, warunki życia ludzi, dobra materialne (wyburzenia).

Swoistość tego rodzaju profilowania wariantów umacnia przedmiot oceny oddziaływania na środowisko w ramach której określa się, analizuje i ocenia po pierwsze bezpośredni i pośredni wpływ przedsięwzięcia na środowisko, zdrowie, warunki życia ludzi, dobra materialne wraz z ustaleniem wzajemnego oddziaływania między tymi wartościami.

Konkludując wprowadzenie wielości rozróżnień spośród analizowanych wariantów nie może istnieć samo dla siebie, ale powinno być stosowane po to, by przynieść wartość realnego wyboru wariantu m. in. w kontekście zgłaszanych uwag i wniosków z udziału społeczeństwa. Warianty alternatywne przedstawiane w raporcie niejako w opozycji do wariantu realizacyjnego winny uwzględniać konkretne uwarunkowania i być możliwym do zastosowania przez organ administracji publicznej (w tym RDOŚ w Łodzi).

Innymi słowy analiza wariantowa w ramach oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska ma służyć organowi administracji publicznej do optymalizacji realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia przede wszystkim według kryterium oddziaływania na środowisko.

W odpowiedzi na powyższe, pełnomocnik Inwestora w piśmie z 5 grudnia 2013 r., znak: 2442/40027324/856/2013 wskazał, iż wszelkie próby przesuwania wariantu obwodnicy Radomska zgodnie z sugestiami społeczeństwa i RDOŚ w Łodzi powodują, że wariant musiałby uzyskać odstępstwa od przepisów technicznych, natomiast przesuwanie tak, aby wariant był zgodny z przepisami technicznymi, powodowałby jeszcze większe ilości wyburzeń, a co za tym idzie jeszcze większe protesty społeczne.

Podsumowując, w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia ustalono, że wariantem korzystniejszym dla środowiska jest wariant 8, o czym poinformowano wnoszącego podanie, oraz mając na względzie zapisy art. 81 ust. 1 ustawy o oś wystąpiono o zgodę na wydanie decyzji w tym wariantcie, wskazując jednocześnie na konsekwencje prawne wynikające z odmowy. Wobec wyrażonej zgody na wydanie decyzji dla przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie 8 wystąpiono do właściwych miejscowo organów inspekcji sanitarnej o wydanie opinii oraz przeprowadzono udział społeczeństwa. Ponieważ inwestor wycofał swoją zgodę na wydanie decyzji w wariantcie 8 przedsięwzięcia, co jest jednoznaczne z niewyrażeniem zgody na wydanie decyzji w tym wariantcie, a także z uwagi na fakt, iż wnioskodawca nie zaproponował innego wariantu alternatywnego, który w świetle przepisów art. 81 ust. 1 ustawy o oś byłby korzystniejszy dla środowiska, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi nie mógł ustalić środowiskowych uwarunkowań realizacji i eksploatacji przedmiotowej drogi oraz zobowiązany był odmówić zgody na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi
Kazimierz Perok
Kazimierz Perok

Otrzymuje:

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi, w imieniu której działa pełnomocnik Pani Anna Andrzejewska-Kalinowska,
2. Pozostałe strony postępowania w trybie art. 49 k.p.a.
3. A/a.

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi,
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim,
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku